

Poročilo o kakovosti srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja 2017

za šolsko leto 2015/16 in koledarsko leto 2016

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Poročilo o kakovosti srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja 2017

za šolsko leto 2015/16 in koledarsko leto 2016

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Avtorici:

Teja Žagar, Mateja Hergan
Center RS za poklicno izobraževanje

Zbrala in uredila:

Teja Žagar

Jezikovni pregled:

Prevajalska agencija EuroTranslate d.o.o., Mateja Hergan

Izdal:

Center RS za poklicno izobraževanje, 2018

Kazalo

UVOD	11
1 Metodologija spremljanja	12
1.1 Spremljanje na ravni izvajalcev PSI	12
1.2 Spremljanje na ravni sistema	13
1.3 Kvalitativna analiza poročil o kakovosti	13
1.4 Kakovost praktičnega usposabljanja v podjetjih	14
2 Spremljanje na ravni šol	14
2.1 Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah	14
2.1.1 Komisija za kakovost	15
2.1.2 Poročilo o kakovosti	19
2.1.3 Samoevalvacija	20
2.1.4 Razvojni načrt in načrt razvoja kakovosti	24
2.2 Nahajanje udeležencev izobraževanja (6 mesecev/1 leto ali več) po zaključenem izobraževanju	26
2.3 Uporaba pridobljenih znanj/spretnosti kasneje na delovnem mestu	27
2.4 Mehanizmi prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela	28
2.5 Splošno	31
3 Spremljanje na ravni sistema	31
3.1 Stopnja udeležnosti v programih PSI	31
3.1.1 Delež vključenih glede na vrsto izobraževanja	32
3.1.2 Delež vključenih glede na področje izobraževanja	32
3.1.3 Delež vključenih glede na izobraževalni program	34
3.1.4 Delež vključenih glede na regijo	34
3.1.5 Delež vključenih glede na spol in letnik izobraževanja	37
3.2 Delež udeležencev izobraževanja, ki so uspešno zaključili izobraževanje v predvidenem času	39
3.3 Uspešnost na zaključnem izpitu in poklicni maturi	41
3.3.1 Uspešnost na zaključnem izpitu	41
3.3.2 Uspešnost na poklicni maturi	42
3.4 Nahajanje udeležencev PSI po zaključku	44
3.5 Stopnja brezposelnosti	46
3.5.1 Stopnja brezposelnosti glede na stopnjo izobrazbe	47
3.5.2 Stopnja brezposelnosti glede na spol	49
3.5.3 Stopnja brezposelnosti glede na regijo	49

4	Kvalitativna analiza poročil kakovosti izvajalcev PSI	51
4.1	Kvalitativna analiza poročil šol in šolskih centrov	51
4.2	Kvalitativna analiza poročil organizacij za izobraževanje odraslih	56
5	Kakovost praktičnega usposabljanja v realnem delovnem okolju	58
5.1	Politični kontekst v Evropi	58
5.1.1	Predlogi EQAVET	59
5.2	Področje praktičnega usposabljanja v realnem delovnem okolju v Sloveniji	60
5.2.1	Zakon o vajeništvu	61
5.2.2	Razvoj na področju praktičnega usposabljanja v podjetjih	62
5.3	Analiza poročil o kakovosti in samoevalvacijskih poročil za šolsko leto 2015/16	63
6	Primeri dobrih praks spremljanja treh kazalnikov v tujini	64
7	Povzetek	65
8	Literatura in viri	69
9	Priloge	71
9.1	Nacionalni kazalniki kakovosti	71
9.2	Vprašalnik	72
9.3	Sodelujoči izvajalci PSI v spremljavi	78
9.3.1	Samostojne šole/posamezne enote šolskih centrov	78
9.3.2	Šolski centri	79
9.3.3	Organizacije za izobraževanje odraslih	80
9.4	Katere so bile glavne naloge komisije za kakovost v šolskem letu 2015/16?	80
9.4.1	Samostojne šole/posamezne enote šolskih centrov	80
9.4.2	Šolski centri	82
9.4.3	Organizacije za izobraževanje odraslih	83
9.5	Sestava komisije za kakovost sodelujočih izvajalcev PSI	84
9.6	Na katere razvojne cilje vaše šole/centra/zavoda ste vezali izvedeno samoevalvacijo?	86
9.6.1	Samostojne šole/posamezne enote šolskih centrov	86
9.6.2	Šolski centri	87
9.6.3	Organizacije za izobraževanje odraslih	88
9.7	Sodelujoči v procesu samoevalvacije	88
9.7.1	Vodstvo	88
9.7.2	Komisija za kakovost	89
9.7.3	Učiteljski zbor	91
9.7.4	Udeleženci izobraževanja/dijaki	92
9.7.5	Delodajalci v lokalnem okolju	93
9.7.6	Drugi	93

9.8	Na kakšen način spremljate zaposlitveni položaj?	94
9.8.1	Samostojne šole/posamezne enote šolskih centrov	94
9.8.2	Šolski centri	94
9.9	Na kakšen način spremljate zadovoljstvo svojih bivših dijakov in delodajalcev z njihovimi pridobljenimi znanji, spretnostmi in sposobnostmi?	94
9.9.1	Samostojne šole/posamezne enote šolskih centrov	94
9.9.2	Šolski centri	95
9.10	Primer vprašalnika za spremljanje absolventov in njihovega zadovoljstva s pridobljenimi znanji/spretnostmi kasneje na delovnem mestu	95
9.11	Dodatno sporočilo sodelujočih v raziskavi	96
9.11.1	Samostojne šole/posamezne enote šolskih centrov	96
9.11.2	Šolski centri	97
9.11.3	Organizacije za izobraževanje odraslih	97
9.12	Število in delež dijakov, vpisanih v začetne letnike srednješolskih programov, v šolskem letu 2015/16	97

Kazalo tabel

Tabela 1: Sodelujoči v spremljavi glede na funkcijo v instituciji	13
Tabela 2: Ustanovitev komisije za kakovost	15
Tabela 3: Ustanovitev komisije za kakovost po letih	16
Tabela 4: Obdobje imenovanja komisije za kakovost	16
Tabela 5: Število srečanj komisije za kakovost v šolskem letu 2015/16	17
Tabela 6: Sestava komisij za kakovost	18
Tabela 7: Sestava komisij za kakovost, ki so v skladu z zakonodajo, glede na vrsto izvajalca PSI	18
Tabela 8: Razlogi za neskladnost komisij za kakovost z zakonom	19
Tabela 9: Pripravljeno Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16	20
Tabela 10: Objava Poročila o kakovosti za šolsko leto 2015/16 na spletni strani šole/zavoda	20
Tabela 11: Izvedba samoevalvacije v šolskem letu 2015/16	21
Tabela 12: Vezava samoevalvacije na razvojne cilje šole/zavoda v šolskem letu 2015/16	21
Tabela 13: Metode in tehnike samoevalvacije v šolskem letu 2015/16	22
Tabela 14: Sodelujoči v procesu samoevalvacije v šolskem letu 2015/16	22
Tabela 15: Pripravljeno Samoevalvacijsko poročilo za šolsko leto 2015/16	24
Tabela 16: Pripravljen razvojni načrt oziroma program razvoja za daljše večletno obdobje (3–5 let)	25
Tabela 17: Pripravljen načrt razvoja kakovosti oziroma Akcijski načrt implementiranja izboljšav na podlagi ugotovitev predhodne samoevalvacije za šolsko leto 2015/16	25
Tabela 18: Spremljanje zaposlitvenega položaja bivših dijakov v šolskem letu 2015/16	26
Tabela 19: Spremljanje zadovoljstva bivših dijakov in delodajalcev v šolskem letu 2015/16	27
Tabela 20: Beleženje izobraževalnih potreb lokalne skupnosti in gospodarstva ter prilagajanje izobraževalnih programov oziroma izvedbenih kurikulumov v šolskem letu 2015/16	29
Tabela 21: Prilagajanje izobraževalnih programov lokalnim potrebam gospodarstva v šolskem letu 2015/16	29
Tabela 22: Vključenost v programih srednješolskega izobraževanja v šolskem letu 2015/16	31
Tabela 23: Dijaki, vpisani v 1. letnik in skupaj v vse letnike srednješolskih programov glede na vrsto izobraževalnih programov v šolskem letu 2015/16	32
Tabela 24: Odrasli v srednješolskem izobraževanju po vrstah izobraževalnih programov v šolskem letu 2015/16	32
Tabela 25: Delež dijakov, vpisanih v 1. letnik programov srednješolskega izobraževanja, po področjih oziroma skupinah dejavnosti v šolskem letu 2015/16	33
Tabela 26: Delež odraslih, vpisanih v programe srednješolskega izobraževanja, po področjih v šolskem letu 2015/16	33
Tabela 27: Število in delež vpisanih dijakov v najbolj zastopane začetne letnike PSI po programih v šolskem letu 2015/16	34
Tabela 28: Dijaki in odrasli v programih srednješolskega izobraževanja po regijah v šolskem letu 2015/16	35
Tabela 29: Dijaki po posameznih vrstah programov na javnih šolah v okviru posameznih regij v šolskem letu 2015/16	36
Tabela 30: Odrasli po posameznih vrstah programov v okviru posameznih regij v šolskem letu 2015/16	37
Tabela 31: Dijaki po spolu in letnikih posameznih vrst programov v šolskem letu 2015/16	38
Tabela 32: Odrasli po spolu in po posameznih vrstah programov v šolskem letu 2015/16	39
Tabela 33: Ponavljavci po posameznih vrstah izobraževalnih programov in letnikih v šolskem letu 2015/16	39
Tabela 34: Delež prehodnosti dijakov med letniki po posameznih vrstah izobraževalnih programov v šolskem letu 2015/16	40
Tabela 35: Odrasli, ki so končali srednješolsko izobraževanje v šolskem letu 2015/16, po posameznih vrstah izobraževalnih programov in spolu	41

Tabela 36: Struktura vpisanih v 1. letnik programov PTI, šolsko leto 2014/15	44
Tabela 37: Zaposlitve prijavljenih brezposelnih iskalcev prve zaposlitve, starih med 17 in 19 let, s poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na področja izobrazbe in tip zaposlitve v letu 2016	45
Tabela 38: Zaposlitve prijavljenih brezposelnih iskalcev prve zaposlitve, starih med 17 in 19 let, s poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na spol in tip zaposlitve v letu 2016	45
Tabela 39: Zaposlitve prijavljenih brezposelnih iskalcev prve zaposlitve, starih med 17 in 19 let, s poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na kohezijsko regijo in tip zaposlitve v letu 2016	45
Tabela 40: Povprečna registrirana brezposelnost v Sloveniji glede na vrsto izobraževanja po letih	47
Tabela 41: Izobrazbena struktura dolgotrajno brezposelnih oseb, december 2016	47
Tabela 42: Prijavljene brezposelne osebe s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na področje izobraževanja ter trajanje brezposelnosti, december 2016	48
Tabela 43: Prijavljene brezposelne osebe s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na spol in trajanje brezposelnosti, december 2016	49
Tabela 44: Prijavljene brezposelne osebe s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na kohezijsko regijo in trajanje brezposelnosti, december 2016	50
Tabela 45: Sestava komisije za kakovost – strokovni sodelavci s šole/zavoda	84
Tabela 46: Sestava komisije za kakovost – dijaki	84
Tabela 47: Sestava komisije za kakovost – starši	85
Tabela 48: Sestava komisije za kakovost – delodajalci	85
Tabela 49: Sestava komisije za kakovost – odrasli udeleženci izobraževanja	85
Tabela 50: Število in delež dijakov, vpisanih v začetne letnike srednješolskih programov, v šolskem letu 2015/16	97

Kazalo slik

Slika 1: Analiza odziva po letih	12
Slika 2: Ustanovljena komisija za kakovost po letih	15
Slika 3: Skladnost komisije za kakovost z zakonodajo po letih	19
Slika 4: Metode in tehnike samoevalvacije v šolskem letu 2015/1	22
Slika 5: Sodelujoči v procesu samoevalvacije v šolskem letu 2015/16	23
Slika 6: Prilagajanje izobraževalnih programov lokalnim potrebam gospodarstva v šolskem letu 2015/16	30
Slika 7: Delež dijakov v srednješolskem izobraževanju po vrstah izobraževalnih programov v šolskem letu 2015/16	32
Slika 8: Delež prehodnosti dijakov po posameznih vrstah izobraževalnih programov v šolskih letih od 2008/09 do 2015/16	40
Slika 9: Opravljanje zaključnega izpita po vrsti IP in rokih v letu 2016	41
Slika 10: Uspešnost na poklicni maturi po vrsti IP v letu 2016	42
Slika 11: Deleži kandidatov, ki so uspešno opravili v vseh rokih skupaj zaključni izpit v izobraževalnih programih NPI in SPI, in poklicno maturo v izobraževalnih programih SSI, PTI in PT po letih	44
Slika 12: Stopnja brezposelnosti v Sloveniji glede na starost, 2008–2016 (v %)	46
Slika 13: Stopnja brezposelnosti oseb z dokončano stopnjo izobrazbe ISCED 3 in 4 v Sloveniji glede na starost, 2008–2016 (v %)	46
Slika 14: Trajanje brezposelnosti prijavljenih oseb s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), december 2016	49
Slika 15: Prijavljene brezposelne osebe s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na kohezijsko regijo in trajanje brezposelnosti, december 2016	50

Seznam kratic

ACS	Andragoški center Slovenije
CPI	Center RS za poklicno izobraževanje
DV	Dvojezično izvajanje izobraževalnega programa
EQAVET	Mreža European Quality Assurance in Vocational Education and Training
ESS	Evropski socialni sklad
GIM	Gimnazija
GJM	Govorno-jezikovna motnja
GLU	Gluhi in naglušni
IO	Izobraževanje odraslih
IS	Izobraževalni program z italijanskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri
KŠC	Konzorcij šolskih centrov
MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MT	Maturitetni tečaj
NPI	Nižje poklicno izobraževanje
NPZ	Nacionalno preverjanje znanja
PI	Praktično izobraževanje
PM	Poklicna matura
POKI	Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje
PSI	Poklicno in strokovno izobraževanje
PSIU	Poklicno in strokovno izobraževanje ter usposabljanje
PT	Poklicni tečaj
PTI	Poklicno tehniško izobraževanje
PUD	Praktično usposabljanje z delom
RIC	Državni izpitni center
SI	Izobraževalni program s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri
SPI	Srednje poklicno izobraževanje
SSI	Srednje strokovno izobraževanje
ŠR	Šola za ravnatelje
TCR	Thematic country review (tematski pregled)
UZK	Ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti
VIZ	Vzgojno-izobraževalni zavod
ZI	Zaključni izpit
ZOFVI	Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja
ZPSI	Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju
ZRSZ	Zavod RS za zaposlovanje

Uvod

Pred vami je Podrobnejši prikaz podatkov, ki je del Poročila o spremljanju kakovosti srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja v šolskem letu 2015/16 in koledarskem letu 2016.

V prvem delu je predstavljena metodologija spremljanja raziskave. V drugem sklopu so prikazani rezultati spremljanja štirih kazalnikov kakovosti na ravni izvajalcev srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja in v tretjem delu rezultati spremljanja petih kazalnikov kakovosti na ravni sistema. V četrtem sklopu je predstavljena kvalitativna analiza poročil izvajalcev srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja o delu na kakovosti. V petem poglavju je opisan kratek pregled trenutnega stanja in dogajanja v Sloveniji na področju zagotavljanja kakovosti praktičnega usposabljanja z delom v podjetjih. V zadnjem poglavju so predstavljeni primeri dobrih praks spremljanja nekaterih kazalnikov kakovosti v tujini.

1 Metodologija spremljanja

V letu 2017 smo kakovost PSI spremljali glede na izbrane kazalnike kakovosti¹ na podlagi podatkov, vezanih na šolsko leto 2015/16 oziroma koledarsko leto 2016. Podatke smo pridobili od srednjih poklicnih in strokovnih šol ter organizacij za izobraževanje odraslih s pomočjo spletnega vprašalnika, analize poročil o kakovosti šol ter iz nacionalnih baz.

1.1 SPREMLJANJE NA RAVNI IZVAJALCEV PSI

V aplikaciji za pripravo spletnih anket 1ka smo oblikovali vprašalnik (Priloga 9.2), sestavljen iz 33 vprašanj zaprtega in odprtega tipa, razdeljenih v štiri sklope glede na štiri spremljane kazalnike²:

- Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah (kazalnik 1).
- Nahajanje udeležencev izobraževanja (6 mesecev/1 leto ali več) po zaključenem izobraževanju (kazalnik 6).
- Uporaba pridobljenih znanj/spretnosti kasneje na delovnem mestu (EQAVET kazalnik 6).
- Mehanizmi prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela (EQAVET kazalnik 9).

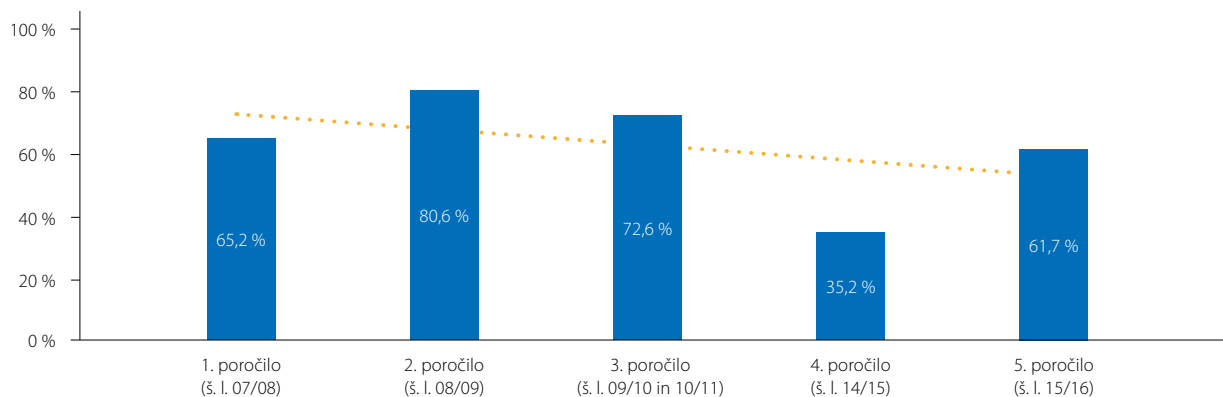
V raziskavo smo vključili vse izvajalce javno veljavnih izobraževalnih programov srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja, po katerih se pridobi javno veljavna izobrazba (v nadaljevanju izvajalci PSI³), ki jim je na podlagi vpisa v Razvid izvajalcev srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja pristojno ministrstvo dodelilo objavo prostih mest za vpis v 1. letnik srednjih poklicnih in strokovnih programov v šolskem letu 2015/16 (Razpis za vpis v srednje šole v šolskem letu 2015/16). Mednje sodijo šole in šolski centri, ki izobražujejo mladino in odrasle, ter organizacije za izobraževanje odraslih. Vabilo za sodelovanje v raziskavi, s povezavo na anketni vprašalnik, je aprila 2017 MIZŠ posredovalo vsem izvajalcem PSI. V juniju smo s strani CPI izvajalce PSI ponovno pozvali k sodelovanju v raziskavi. Podatke smo zbirali do konca julija 2017.

V raziskavi smo uporabili deskriptivno raziskovalno metodo, s katero spoznavamo proučevane pojave na ravni opisa, ne da bi jih vzročno pojasnjevali. Podatke smo obdelali na ravni enostavne deskriptivne statistike in jih prikazali v strukturnih tabelah z absolutnimi (f) in relativnimi (f %) frekvenca. Na nekaterih mestih so podatki, pridobljeni s strani izvajalcev PSI, predstavljeni glede na vrsto zavoda/organizacije, vpisano v Razvid izvajalcev PSI, in sicer: (1) šole, (2) šolski centri (oboje izobražujejo mladino in odrasle) ter (3) organizacije za izobraževanje odraslih, ki izobražujejo le odrasle.

V roku smo veljavno izpolnjen vprašalnik prejeli od 95 (61,7 %) izvajalcev PSI. Sodelujoči prihajajo iz 67 samostojnih šol ali posameznih enot šolskih centrov, 7 šolskih centrov in 21 organizacij za izobraževanje odraslih. Imena sodelujočih šol/zavodov so v Prilogi 9.3.

V raziskavi o kakovosti v šolskem letu 2014/15 smo zaznali velik padec v odzivu (slika 1) – vprašalnik je izpolnilo le 35,2 % povabljenih k raziskavi, medtem ko je bil v prejšnjih letih odziv skoraj enkrat višji – 65,2 % v letu 2009; 80,6 % v letu 2010 in 72,6 % v letu 2012. V letošnjem letu se je odziv znova dvignil nad 60 %, kar lahko pripisujemo tudi temu, da je izvajalce PSI k izpolnjevanju spletne ankete pozvalo MIZŠ z okrožnico.

Slika 1: Analiza odziva po letih

1 Vsi kazalniki kakovosti so predstavljeni v Prilogi 9.1.

2 V času priprave ankete razširjeni nacionalni kazalniki še niso bili potrjeni, zato so v tem poročilu navedeni še kot EQAVET.

3 29 šolskih centrov in njihovih enot (skupno 57 organizacijskih enot), 52 samostojnih šol in 45 organizacij za izobraževanje odraslih; skupaj 154 izvajalcev PSI.

V spremljavi v letu 2017 je na anketni vprašalnik odgovorilo 50 ravnateljev, 28 vodij komisije za kakovost ter 17 oseb z drugimi funkcijami na šoli/zavodu (tabela 1). S strani posameznih šol je na vprašalnik odgovarjalo 42 ravnateljev (62,7 %), 19 vodij komisije za kakovost (28,4 %) ter 6 oseb z drugimi funkcijami na šoli (9,0 %), pri čemer so štiri navedli svojo funkcijo: »član komisije za kakovost; direktor; pomočnica ravnatelja; sodelavka komisije za kakovost, koordinatorka«. S strani šolskih centrov kot celote so na vprašalnik odgovorili en ravnatelj, štiri vodje komisije za kakovost in dva z drugimi funkcijami, in sicer *direktor* ter *učitelj*. S strani organizacij za IO smo odgovore prejeli od 7 ravnateljev (33,3 %), 5 vodij komisije za kakovost (23,8 %) ter 9 oseb z drugimi funkcijami v organizaciji, in sicer trije *svetovalci za kakovost*, tri *vodje izobraževanja odraslih*, *svetovalka za kakovost in članica komisije za kakovost*, *organizator izobraževanja odraslih za srednješolske programe* ter *predstavniki vodstva za kakovost*.

Tabela 1: Sodelujoči v spremljavi glede na funkcijo v instituciji

Komisija za kakovost	Na šoli		V šolskem centru		V organizaciji za IO		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Ravnatelj	42	62,7	1	14,3	7	33,3	50	52,6
Vodja komisije za kakovost	19	28,4	4	57,1	5	23,8	28	29,5
Drugo	6	9,0	2	28,6	9	42,9	17	17,9
Skupaj	67	100,0	7	100,0	21	100,0	95	100,0

1.2 SPREMLJANJE NA RAVNI SISTEMA

Na ravni sistema smo s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Državnega izpitnega centra, Zavoda RS za zaposlovanje, Statističnega urada RS in Eurostata prejeli/pridobili podatke za spremljanje naslednjih kazalnikov:

- Stopnja udeležnosti v programih PSI (EQAVET kazalnik 3);
- Delež udeležencev izobraževanja, ki so uspešno zaključili izobraževanje v predvidenem času (kazalnik 4);
- Uspešnost na zaključnem izpitu in poklicni maturi (kazalnik 5);
- Nahajanje udeležencev PSI po zaključku (EQAVET kazalnik 5);
- Stopnja brezposelnosti (EQAVET kazalnik 7).

1.3 KVALITATIVNA ANALIZA POROČIL O KAKOVOSTI

Izvedli smo tudi kvalitativno analizo poročil izvajalcev PSI, ki se navezujejo na kakovost, in sicer poročila o kakovosti in samoevalvacijska poročila za spremljano šolsko leto. Poročila smo pridobili na dva načina, in sicer smo na CPI pred in po anketiranju pregledali spletne strani izvajalcev PSI (v skladu z ZPSI morajo imeti poročilo objavljeno na svoji spletni strani) ter izvajalce PSI prosili, naj nam jih pošljejo v spletni anketi. Pred anketiranjem izvajalcev PSI je na svoji spletni strani 31 izvajalcev PSI imelo objavljeno *Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16* in 10 izvajalcev PSI *Samoevalvacijsko poročilo za šolsko leto 2015/16*. V anketi nam je 6 izvajalcev PSI posredovalo *poročila o kakovosti* (od teh 4 predhodno niso bila objavljena na spletnih straneh), 10 izvajalcev PSI nam je posredovalo *samoevalvacijsko poročilo* (od tega jih 7 predhodno nismo pridobili s spletnih strani), 5 izvajalcev *razvojni načrt* in 4 izvajalci *PSI načrt razvoja kakovosti*. Po izvedbi ankete smo ponovno pregledali spletne strani izvajalci PSI in dodatno pridobili še 16 *poročil o kakovosti* in 6 *samoevalvacijskih poročil*. Pri pregledu smo ugotovili, da imajo nekateri izvajalci *načrt razvoja kakovosti* vključen v poročilo, bodisi o kakovosti, bodisi v samoevalvacijsko. Iz analize smo izključili eno, v anketi pridobljeno, samoevalvacijsko poročilo, saj se je nanašalo na prejšnje šolsko leto, izvajalec pa na spletni strani nima objavljene-ga novejšega. Skupno smo torej s strani 68 izvajalcev PSI (50 šol in šolskih centrov in 18 organizacij za IO) pridobili:

- 50 Poročil o kakovosti za šolsko leto 2015/16 (36 šol in šolskih centrov in 14 organizacij za IO);
- 23 Samoevalvacijskih poročil za šolsko leto 2015/16 (19 šol in šolskih centrov in 4 organizacije za IO);
- 5 Razvojnih načrtov za daljše obdobje (3 šole in šolski centri in 2 organizaciji za IO);
- 9 Načrtov razvoja kakovosti/Akcijskih načrtov (7 šol in šolskih centrov in 2 organizaciji za IO).

Vsa poročila smo analizirali po sledečih merilih, pri čemer so nam bili v podporo tudi razvojni in akcijski načrti:

- Prisotnost razvojne naravnosti v poročilih (Da/Ne).
- Povezanost z razvojnimi cilji šole/zavoda (Da/Ne).
- Razumevanje in sistematičnost procesa samoevalvacije (za tekoče leto) (Da/Ne).
- Povezanost načrtovanih izboljšav z ugotovitvami samoevalvacije (Da/Ne).
- Prisotnost sistematičnega spremljanja implementacije izboljšav (Da/Ne).
- Rednost izvajanja procesa samoevalvacije (zadnja 3 leta) (Da/Ne).
- Povezanost z vodstvom in ostalim kolektivom pri procesu ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti (Da/Ne).

1.4 KAKOVOST PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA V PODJETJIH

V poglavju Kakovost praktičnega usposabljanja v podjetjih predstavljamo širši politični kontekst v Evropi, ureditev in spremembe, ki so omogočile prvo pilotno izvajanje vajeništva v šolskem letu 2017/18, ter razvojne projekte na področju praktičnega usposabljanja v podjetjih. Pri pregledu poročil o kakovosti šol in organizacij za IO nas je zanimalo, ali poročila vključujejo tudi področje PUD ter v kakšnem kontekstu. Pri tem smo bili pozorni na aktivnosti, ki se na PUD nanašajo neposredno ali posredno (npr. sodelovanje z delodajalci/podjetji; mednarodne mobilnosti, pri katerih je bil PUD eksplicitno omenjen).

2 Spremljanje na ravni šol

2.1 VZPOSTAVLJENOST SISTEMOV KAKOVOSTI NA ŠOLAH

Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah smo spremljali s tremi merili: (1) ustanovljena komisija za kakovost, (2) pripravljen letni načrt kakovosti in (3) pripravljeno letno poročilo o kakovosti s predlogi ukrepov za izboljšave. Za ta namen smo pripravili 22 vprašanj:

1. Ali imate na šoli/zavodu ustanovljeno komisijo za kakovost?
2. Kdaj je svet šole/zavoda imenoval komisijo za kakovost?
3. Za kakšno obdobje je ustanovljena komisija za kakovost?
4. Kolikokrat se je komisija za kakovost sestala v šolskem letu 2015/16?
5. Katere so bile glavne naloge komisije za kakovost v šolskem letu 2015/16?
6. Kakšna je sestava komisije za kakovost?
7. Ali imate pripravljeno Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16?
8. Ali je Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16 objavljeno na spletni strani šole/zavoda/šolskega centra?
9. V kolikor imate Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16 pripravljeno in ni objavljeno na spletni strani vaše organizacije, vas prosimo, da nam ga posredujete.
10. katerim delovnim telesom/organom šole/zavoda/šolskega centra ste Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16 predstavili?
11. Ali ste v šolskem letu 2015/16 izvedli samoevalvacijo?
12. Ali ste izvedeno samoevalvacijo vezali na razvojne cilje vaše šole/centra/zavoda?
13. Na katere razvojne cilje vaše šole/centra/zavoda ste vezali izvedeno samoevalvacijo?
14. Katere metode in tehnike ste uporabili pri izvedbi samoevalvacije?
15. Kdo je sodeloval v procesu samoevalvacije?
16. Ali imate pripravljeno Samoevalvacijsko poročilo za šolsko leto 2015/16?
17. V kolikor želite, nam Samoevalvacijsko poročilo za šolsko leto 2015/16 lahko posredujete.
18. Ali imate pripravljen razvojni načrt oziroma program razvoja vaše šole/zavoda/šolskega centra za daljše večletno obdobje (3–5 let)?
19. V kolikor želite, nam razvojni načrt oziroma program razvoja lahko posredujete.

20. Ali ste imeli za šolsko leto 2015/16 pripravljen letni načrt razvoja kakovosti oziroma akcijski načrt implementiranja izboljšav (lahko kot del LDN) na vaši šoli/zavodu/šolskem centru?
21. Ali ste letni načrt razvoja kakovosti oziroma akcijski načrt implementiranja izboljšav pripravili na podlagi ugotovitev predhodne samoevalvacije?
22. V kolikor želite, nam načrt razvoja kakovosti oziroma akcijski načrt implementiranja izboljšav lahko posredujete.

2.1.1 Komisija za kakovost

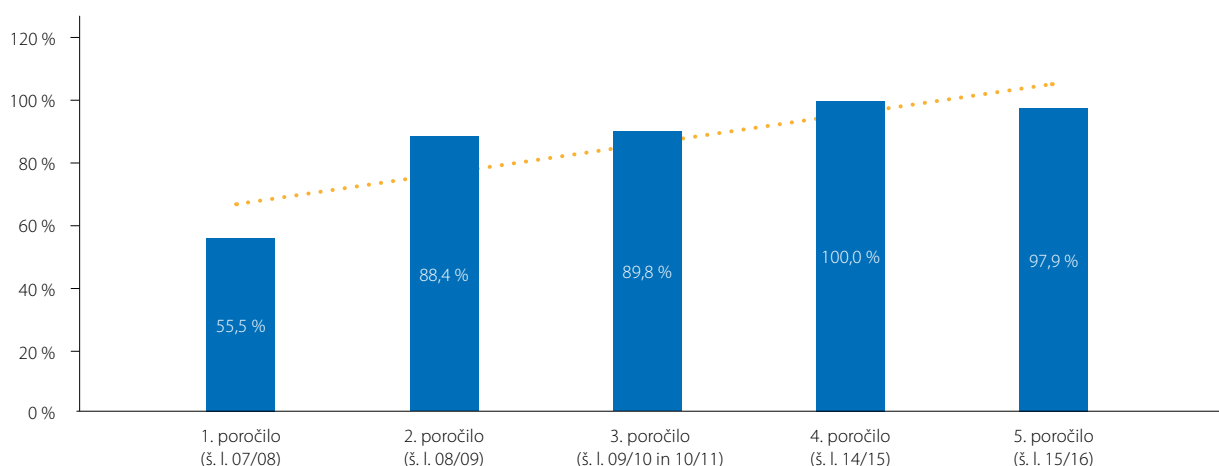
Zanimalo nas je, ali imajo izvajalci PSI ustanovljeno komisijo za kakovost (tabela 2). Skoraj vsi anketiranci so potrdili, da jo imajo (97,9 %), en anketiraneec iz šole je odgovoril, da je nimajo, ravno tako je en anketiraneec iz šole odgovoril, da za zagotavljanje in razvoj kakovosti skrbijo drugače, in sicer: »Izvajamo raziskave o zadovoljstvu z delom pri zaposlenih, starših in dijakih. Vsaka raziskava je potekala 2-krat v razdobju 5 let, skupaj torej 6-krat. Skupina strokovnih delavcev, ki deluje že od nekdaj in se redno tedensko srečuje z namenom spremljanja strokovnega dela in nadaljnega razvoja na posameznih področjih, kot tudi na ravni centra.« En anketiraneec iz šolskega centra je pri tem vprašanju prekinil izpolnjevanje spletne ankete.

Tabela 2: Ustanovitev komisije za kakovost

Komisija za kakovost	Na šoli		V šolskem centru		V organizaciji za IO		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Da	65	97,0	6	100,0	21	100,0	92	97,9
Ne	1	1,5	/	/	/	/	1	1,1
Za zagotavljanje in razvoj kakovosti skrbimo drugače	1	1,5	/	/	/	/	1	1,1
Skupaj vsi, ki so odgovorili na vprašanje	67	100,0	6	100,0	21	100,0	94	100,0
Skupaj, glede na vse anketirane	67	100,0	6	85,7	21	100,0	94	98,9
Prekinjeno izpolnjevanje	/	/	1	14,3	/	/	1	1,1
Skupaj vsi anketirani	67	100,0	7	100,0	21	100,0	95	100,0

Odstotek ustanovljenih komisij za kakovost (97,9 %) je primerljiv z zadnjimi leti spremljanja, z izjemo prvega leta, ko je imelo komisijo 55,5 % anketiranih izvajalcev PSI (slika 2). Potrebno je poudariti, da ti odstotki predstavljajo izvajalce PSI, ki so sodelovali v raziskavi, in ne predstavljajo vseh izvajalcev PSI v Sloveniji.

Slika 2: Ustanovljena komisija za kakovost po letih

V letošnji spremljavi so nam anketirani sporočili datum imenovanja komisije za kakovost, zaradi preglednosti pa smo jih združili po letnih časih (spodnja tabela). Na vprašanje je odgovorilo 74 predstavnikov od vseh izvajalcev PSI (77,9 %). Večina je odgovorila, da je bila komisija za kakovost ustanovljena v jesenskem času (65 oziroma 68,4 %), od tega največ bodisi za spremljano šolsko leto 2015/16 bodisi eno leto prej (45 oziroma 47,4 %). Najdlje ustanovljena komisija je od konca leta 2003 (na eni šoli), nazadnje imenovani komisiji za kakovost sta dve, in sicer od pomladi 2017 oziroma od poletja 2017. 12 anketiranih na vprašanje ni odgovorilo, 2 na vprašanje nista odgovarjala, ker nimajo ustanovljene komisije za kakovost, 7 anketiranih pa je na tem mestu prekinilo z izpolnjevanjem spletne ankete.

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Tabela 3: Ustanovitev komisije za kakovost po letih

Odgovor	f	f (%), ki so odgovorili	f (%) VSI anketirani	Odgovor	f	f (%), ki so odgovorili	f (%) VSI anketirani
Jesen 2006	2	2,7	2,1	Poletje 2016	1	1,4	1,1
Jesen 2007	3	4,1	3,2	Poletje 2017	1	1,4	1,1
Jesen 2008	3	4,1	3,2	Pomlad 2014	1	1,4	1,1
Jesen 2009	1	1,4	1,1	Pomlad 2017	2	2,7	2,1
Jesen 2010	1	1,4	1,1	Zima 2003	1	1,4	1,1
Jesen 2011	1	1,4	1,1	Zima 2006	1	1,4	1,1
Jesen 2012	1	1,4	1,1	Zima 2014	1	1,4	1,1
Jesen 2013	2	2,7	2,1	Odgovori skupaj	74	100,0	77,9
Jesen 2014	6	8,1	6,3	Ni odgovora	12	/	12,6
Jesen 2015	21	28,4	22,1	Preskok vprašanja ⁴	2	/	2,1
Jesen 2016	24	32,4	25,3	Prekinjeno izpolnjevanje	7	/	7,4
Poletje 2009	1	1,4	1,1	Skupaj	95	/	100,0

Zanimalo nas je tudi, za kakšno obdobje je imenovana komisija za kakovost (tabela 4). Skoraj polovica vseh anketiranih (44 oziroma 46,3 %) je odgovorila, da imajo komisijo za kakovost, imenovano za eno šolsko leto, trije (3,2 %) imajo imenovano za dve ali tri leta, 13 (13,7 %) ima komisijo, imenovano za štiri leta, 8 (8,4 %) za 5 let in na eni šoli za 10 let. En anketiranec je odgovoril, da imajo komisijo, imenovano do izteka mandata kateremu koli članu; in eden, da je imenovana do konca mandatnega obdobja sveta zavoda. Sedem (7,4 %) izvajalcev PSI ima komisijo za kakovost, imenovano za nedoločen čas oziroma do preklica. Skupno je na to vprašanje odgovorilo 81 anketirancev (85,3 %), 5 jih ni podalo odgovora, 2 na vprašanje nista odgovarjala, ker nimajo ustanovljene komisije za kakovost, 7 anketiranih pa je na tem mestu prekinilo z izpolnjevanjem spletne ankete.

Tabela 4: Obdobje imenovanja komisije za kakovost

Odgovor	f	f (%), ki so odgovorili	f (%) VSI anketirani
Eno šolsko leto	44	54,3	46,3
2 leti	3	3,7	3,2
3 leta	3	3,7	3,2
4 leta	13	16,0	13,7
5 let	8	9,9	8,4
10 let	1	1,2	1,1
Do izteka mandata kateremu koli članu	1	1,2	1,1
Do konca mandatnega obdobja sveta zavoda	1	1,2	1,1
Neomejeno oziroma do preklica	7	8,6	7,4
Odgovori skupaj	81	100,0	85,3
Ni odgovora	5	/	5,3
Preskok vprašanja ⁵	2	/	2,1
Prekinjeno izpolnjevanje	7	/	7,4
Skupaj	95	/	100,0

4 Na vprašanje niso odgovarjali tisti, ki so pri prvem vprašanju dejali, da nimajo ustanovljene komisije za kakovost ali da za zagotavljanje kakovosti skrbijo drugače.

5 Na vprašanje niso odgovarjali tisti, ki so pri prvem vprašanju dejali, da nimajo ustanovljene komisije za kakovost ali da za zagotavljanje kakovosti skrbijo drugače.

Sledilo je vprašanje o številu srečanj komisije za kakovost v šolskem letu 2015/16 (tabela 5). Skupno je na vprašanje odgovorilo 82 anketiranih (86,3 %). Pri 3 izvajalcih PSI se komisija za kakovost v tekočem šolskem letu ni sestala, pri 12 (12,6 %) se je sestala enkrat, pri 26 (27,4 %) se je sestala dvakrat, pri 13 izvajalcih PSI (13,7 %) se je sestala trikrat ali štirikrat in pri 6 (6,3 %) petkrat ali šestkrat. Po en odgovor smo prejeli, da se je komisija za kakovost sestala sedemkrat; 25-krat ter nekajkrat.

Tabela 5: Število srečanj komisije za kakovost v šolskem letu 2015/16

Število srečanj komisije	f	f (%), ki so odgovorili	f (%) VSI anketirani
Se ni sestala	3	3,7	3,2
Enkrat	12	14,6	12,6
Dvakrat	26	31,7	27,4
Trikrat	13	15,9	13,7
Štirikrat	13	15,9	13,7
Petkrat	6	7,3	6,3
Šestkrat	6	7,3	6,3
Sedemkrat	1	1,2	1,1
25-krat	1	1,2	1,1
Nekajkrat	1	1,2	1,1
Odgovori skupaj	82	100,0	86,3
Ni odgovora	4	/	4,2
Preskok vprašanja ⁶	2	/	2,1
Prekinjeno izpolnjevanje	7	/	7,4
Skupaj	95	/	100,0

Sledilo je vprašanje o glavnih nalogah komisije za kakovost v šolskem letu 2015/16. Pridobili smo 77 odgovorov (v celoti so navedeni v Prilogi 9.4), od tega 56 odgovorov posameznih šol, tri odgovore šolskih centrov in 18 odgovorov organizacij za IO.

Približno tretjina predstavnikov **šol** je glavne naloge opisala splošno, npr. postavitev kazalnikov kakovosti, spremljanje oziroma izdelava posnetka stanja, pripraviti predloge za izboljšavo in akcijski načrt (po krogu kakovosti). Preostali so navedli tudi konkretna področja, večinoma dvig uspešnosti dijakov (v letniku in na zaključnem preverjanju znanja), dvig prehodnosti dijakov, zadovoljstvo dijakov in zaposlenih, izboljšanje celotne klime na šoli, izboljšanje pedagoškega procesa, izboljšanje kakovosti PUD, dvig promocije šole, umeščanje šole v lokalno okolje, varnost v šoli ipd.

Dva izmed treh predstavnikov **šolskih centrov** sta naloge komisije za kakovost opisala splošno (oblikovanje načrta dela, določitev področij, izpeljava evalvacije, priprava poročila), eden pa je navedel bolj konkretne naloge komisije, in sicer »/.../ Nabavni proces: uvajanje elektronske naročilnice in dogovor z zunanjim izvajalcem za uvedbo dokumentnega sistema, ki bo vključeval tudi računovodske dokumente. Vzgojno-izobraževalni proces: posodobili smo vprašalnik za dijake, prek aktiva razrednikov uvedli standard dobrega razrednika, razredniki bodo izvedli sedem tematskih delavnic s svojimi dijaki, prek kazalnikov, ki smo jih definirali, smo spremljali uresničevanje poslanstva. Družini prijazno podjetje: aktivnosti za pridobitev polnega certifikata (delovna skupina za izbor dodatnih ukrepov), poskrbeli smo, da so vsi ukrepi formalizirani v okviru dokumenta interne narave. Nadaljevali smo z anketiranjem študentov in odraslih udeležencev. Ohranili smo primere in postopke, ki so se v preteklosti izkazali kot kakovostni. Analiza podatkov uspešnosti dijakov in odraslih udeležencev na maturi in poklicni maturi. S spremljanjem naših absolventov smo v letu 2015/16 kot že pretekla leta spremljali učinke izobraževanja pri nas. Evalvirali smo mentorstvo za novo imenovane razrednike in nove učitelje. Evalvirali smo Akcijski načrt za razvoj kakovosti 2015. Na podlagi evalvacije bomo sprejeli ukrepe za uresničitev vseh aktivnosti in spremljanje kazalnikov, ki so opredeljeni v Akcijskem načrtu za leto 2015.«

Pri odgovorih predstavnikov **organizacij za IO** je slika podobna – približno polovica sodelujočih je glavne naloge opisala splošno (načrtovanje aktivnosti, realizacija preteklega akcijskega načrta, izvedba evalvacije, priprava poročila ipd.), medtem ko je druga polovica navajala konkretne naloge svojih komisij za kakovost: izpeljava aktivnosti za pridobitev Zelenega znaka kakovosti, POKI (Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje), spremljanje zadovoljstva udeležencev izobraževanja, uspeh na zaključnem preverjanju znanja, priprava akcijskega načrta za sistematičen razvoj kakovosti, zagotavljanje kakovostnih storitev, spremljanje učnega procesa ipd.

6 Na vprašanje niso odgovarjali tisti, ki so pri prvem vprašanju dejali, da nimajo ustanovljene komisije za kakovost ali da za zagotavljanje kakovosti skrbijo drugače.

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Naslednje vprašanje se je nanašalo na sestavo komisije za kakovost. Anketirance smo prosili, naj v okenca napišejo število strokovnih delavcev zavoda, število predstavnikov staršev, dijakov, delodajalcev, odraslih udeležencev izobraževanja in drugih v komisiji za kakovost. Na vprašanje je odgovorilo 81 anketirancev, od tega 57 s strani šol, 4 s strani šolskih centrov in 20 s strani organizacij za IO (tabela 6). Komisije za kakovost imajo v povprečju 7,43 članov, pri čemer najmanjša šteje 3 in največja 23 članov. V povprečju so komisije za kakovost sestavljene iz 4,22 strokovnih sodelavcev šole/zavoda, 1,22 delodajalcev, 0,79 staršev, 0,75 dijakov, 0,31 odraslih udeležencev izobraževanja in 0,14 drugih članov. Kot druge člane komisije je 5 anketirancev iz organizacij za IO navedlo, da imajo še enega člana, in sicer *predstavnik predavatelj/zunanjih sodelavcev* (4 odgovori) in *predstavnik mestne občine* (1 odgovor). Dva anketiranca iz šole sta označila, da imajo še enega drugega člana v komisiji, vendar nista podala njegove funkcije. En anketiranec iz šolskega centra je dejal, da imajo v komisiji za kakovost še 2 predstavnika študentov VSS, en anketiranec iz organizacije za IO pa ni navedel funkcije dveh dodatnih predstavnikov v komisiji. Tabele, ki bolj podrobno prikazujejo število članov komisij za kakovost, so v Prilogi 9.5.

Tabela 6: Sestava komisij za kakovost

Sestava komisije za kakovost	Min	Max	Povprečje (\bar{x})
Strokovni sodelavci s šole	1	15	4,22
Dijaki	0	2	0,75
Starši	0	2	0,79
Delodajalci	0	4	1,22
Odrasli udeleženci izobraževanja	0	6	0,31
Drugi	0	2	0,14
Skupaj	3	23	7,43

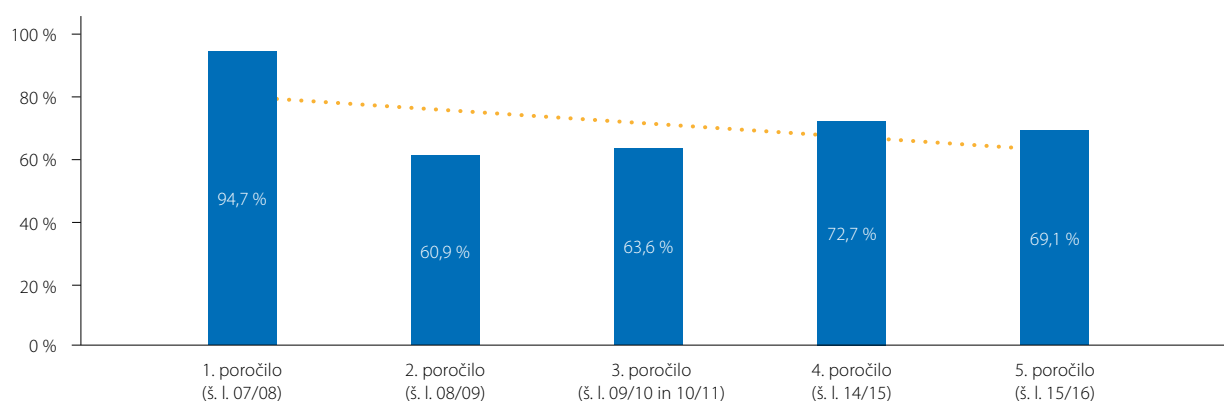
V 16. členu ZPSI (Ur. l. RS št. 79/2006) je med drugim definirana sestava komisije za kakovost: »/.../ Sestavljajo jo predsednik oziroma predsednica in člani oziroma članice, imenovani izmed strokovnih delavcev oziroma delavk šole, predstavnikov oziroma predstavnic delodajalcev, predstavnikov dijakov in predstavnikov staršev. Komisijo sestavlja predsednik in najmanj pet članov. Če so šole organizirane kot organizacijske enote, se lahko oblikuje ena komisija za več šol /.../«. Izmed 81 prejetih opisov komisij za kakovost, jih je skladnih z zakonodajo 56 (69,1 %), od katerih je 44 iz šol (77,2 % izmed vseh sodelujočih šol), 3 so iz šolskih centrov (75,0 % vseh sodelujočih šolskih centrov) in 9 iz organizacij za IO (45,0 % od vseh sodelujočih organizacij za IO). V povprečju so zakonsko skladne komisije za kakovost sestavljene iz 4,30 strokovnih sodelavcev šole/zavoda, 1,06 predstavnikov dijakov oziroma 1,55 odraslih udeležencev izobraževanja, 1,09 predstavnikov staršev, 1,50 predstavnikov delodajalcev in 1,17 predstavnikov drugih deležnikov (tabela 7). V povprečju komisije za kakovost, ki so v skladu z zakonodajo, štejejo 8,04 članov.

Tabela 7: Sestava komisij za kakovost, ki so v skladu z zakonodajo, glede na vrsto izvajalca PSI

Sestava komisije za kakovost	Na šoli (N = 44)			V šolskem centru (N = 3)			V organizaciji za IO (N = 9)			Skupaj (N = 57)		
	Min	Max	\bar{x}	Min	Max	\bar{x}	Min	Max	\bar{x}	Min	Max	\bar{x}
Strokovni sodelavci s šole	2	11	4,05	4	15	7,67	2	6	4,44	2	15	4,30
Dijaki	1	2	1,05	1	2	1,33	/	/	/	1	2	1,06
Starši	1	2	1,07	1	2	1,33	/	/	/	1	2	1,09
Delodajalci	1	4	1,59	1	2	1,33	1	2	1,11	1	4	1,50
Odrasli udeleženci izobraževanja	1	6	3,50	/	/	/	1	2	1,11	1	6	1,55
Drugi	1	1	1,00	2	2	2	1	1	1,00	1	2	1,17
Skupaj	6	16	7,95	7	23	12,33	6	9	7,00	6	23	8,04

Glede na večletno spremljanje dela na kakovosti v PSIUI, je bil najvišji delež komisij za kakovost skladnih z zakonodajo v prvem letu spremljanja, in sicer 94,7 % (od sodelujočih izvajalcev komisij, ki so imeli ustanovljeno komisijo za kakovost). V naslednjem letu se je ta odstotek močno znižal, kar na 60,9 %, nato pa se po dveh letih spet rahlo dvignil na 63,6 %. V letošnjem in lanskem letu spremljanja je zakonodaji ustrezalo okoli 70 % komisij za kakovost, kot lahko razberemo s slike 3.

Slika 3: Skladnost komisije za kakovost z zakonodajo po letih

V letošnji spremljavi je 25 (30,9 %) komisij neskladnih z zakonodajo, od tega 13 na šolah, ena na šolskem centru in 11 v organizacijah za IO. Kot lahko razberemo iz naslednje tabele, je najpogostejši razlog neskladnosti z zakonodajo manjkajoč predstavnik delodajalcev (11 komisij), v manjši meri pa manjkajoč predstavnik dijakov/odraslih udeležencev izobraževanja (4 komisije) ali staršev (3 komisije). V 5 komisijah za kakovost so člani le strokovni sodelavci na šoli/zavodu, kar bi lahko imenovali tim za kakovost, v dveh primerih pa je štela komisija premalo članov (manj kot 6), kljub vključenosti vseh obveznih deležnikov.

Tabela 8: Razlogi za neskladnost komisij za kakovost z zakonom

Razlogi	Na šoli (f)	V šolskem centru (f)	V organizaciji za IO (f)	Skupaj (f)
Manjkajoč predstavnik dijakov/odraslih udeležencev izobraževanja	2	1	1	4
Manjkajoč predstavnik staršev	3	/		3
Manjkajoč predstavnik delodajalcev	6	/	5	11
Člani so le strokovni delavci	1	/	4	5
Premajhna komisija	1	/	1	2
Skupaj	13	1	11	25

2.1.2 Poročilo o kakovosti

V Zakonu o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Ur. l. RS št. 79/2006) je v tretjem odstavku 16. člena navedeno, da: »/.../ Šola vsako leto objavi poročilo komisije za kakovost na svoji spletni strani ...«, zato nas je zanimalo, v kolikšni meri se izvajalci PSI tega držijo. Na vprašanje, ali imajo pripravljeno Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16, je 66 (69,5 %) anketirancev odgovorilo pritrdilno (tabela 9) bodisi na ravni šole/zavoda (60 oziroma 63,2 %) bodisi na ravni šolskega centra (6 oziroma 6,3 %). Omenjenega poročila o kakovosti ni pripravilo 12 (12,6 %) izvajalcev PSI, šest (6,3 %) je izbralo odgovor drugo, pri čemer so trije predstavniki samostojnih šol svoj odgovor pojasnili: »Poročilo še v pripravi« (2 odgovora) in »Samoevalvacijsko poročilo kot del Poročila o realizaciji LDN« (1 odgovor). Dva predstavnika organizacij za IO sta kot odgovor drugo pojasnila: »Ne, ker komisije lani še ni bilo.« in »Poročilo o kakovosti je objavljeno v poslovnem poročilu.« Anketiranec iz šolskega centra svojega odgovora drugo ni obrazložil. Skupno je na vprašanje odgovorilo 84 (88,4 %) anketiranih, medtem ko je 11 sodelujočih (11,6 %) že pred tem vprašanjem prekinilo izpolnjevanje spletnega vprašalnika.

Gledano le na tiste, ki so na vprašanje odgovorili, ima 78,5 % pripravljeno Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16 bodisi na ravni šole/zavoda (71,4 %) bodisi na ravni šolskega centra (7,1 %).

Tabela 9: Pripravljeno Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16

Pripravljeno poročilo o kakovosti	f	f (%), ki so odgovorili	f (%) VSI anketirani
Da, na ravni šole/zavoda	60	71,4	63,2
Da, na ravni šolskega centra	6	7,1	6,3
Ne	12	14,3	12,6
Drugo	6	7,1	6,3
Odgovori skupaj	84	100,0	88,4
Prekinjeno izpolnjevanje	11	/	11,6
Skupaj	95	/	100,0

76,5 % od anketiranih, ki so odgovarjali na vprašanje, ali imajo Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16 objavljeno na spletni strani šole/zavoda, je dejalo, da imajo objavljeno; 14,7 %, da nimajo objavljenega in 8,8 % je izbralo odgovor drugo. Štirje izmed šest anketiranih, ki so izbrali možnost drugo, so dodali, da »bo objavljeno v kratkem«, 2 anketiranca pa svojega odgovora nista pojasnila (tabela 10). Skupno je na vprašanje odgovorilo 68 (71,6 %) anketiranih, štirje (4,2 %) niso podali odgovora, 11 (11,6 %) je predčasno prekinilo z izpolnjevanjem ankete, medtem ko za 12 (12,6 %) anketiranih vprašanje ni bilo relevantno, ker niso imeli pripravljenega poročila o kakovosti.

Tabela 10: Objava Poročila o kakovosti za šolsko leto 2015/16 na spletni strani šole/zavoda

Objava poročila o kakovosti na spletni strani	f	f (%), ki so odgovorili	f (%) VSI anketirani
Da	52	76,5	54,7
Ne	10	14,7	10,5
Drugo	6	8,8	6,3
Odgovori skupaj	68	100,0	71,6
Ni odgovora	4	/	4,2
Preskok vprašanja ⁷	12	/	12,6
Prekinjeno izpolnjevanje	11	/	11,6
Skupaj	95	/	100,0

Pred izvedbo ankete smo pregledali spletne strani vseh izvajalcev PSI v Sloveniji, da bi preverili, ali imajo objavljeno Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16. Na svojih spletnih straneh je poročilo imelo 31 izvajalcev PSI, od tega 26 šol in šolskih centrov ter 5 organizacij za IO. V raziskavi smo anketirance prosili, da v kolikor imajo Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16 pripravljeno in ni objavljeno na spletni strani njihove šole/zavoda, naj nam ga posredujejo v spletni aplikaciji. To je storilo 6 izvajalcev PSI, od tega smo dve poročili že imeli, saj sta bili objavljeni na spletnih straneh. Po končani anketi smo ponovno pregledali vse spletne strani izvajalcev in ugotovili, da je kasneje Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16 objavilo še 16 izvajalcev PSI, od tega 9 šol in šolskih centrov ter 7 organizacij za IO. Analiza poročil je predstavljena v nadaljevanju, v poglavju 4.

2.1.3 Samoevalvacija

V vprašalniku se je sedem vprašanj navezovalo na izvedbo samoevalvacije, ki jo predpisuje ZOFVI (Ur. l. RS 16/2007). Najprej nas je zanimalo, ali so izvajalci PSI v šolskem letu 2015/16 izvedli samoevalvacijo (tabela 11), kar je pritrdilo 74,4 % tistih, ki so na vprašanje odgovorili (69,5 % na ravni šole in 4,9 % na ravni šolskega centra). Gledano v celoti je pritrdilno odgovorilo 61 (64,2 %) anketiranih, od tega 57 (60,0 %) na ravni šole/zavoda in 4 (4,2 %) na ravni šolskega centra. 21 (22,1 %) anketiranih samoevalvacije ni izvedlo, en na vprašanje ni odgovoril, 12 (12,6 %) anketiranih pa je predčasno zaključilo z izpolnjevanjem spletnega vprašalnika.

⁷ Na vprašanje niso odgovarjali tisti, ki so pri sedmem vprašanju dejali, da nimajo pripravljenega Poročila o kakovosti za šolsko leto 2015/16.

Tabela 11: Izvedba samoevalvacije v šolskem letu 2015/16

Odgovor	f	f (%), ki so odgovorili	f (%) VSI anketirani
Da, na ravni šole/zavoda	57	69,5	60,0
Da, na ravni šolskega centra	4	4,9	4,2
Ne	21	25,6	22,1
Odgovori skupaj	82	100,0	86,3
Ni odgovora	1	/	1,1
Prekinjeno izpolnjevanje	12	/	12,6
Skupaj	95	/	100,0

Tiste, ki so izvedli samoevalvacijo, smo vprašali, ali so jo vezali na razvojne cilje njihove šole/zavoda (tabela 12). Izmed 61 anketiranih, ki so dejali, da so izvedli samoevalvacijo, jih je na to vprašanje odgovorilo 59, in sicer 48 (81,4 %) je samoevalvacijo vezalo na razvojne cilje, preostalih 11 (18,6 %) pa ne. Gledano v celoti, je 50,5 % anketiranih vezalo samoevalvacijo na razvojne cilje šole/zavoda, kjer so zaposleni, 11,6 % ni izpeljane samoevalvacije vezalo na razvojne cilje šole/zavoda, 3,2 % anketiranih na vprašanje ni odgovorilo, 22,1 % na vprašanje ni odgovorilo, ker samoevalvacije v šolskem letu 2015/16 niso izvedli, in 12,6 % je predčasno prekinilo z izpolnjevanjem vprašalnika.

Tabela 12: Vezava samoevalvacije na razvojne cilje šole/zavoda v šolskem letu 2015/16

Odgovor	f	f (%), ki so odgovorili	f (%) VSI anketirani
Da	48	81,4	50,5
Ne	11	18,6	11,6
Odgovori skupaj	59	100,0	62,1
Ni odgovora	3	/	3,2
Preskok vprašanja ⁸	21	/	22,1
Prekinjeno izpolnjevanje	12	/	12,6
Skupaj	95	/	100,0

Anketirance, ki so dejali, da so samoevalvacijo v šolskem letu 2015/16 izpeljali in jo tudi vezali na razvojne cilje šole/zavoda (skupaj 48), kjer so zaposleni, smo prosili, naj navedejo, na katere razvojne cilje so se osredotočali. Na vprašanje je odgovorilo 46 (95,8 %) anketiranih, od tega 34 s šol, 3 s šolskih centrov in 9 iz organizacij za IO. Na tem mestu navajamo njihove najpogostejše odgovore, v celoti pa so navedeni v Prilogi 9.6.

Anketirani s **šol** so v največji meri dejali, da se je samoevalvacija vezala na dvig uspeha dijakov, na učenje učenja, izboljšanje funkcionalne pismenosti, kakovost izvajanja pouka, strokovno izobraževanje učiteljev, spodbujanje in razvijanje kritičnega mišljenja dijakov, prepoznavnost šole v lokalnem okolju in na kakovost PUD.

Anketirani iz **šolskih centrov** so navedli različne razvojne cilje, ki so jih vezali na samoevalvacijo. Omenili so zagotavljanje kakovostnega in učinkovitega izobraževalnega procesa; usposobljene, zadovoljne in motivirane zaposlene, ki kakovostno opravljajo svoje delo; uspešne in zadovoljne dijake; področje načrtovanja procesa učenja ter razvoj v lokalnem okolju (povečanje vpisa, boljša prepoznavnost, boljša odzivnost in prilagodljivost razmeram v okolju).

Anketirani iz **organizacij za IO** so dejali, da so samoevalvacijo vezali na ohranitev ali povečanje števila udeležencev izobraževanja, notranji sistem kakovosti, posodobitev prostorov, opreme in e-učilnice, zadovoljstvo partnerjev, na strateške usmeritve in zagotavljanje kakovostnih učnih gradiv.

Anketirance, ki so dejali, da so samoevalvacijo v šolskem letu 2015/16 izpeljali (skupaj 61), smo vprašali, katere metode in tehnike so pri njeni izvedbi uporabili (tabela 13; slika 4). Izbrali so lahko več odgovorov, pri čemer je največ anketiranih uporabilo vprašalnike (85,2 %). Samoevalvacijo so izpeljali tudi z analizo dokumentov (57,4 %), opazovanjem (39,3 %) in intervjuji (27,9 %). Šest (9,8 %) anketiranih je uporabilo tudi druge metode, in sicer trije s strani šol (*poročila strokovnih aktivov, zapisniki sestankov oddelčnih učiteljskih zborov; tematska konferenca; zbiranje podatkov*) in trije s strani organizacij za IO (*strateške sestanke celotnega kolektiva na izbrane teme in 2 odgovora fokusne skupine*).

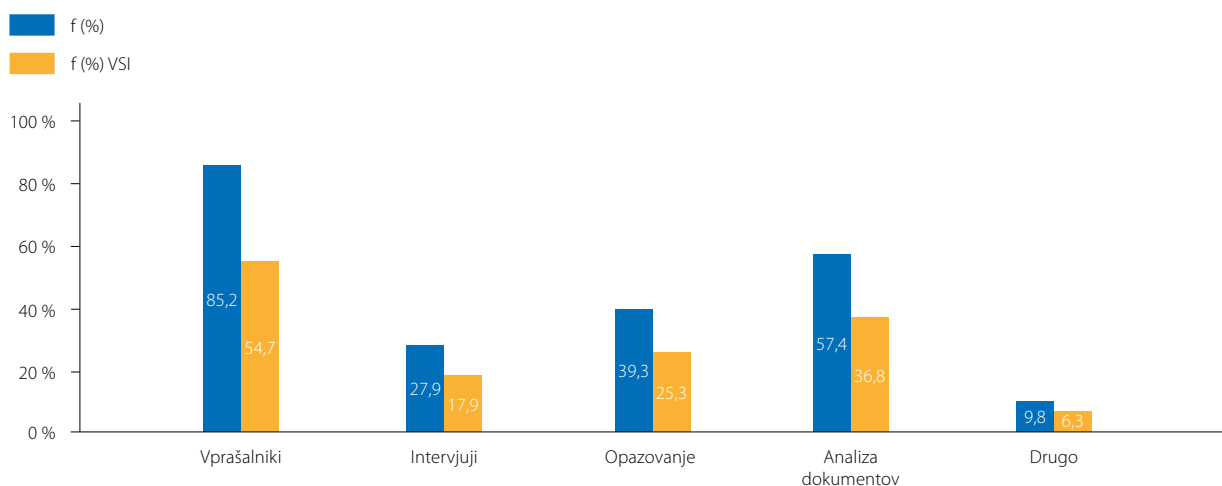
⁸ Na vprašanje niso odgovarjali tisti, ki so pri enajstem vprašanju dejali, da v šolskem letu 2015/16 niso izvedli samoevalvacije.

Gledano v celoti, je 54,7 % anketiranih pri izvedbi samoevalvacije uporabilo vprašalnike, 36,8 % analizo dokumentov, 25,3 % opazovanje, 17,9 % intervjuje in 6,3 % druge metode in tehnike. 3,2 % anketiranih na vprašanje ni odgovorilo, 22,1 % na vprašanje ni odgovorilo, ker samoevalvacije v šolskem letu 2015/16 niso izvedli, in 12,6 % je predčasno prekinilo z izpolnjevanjem vprašalnika.

Tabela 13: Metode in tehnike samoevalvacije v šolskem letu 2015/16

Odgovor	f	f (%), ki so odgovorili	f (%) VSI anketirani
Vprašalniki	52	85,2	54,7
Intervjuji	17	27,9	17,9
Opazovanje	24	39,3	25,3
Analiza dokumentov	35	57,4	36,8
Drugo	6	9,8	6,3

Slika 4: Metode in tehnike samoevalvacije v šolskem letu 2015/16

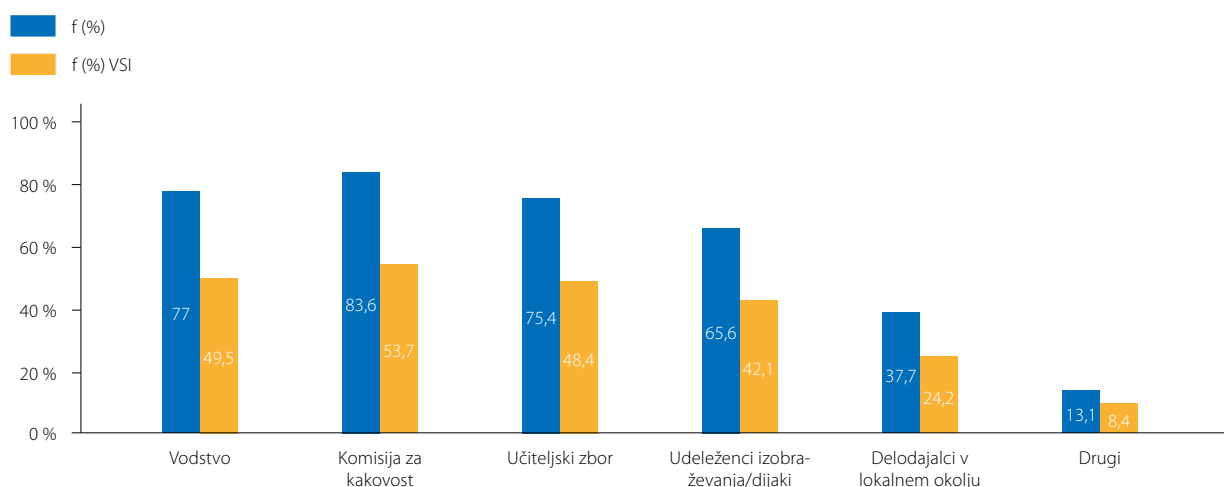
Anketirance, ki so dejali, da so samoevalvacijo v šolskem letu 2015/16 izpeljali (skupaj 61), smo vprašali še, kdo je sodeloval v procesu samoevalvacije (tabela 14; slika 5). Tudi pri tem vprašanju so imeli možnost izbrati več odgovorov. Pri 83,6 % izvedbah samoevalvacije je sodelovala komisija za kakovost, pri 77,0 % izvedbah vodstvo, pri 75,4 % učiteljski zbor in pri 65,6 % udeleženci izobraževanja. V manjši meri (37,7 %) so sodelovali delodajalci v lokalnem okolju šole/zavoda in drugi (13,1 %). Vseh 8 anketirancev, ki je označilo odgovor drugo, prihaja iz samostojnih šol, pri čemer je 7 anketiranih navedlo obrazložitve, ki se deloma ponavljajo: svet staršev (3 odgovori), lokalna skupnost (2 odgovora), svet zavoda (2 odgovora), svetovalna delavka in udeleženci izobraževanja odraslih.

Gledano v celoti, je 53,7 % anketiranih pri izvedbi samoevalvacije vključilo komisijo za kakovost, 49,5 % vodstvo, 48,4 % učiteljski zbor, 42,1 % udeležence izobraževanja, 24,2 % delodajalce v lokalnem okolju in 8,4 % druge deležnike. 3,2 % vseh anketiranih na vprašanje ni odgovorilo, 22,1 % na vprašanje ni odgovorilo, ker samoevalvacije v šolskem letu 2015/16 na njihovi šoli/zavodu niso izvedli, in 12,6 % je predčasno prekinilo z izpolnjevanjem vprašalnika.

Tabela 14: Sodelujoči v procesu samoevalvacije v šolskem letu 2015/16

Sodelujoči	f	f (%), ki so odgovorili	f (%) VSI anketirani
Vodstvo	47	77,0	49,5
Komisija za kakovost	51	83,6	53,7
Učiteljski zbor	46	75,4	48,4
Udeleženci izobraževanja/dijaki	40	65,6	42,1
Delodajalci v lokalnem okolju	23	37,7	24,2
Drugi	8	13,1	8,4

Slika 5: Sodelujoči v procesu samoevalvacije v šolskem letu 2015/16

Pri istem vprašanju nas je zanimalo tudi, kako so posamezni deležniki sodelovali pri izvedbi samoevalvacije v šolskem letu 2015/16. Na tem mestu prikazujemo najpogostejše odgovore oziroma povzetke odgovorov, v celoti pa so navedeni v Prilogi 9.7.

Sodelovanje vodstva – izmed 47 odgovorov smo obrazložitev prejeli od 43 anketiranih, od tega 30 s strani šol, 3 s strani šolskih centrov in 10 s strani organizacij za IO. Anketirani s strani šol so v večji meri navajali aktivno sodelovanje vodstva, njihovo podporo in spodbujanje ter pomoč pri pripravi različnih dokumentov (vprašalnikov, poročil, načrtov izboljšav). Anketirani s strani šolskih centrov so navedli usmerjanje dela, vodenje, spodbujanje, seznanitev z rezultati in izpeljavo letnih pogovorov. Anketirani s strani organizacij za IO so navajali vodenje komisije za kakovost, izvedbo intervjujev in sodelovanje pri postavljanju razvojnih usmeritev/ciljev/ukrepov za izboljšavo.

Sodelovanje komisije za kakovost – izmed 51 odgovorov smo obrazložitev prejeli od 46 anketiranih, od tega 32 od šol, 3 od šolskih centrov in 11 od organizacij za IO. Po odgovorih sodeč, so komisije za kakovost v šolskih centrih in organizacijah za IO večinoma sodelovale pri samoevalvaciji skozi celotno izvedbo, medtem ko so na šolah sodelovale v posamezni fazi – pri načrtovanju/vodenju, pripravi anket, izvedbi anketiranja, pri analizah dokumentov/vprašalnikov/podatkov, pripravi poročila, ali pa je komisija za kakovost organizirala, spremljala oziroma koordinirala izvedbo samoevalvacije.

Sodelovanje učiteljskega zbora – izmed 46 odgovorov smo obrazložitev prejeli od 41 anketiranih, od tega 32 s strani šol, 3 s strani šolskih centrov in 6 s strani organizacij za IO. Učiteljski zbori na šolah sodelujejo pri samoevalvaciji predvsem s podajanjem mnenja in predlogov za izboljšavo, izvedbi samoevalvacije in pripravi poročila ali pa z izpolnjevanjem ankete. Odgovori s strani šolskih centrov in organizacij za IO so se med seboj kar razlikovali. Predstavniki šolskih centrov so dejali, da učitelji podajo samooceno svojega dela in da aktivno sodelujejo pri uresničevanju izboljšav. Predstavniki organizacij za IO so navajali, da učitelji pomagajo pri izvedbi samoevalvacije, sodelujejo v komisiji za kakovost, sprejemajo pobude in predloge in da so v samoevalvacijo vključeni le posamezni učitelji.

Sodelovanje udeležencev izobraževanja/dijakov – izmed 40 odgovorov smo obrazložitev prejeli od 35 anketiranih, od tega 27 s strani šol, enega s strani šolskih centrov in 7 s strani organizacij za IO. V večji meri so odgovori vseh respondentov zelo podobni – večinoma so udeleženci izobraževanja pri samoevalvaciji sodelovali tako, da so izpolnili anketne vprašalnike z različnimi temami in v nekaterih primerih tudi podali predloge za izboljšave.

Sodelovanje delodajalcev iz lokalnega okolja – izmed 23 odgovorov smo obrazložitev prejeli od 22 anketiranih, od tega 17 s strani šol, enega s strani šolskih centrov in 4 s strani organizacij za IO. Podobno kot udeleženci izobraževanja so tudi delodajalci iz lokalnega okolja sodelovali pri samoevalvaciji z izpolnjevanjem anket, podajanjem svojega mnenja, ali pa so njihovi predstavniki že člani komisije za kakovost. Tudi tu se odgovori med vsemi respondenti (s strani vseh izvajalcev PSI) niso razlikovali.

Sodelovanje drugih deležnikov – izmed 8 odgovorov smo obrazložitev prejeli od 7 anketiranih, vseh s strani šol. Dejali so, da je lokalna skupnost sodelovala pri pripravi projektov po programskih področjih oziroma se skupaj s starši aktivno vključevala ob različnih priložnostih, kot so tedni dejavnosti in dnevi odprtih vrat. Starši so bili na svetu tudi seznanjeni s samoevalvacijskim poročilom, kjer so imeli možnost podajanja pripomb; ravno tako svet zavoda. Na eni šoli so sodelovali tudi udeleženci izobraževanja odraslih, ki so bili anketirani, na drugi šoli pa je pri analizi anket pomagala tudi svetovalna delavka.

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Anketirance, ki so dejali, da so izpeljali samoevalvacijo v šolskem letu 2015/16 (skupaj 61), smo nazadnje vprašali, ali so pripravili samoevalvacijsko poročilo za omenjeno šolsko leto (tabela 15). Na vprašanje je odgovorilo 60 anketiranih, od tega samoevalvacijskega poročila nima pripravljenega 13,3 % anketiranih, medtem ko ga ima 78,3 % pripravljenega na ravni šole/zavoda in 3,3 % na ravni šolskega centra. En anketiranec na vprašanje ni odgovoril. Trije (vsi predstavniki šol) so pod možnostjo drugo zapisali:

- »Ga pripravljamo.«
- »Samoevalvacijsko poročilo je del Poročila o kakovosti za šolsko leto 2015/16.«
- »Samoevalvacijsko poročilo kot del Poročila o realizaciji LDN.«

Gledano v celoti, je 49,5 % anketiranih pripravilo samoevalvacijsko poročilo na ravni šole, 2,1 % na ravni šolskega centra, 3,2 % je izbralo možnost drugo in 8,4 % poročila ni pripravilo. 2,1 % vseh anketiranih na vprašanje ni odgovorilo, 22,1 % na vprašanje ni odgovorilo, ker samoevalvacije v šolskem letu 2015/16 na njihovi šoli/zavodu niso izvedli, in 12,6 % je predčasno prekinilo z izpolnjevanjem vprašalnika.⁹

Tabela 15: Pripravljeno Samoevalvacijsko poročilo za šolsko leto 2015/16

Odgovori	f	f (%), ki so odgovorili	f (%) VSI anketirani
Da, na ravni šole/zavoda	47	78,3	49,5
Da, na ravni šolskega centra	2	3,3	2,1
Ne	8	13,3	8,4
Drugo	3	5,0	3,2
Odgovori skupaj	60	100,0	63,2
Ni odgovora	2	/	2,1
Preskok vprašanja ⁹	21	/	22,1
Prekinjeno izpolnjevanje	12	/	12,6
Skupaj	95	/	100,0

Anketirance smo prosili, da v kolikor želijo in imajo pripravljeno Samoevalvacijsko poročilo za šolsko leto 2015/16, naj nam ga posredujejo v spletni aplikaciji, kar je storilo 10 izvajalcev PSI. Poročila so nam služila za pomoč pri kvalitativni analizi letnih poročil o kakovosti izvajalcev PSI, ki je predstavljena v poglavju 4.

2.1.4 Razvojni načrt in načrt razvoja kakovosti

Vse sodelujoče v analizi smo vprašali, ali imajo na šoli/zavodu pripravljen razvojni načrt oziroma program razvoja za daljše obdobje (3–5 let). Na vprašanje je odgovorilo 82 (86,3 %) sodelujočih, en na vprašanje ni odgovoril, 12 (12,6 %) je že predčasno prekinilo z izpolnjevanjem ankete (tabela 16). Razvojni načrt ima pripravljenih 64,6 % anketiranih (57,3 % na ravni šole in 7,3 % na ravni šolskega centra), ki so odgovorili na vprašanje. Sedem (7,4 %) anketirancev (vsi predstavniki šol) je pod možnostjo drugo navedlo:

- »Ga delamo.«
- »Interno.«
- »Nastaja za obdobje 5 let.«
- »Posodabljam oz. pripravljamo nov razvojni načrt za obdobje 2017–2020.«
- »Pripravljamo dokument v povezavi s pridobivanjem Erasmus+ listine.«
- »Vsako leto pripravimo poročilo v sklopu letnega delovnega načrta ŠC.«
- »Za dobo 2 let.«

⁹ Na vprašanje niso odgovarjali tisti, ki so pri enajstem vprašanju dejali, da v šolskem letu 2015/16 niso izvedli samoevalvacije.

Tabela 16: Pripravljen razvojni načrt oziroma program razvoja za daljše večletno obdobje (3–5 let)

Odgovor	f	f (%), ki so odgovorili	f (%) VSI anketirani
Da, na ravni šole/zavoda	47	57,3	49,5
Da, na ravni šolskega centra	6	7,3	6,3
Ne	22	26,8	23,2
Drugo	7	8,5	7,4
Odgovori skupaj	82	100,0	86,3
Ni odgovora	1	/	1,1
Prekinjeno izpolnjevanje	12	/	12,6
Skupaj	95	/	100,0

Anketirance smo ob tem vprašanju prosili, da v kolikor želijo in imajo pripravljen razvojni načrt za daljše obdobje, naj nam ga posredujejo v spletni aplikaciji, kar je storilo 5 izvajalcev PSI. Poročila so nam služila za pomoč pri kvalitativni analizi letnih poročil o kakovosti izvajalcev PSI, ki je predstavljena v nadaljevanju, v poglavju 4.

Nadalje smo vse sodelujoče vprašali, ali so za šolsko leto 2015/16 imeli pripravljen letni načrt razvoja kakovosti oziroma akcijski načrt implementiranja izboljšav (lahko kot del LDN) na njihovi šoli/zavodu. Na vprašanje je odgovorilo 82 (86,3 %) sodelujočih, en ni odgovoril na vprašanje, 12 (12,6 %) je že predčasno prekinilo z izpolnjevanjem ankete. Izmed vseh sodelujočih je 68 (71,6 %) anketirancev dejalo, da imajo pripravljen letni načrt razvoja kakovosti in 14 (14,7 %), da ga nimajo. Hkrati nas je zanimalo tudi, zakaj nimajo pripravljenega, kar so obrazložili trije anketiranci (dva predstavnika šol in en organizacije za IO):

- »Nas k temu ravnatelj ni pozval.« (šola)
- »Smo usmeritve dela za naprej določili že v poročilu dela komisije v letu 2015/16.« (šola)
- »Sistematično spremljanje kakovosti uvajamo šele s tem šolskim letom. Vzrok so kadrovske težave, povezane z nerednim zagotavljanjem financiranja izvajanja dejavnosti.« (organizacija za IO)

Tiste, ki so dejali, da imajo pripravljen letni načrt razvoja kakovosti oziroma akcijski načrt implementiranja izboljšav (skupaj 68 sodelujočih), smo nadalje vprašali, ali so ga pripravili na podlagi ugotovitev predhodne samoevalvacije (tabela 17). Na vprašanje je odgovorilo 65 anketiranih, od tega je 55 (84,6 %) anketirancev odgovorilo pritrdilno in 10 (15,4 %) nikalno. Glede na vse anketirane jih je na vprašanje odgovorilo 68,4 % (od tega 57,9 % pritrdilno in 10,5 % nikalno), 4,2 % na vprašanje ni odgovorilo, 14,7 % na vprašanje ni odgovorilo, ker v šolskem letu 2015/16 niso imeli pripravljenega letnega načrta razvoja kakovosti oziroma akcijskega načrta implementiranja izboljšav, in 12,6 % je predčasno prekinilo z izpolnjevanjem vprašalnika.¹⁰

Tabela 17: Pripravljen načrt razvoja kakovosti oziroma akcijski načrt implementiranja izboljšav na podlagi ugotovitev predhodne samoevalvacije za šolsko leto 2015/16

Odgovor	f	f (%)	f (%)
Da	55	84,6	57,9
Ne	10	15,4	10,5
Odgovori skupaj	65	100,0	68,4
Ni odgovora	4	/	4,2
Preskok vprašanja ¹⁰	14	/	14,7
Prekinjeno izpolnjevanje	12	/	12,6
Skupaj	95	/	100,0

Nazadnje smo anketirance prosili, da v kolikor želijo in imajo pripravljen načrt razvoja kakovosti za šolsko leto 2015/16, naj nam ga posredujejo v spletni aplikaciji, kar so storili 4 izvajalci PSI. Načrti razvoja kakovosti so nam služili za pomoč pri kvalitativni analizi letnih poročil o kakovosti izvajalcev PSI, ki je predstavljena v poglavju 4.

¹⁰ Na vprašanje niso odgovarjali tisti, ki so pri dvajsetem vprašanju dejali, da v šolskem letu 2015/16 niso imeli pripravljenega letnega načrta razvoja kakovosti oziroma akcijskega načrta implementiranja izboljšav.

2.2 NAHAJANJE UDELEŽENCEV IZOBRAŽEVANJA (6 MESECEV/1 LETO ALI VEČ) PO ZAKLJUČENEM IZOBRAŽEVANJU

Nahajanje udeležencev izobraževanja po zaključenem izobraževanju¹¹ se spremlja z merilom: zaposlitveni položaj udeležencev po zaključenem izobraževanju glede na izobraževalni program. V letošnjem letu smo kazalnik spremljali le na deskriptivnem nivoju, kar pomeni, da nas je zanimalo, ali šole/zavodi spremljajo zaposlitveni položaj udeležencev po zaključenem izobraževanju. V kolikor spremljajo, nas je zanimalo še, kako to počnejo in s kakšnimi podatki razpolagajo.

Na vprašanje, ali spremljajo zaposlitveni položaj svojih dijakov/odraslih po zaključenem izobraževanju, je odgovorilo 82 (86,3 %) anketiranih, 1,1 % na vprašanje ni odgovorilo in 12,6 % je predčasno prekinilo z izpolnjevanjem vprašalnika (tabela 18). Izmed tistih, ki so odgovorili, je bilo 57 (85,1 %) predstavnikov šol, 5 (71,4 %) predstavnikov šolskih centrov in 20 (95,2 %) predstavnikov organizacij za IO. 19 (23,2 %) izmed tistih, ki so na vprašanje odgovarjali, je dejalo, da spremljajo zaposlitveni položaj bivših dijakov, 39 (47,6 %) ne spremlja zaposlitvenega položaja, 24 (29,3 %) anketiranih je izbralo možnost drugo, od tega 17 s strani šol in 7 s strani organizacij za IO.

Tabela 18: Spremljanje zaposlitvenega položaja bivših dijakov v šolskem letu 2015/16

Odgovor	Na šoli		V šolskem centru		V organizaciji za IO		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Da	12	21,1	3	60,0	4	20,0	19	23,2
Ne	28	49,1	2	40,0	9	45,0	39	47,6
Drugo	17	29,8	/	/	7	35,0	24	29,3
Skupaj vsi, ki so odgovorili na vprašanje	57	100,0	5	100,0	20	100,0	82	100,0
Skupaj, glede na vse anketirane	57	85,1	5	71,4	20	95,2	82	86,3
Ni odgovora	1	1,5	/	/	/	/	1	1,1
Prekinjeno izpolnjevanje	9	13,4	2	28,6	1	4,8	12	12,6
Skupaj vsi anketirani	67	100,0	7	100,0	21	100,0	95	100,0

Odgovor drugo je pojasnilo 11 anketiranih s strani šol in vseh 7 s strani organizacij za IO:

- Šole:
 - »Delno.« (3 odgovori)
 - »Da, kolikor jih lahko.«
 - »Kolikor dobimo povratne informacije od bivših dijakov.«
 - »Ne sistematično.«
 - »Nekajkrat smo.«
 - »Samo posredno prek naključnih razgovorov.«
 - »Samo za določene dijake.«
 - »Spremljamo prek društva naših maturantov in diplomantov.«
 - »Svetovalna služba vodi evidenco o nadaljevanju izobraževanja oziroma zaposlovanja dijakov po končanem srednješolskem izobraževanju.«
- Organizacije za IO:
 - »Delno.«
 - »Načrtno še ne spremljamo – občasno dobimo naključne informacije.«
 - »Ne še.«
 - »Nimamo dijakov.«
 - »Občasno prek razgovorov.«
 - »Spremljali ga bomo v šolskem letu 2017/18.«
 - »Večina jih je že zaposlenih.«

11 Od 160. seje Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje, dne 7. 4. 2017, je to tudi nacionalni kazalnik 5.

Anketirance, ki so dejali, da spremljajo zaposlitveni položaj svojih dijakov/odraslih po zaključenem izobraževanju, smo nadalje vprašali, na kakšen način to počnejo. Prosili smo jih, da na kratko opišejo metodologijo spremljanja, s kakšnimi podatki razpolagajo ter kako jih uporabljajo za svoje nadaljnje delo. Izmed 19 anketiranih (12 iz šol, 3 iz šolskih centrov in 4 iz organizacij za IO), ki so pritrdili na prejšnje vprašanje, je svojo razlago podalo 13 sodelujočih (11 iz šol in 2 iz šolskih centrov). Na tem mestu navajamo povzetek odgovorov, odgovori so v celoti v Prilogi 9.8. Zaposlitveni položaj spremljajo z anketiranjem o zaposlitvenem statusu in vrsti zaposlitve, z osebnim stikom (pri delodajalcih, kjer so opravljali PUD in so sedaj zaposleni, prek telefona, na raznih alumni prireditvah) in prek projektnega dela.

Kot primer dobre prakse bi izpostavili odgovor enega sodelujočega s šole, ki je dejal, da so se spremljanja zaposlitvenega položaja bivših dijakov lotili sistematično in ga izvajajo od šolskega leta 2012/13. Dijake zaključnih letnikov prosijo za soglasje, da jih lahko kasneje (približno po 6 mesecih) kontaktirajo in povabijo k izpolnitvi ankete. S tem pridobijo informacije o njihovem statusu po zaključenem izobraževanju (so v nadaljnjem izobraževanju, zaposleni ali brezposelni) ter informacije o smeri študija, v katerega so vključeni. Pridobljene informacije uporabijo v procesu kariernega usmerjanja dijakov zaključnih letnikov.

2.3 UPORABA PRIDOBLENIH ZNANJ/SPRETNOSTI KASNEJE NA DELOVNEM MESTU

Uporaba pridobljenih znanj/spretnosti kasneje na delovnem mestu¹² se spremlja z merilom: zadovoljstvo absolventov in delodajalcev s pridobljenimi znanji, spretnostmi in sposobnostmi. V letošnjem letu smo kazalnik spremljali le na deskriptivnem nivoju, kar pomeni, da nas je zanimalo, ali šole/zavodi spremljajo omenjeno zadovoljstvo kako to počnejo in s kakšnimi podatki razpolagajo.

Vprašanje, ki smo jim ga postavili, se je glasilo: Ali spremljate zadovoljstvo svojih bivših dijakov in delodajalcev z njihovimi pridobljenimi znanji, spretnostmi in sposobnostmi? Na vprašanje je odgovorilo 82 (86,3 %) anketiranih, 1,1 % na vprašanje ni odgovorilo in 12,6 % je predčasno prekinilo z izpolnjevanjem vprašalnika (tabela 19). Izmed tistih, ki so odgovorili, je bilo 57 (85,1 %) predstavnikov šol, 5 (71,4 %) predstavnikov šolskih centrov in 20 (95,2 %) predstavnikov organizacij za IO. 23 (28,0 %) izmed tistih, ki so na vprašanje odgovarjali, je dejalo, da spremljajo zadovoljstvo bivših dijakov in delodajalcev, 36 (44,0 %) njihovega zadovoljstva ne spremlja, 23 (28,0 %) anketiranih je izbralo možnost drugo, od tega 15 s strani šol, en s strani šolskih centrov in 7 s strani organizacij za IO.

Tabela 19: Spremljanje zadovoljstva bivših dijakov in delodajalcev v šolskem letu 2015/16

Odgovor	Na šoli		V šolskem centru		V organizaciji za IO		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Da	16	28,1	4	80,0	3	15,0	23	28,0
Ne	26	45,6	/	/	10	50,0	36	44,0
Drugo	15	26,3	1	20,0	7	35,0	23	28,0
Skupaj vsi, ki so odgovorili na vprašanje	57	100,0	5	100,0	20	100,0	82	100,0
Skupaj, glede na vse anketirane	57	85,1	5	71,4	20	95,2	82	86,3
Ni odgovora	1	1,5	/	/	/	/	1	1,1
Prekinjeno izpolnjevanje	9	13,4	2	28,6	1	4,8	12	12,6
Skupaj vsi anketirani	67	100,0	7	100,0	21	100,0	95	100,0

Odgovor drugo je pojasnilo 13 anketiranih s strani šol, en anketirani s strani šolskih centrov in 7 s strani organizacij za IO:

- Šole:
 - »Da, kolikor nam je to omogočeno.«
 - »Delno.«
 - »Delno, s katerimi je to mogoče.«
 - »Delno, s povratnimi informacijami.«
 - »Delno; to področje ni sistemsko urejeno.«
 - »Glede na možnosti.«

12 Od 160. seje Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje, dne 7. 4. 2017, je to tudi nacionalni kazalnik 6.

- »Na podlagi naključnih razgovorov«;
- »Prek društva 'ime društva'.«
- »Samo za določene dijake.«
- »Sistematične spremljave ne izvajamo. Vzdržujemo pa stike tako z delodajalci kot bivšimi dijaki in tako prihajamo do številnih informacij.«
- »Sistemske ne spremljamo, dobivamo pa povratne informacije zaposlenih in delodajalcev.«
- »Trudimo se v čim večji možni meri.«
- »Vprašalnik za delodajalce je bil pripravljen v začetku 2016/17 in bo del poročila 2016/17.«
- ŠC:
 - »Zadovoljstva bivših dijakov ne spremljamo sistematično. Z delodajalci dvakrat letno izvedemo srečanje, katerega sestavni del je tudi evalvacija izvedbe izobraževalnih programov in kakovost le-teh, ter kaj bi lahko izboljšali.«
- IO:
 - »Delno – spremljamo zadovoljstvo ob zaključku izobraževanja, ne spremljamo pa tudi kasneje.«
 - »Glede na možnosti.«
 - »Načrtno zadovoljstva ne spremljamo, se pa kaže kot posledica novo vpisanih slušateljev, ki se za šolanje odločijo na podlagi izkušenj svojih sodelavcev, ki so se šolali pri nas.«
 - »Nimamo dijakov.«
 - »Občasno prek razgovorov.«
 - »Spremljamo zadovoljstvo delodajalcev praktičnega usposabljanja s pridobljenim znanjem iz šole.«

Anketirance, ki so dejali, da spremljajo zadovoljstvo svojih absolventov in delodajalcev z njihovimi pridobljenimi znanji, spretnostmi in sposobnostmi, smo nadalje vprašali, na kakšen način to počnejo. Prosili smo jih, da na kratko opišejo metodologijo spremljanja, s kakšnimi podatki razpolagajo ter kako jih uporabljajo za svoje nadaljnje delo. Izmed 23 anketiranih (16 iz šol, 4 iz šolskih centrov in 3 iz organizacij za IO), ki so pritrdili na prejšnje vprašanje, je svojo razlago podalo 19 sodelujočih (16 iz šol in 3 iz šolskih centrov). Na tem mestu navajamo povzetek odgovorov, odgovori v celoti so v Prilogi 9.9. Ravno tako, kot za spremljanje zaposlitvenega položaja, se tudi za spremljanje zadovoljstva bivših dijakov in delodajalcev anketirani poslužujejo anket in vprašalnikov ter intervjujev. Informacije s strani delodajalcev pridobijo na letnih sestankih strokovnega aktiva, prek pogovorov organizatorjev PI z delodajalci ali prek mentorjev na PUD. Pridobljene informacije uporabijo za izboljšanje kakovosti svojega dela.

Kot primer dobre prakse spremljanja nahajanja in zadovoljstva absolventov bi izpostavili primer, povzet po poročilu o kakovosti šole s področja živilstva. Na šoli so v letošnjem šolskem letu izvedli anketiranje bivših udeležencev SPI in PTI programov, ki so šolanje zaključili v šolskem letu 2014/15. V anketiranje niso bili vključeni absolventi NPI, saj jih večina šolanje nadaljuje na njihovem zavodu. Anketiranje je bilo opravljeno kot telefonski intervju oziroma izpolnjevanje anketnega vprašalnika¹³ za udeležence nadaljnega izobraževanja na njihovi šoli.

2.4 MEHANIZMI PREPOZNAVANJA IZOBRAŽEVALNIH POTREB NA TRGU DELA

Mehanizme prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela¹⁴ se spremlja z merilom: informacije o mehanizmih za prepoznavanje spreminjajočih se zahtev. V letošnjem letu smo kazalnik spremljali le na deskriptivnem nivoju, kar pomeni, da nas je zanimalo, ali šole/zavodi zbirajo omenjene informacije ter kako to počnejo, s kakšnimi podatki razpolagajo in kako integrirajo spremembe.

Sodelujoče v raziskavi smo vprašali, ali so v šolskem letu 2015/16 beležili izobraževalne potrebe lokalne skupnosti in gospodarstva ter temu prilagajali izobraževalne programe oziroma izvedbene kurikule. Na vprašanje je odgovorilo 82 (86,3 %) anketiranih, 1,1 % na vprašanje ni odgovorilo in 12,6 % je predčasno prekinilo z izpolnjevanjem (tabela 20). Izmed tistih, ki so odgovorili, je bilo 57 (85,1 %) predstavnikov šol, 5 (71,4 %) predstavnikov šolskih centrov in 20 (95,2 %) predstavnikov organizacij za IO. 50 (61,0 %) izmed tistih, ki so na vprašanje odgovarjali, beleži izobraževalne potrebe lokalne skupnosti, medtem ko 32 (39,0 %) tega ne počne.

¹³ Vprašalnik se nahaja v Prilogi 9.10.

¹⁴ Od 160. seje Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje, dne 7. 4. 2017, je to tudi nacionalni kazalnik 9.

Tabela 20: Beleženje izobraževalnih potreb lokalne skupnosti in gospodarstva ter prilagajanje izobraževalnih programov oziroma izvedbenih kurikulumov v šolskem letu 2015/16

Odgovor	Na šoli		V šolskem centru		V organizaciji za IO		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Da	37	64,9	4	80,0	9	45,0	50	61,0
Ne	20	35,1	1	20,0	11	55,0	32	39,0
Skupaj vsi, ki so odgovorili na vprašanje	57	100,0	5	100,0	20	100,0	82	100,0
Skupaj, glede na vse anketirane	57	85,1	5	71,4	20	95,2	82	86,3
Ni odgovora	1	1,5	/	/	/	/	1	1,1
Prekinjeno izpolnjevanje	9	13,4	2	28,6	1	4,8	12	12,6
Skupaj vsi anketirani	67	100,0	7	100,0	21	100,0	95	100,0

Tiste, ki so beležili izobraževalne potrebe lokalne skupnosti in gospodarstva ter temu prilagajali izobraževalne programe, smo vprašali, kaj so prilagajali (tabela 21; slika 6). Izbirali so lahko več možnih odgovorov. Izmed 50 anketiranih, ki so beležili izobraževalne potrebe okolja, jih je 38 (76,0 %) dejalo, da so potrebe vključili v odprtem kurikulumu, 28 (56,0 %) anketiranih jih je vključilo v izvedbi PUD, 17 (34,0 %) je potrebe vključilo v izbirnih vsebinah in 10 (20,0 %) drugje (4 anketirani s strani šol, en s strani šolskih centrov in 5 s strani organizacij za IO) in sicer:

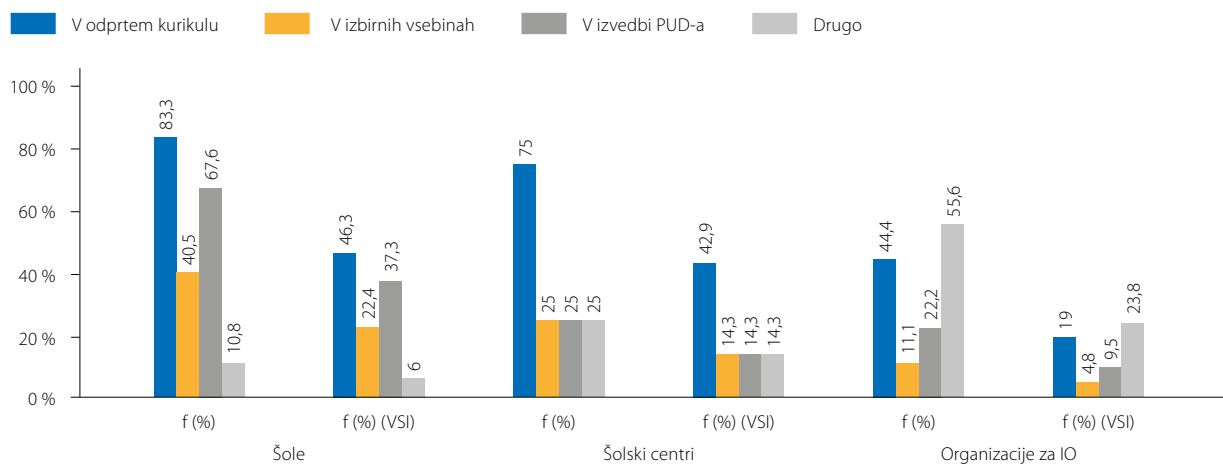
- Šole:
 - »Na našem področju ni spodbud za izobraževanje, gospodarstvo propada, lokalna skupnost ne spodbuja razvoja dovolj, da bi nastala nova delovna mesta in bi se pokazala potreba po specifični izobraževanju. Vsekakor pa bi na šoli potrebovali dodatni izobraževalni program, ki bi zadostil interesom dijakov, zlasti fantovski populaciji.«
 - »Poučevanje britja v večjem obsegu pri pouku prakse.«
 - »V okviru MIC.«
 - »Zmanjšali vpis za 1 oddelek.«
- ŠC:
 - »Izobraževanja za podjetja, ki so posebej prilagojena njihovim zaposlenim.«
- IO:
 - »Neformalne izobraževalne programe.«
 - »Ponudbo – nabor izobraževanj in pripravo novih programov.«
 - »Priprava dodatnih gradiv in vsebin predavanj.«
 - »Svetovalno dejavnost.«
 - »Usposabljanja za pridobitev NPK na lokalni ravni.«

Tabela 21: Prilagajanje izobraževalnih programov lokalnim potrebam gospodarstva v šolskem letu 2015/16

Prilagajanje IP lokalnim potrebam gospodarstva	Na šoli (N = 37)			V šolskem centru (N = 4)			V organizaciji za IO (N = 9)			Skupaj (N = 50)		
	f	f (%)	f (%) VSI	f	f (%)	f (%) VSI	f	f (%)	f (%) VSI	f	f (%)	f (%) VSI
V odprtem kurikulumu	31	83,8	46,3	3	75,0	42,9	4	44,4	19,0	38	76,0	40,0
V izbirnih vsebinah	15	40,5	22,4	1	25,0	14,3	1	11,1	4,8	17	34,0	17,9
V izvedbi PUD	25	67,6	37,3	1	25,0	14,3	2	22,2	9,5	28	56,0	29,5
Drugo	4	10,8	6,0	1	25,0	14,3	5	55,6	23,8	10	20,0	10,5

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Slika 6: Prilagajanje izobraževalnih programov lokalnim potrebam gospodarstva v šolskem letu 2015/16

Kot primer dobre prakse prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela izpostavljamo sledeči primer, povzet po poročilu o kakovosti šole s področja živilstva. Na šoli razumejo delovanje na področju kakovosti predvsem kot priložnost za izboljšave, že v šolskem letu 2014/15 so se odločili, da bodo k merjenju zadovoljstva bolj aktivno pritegnili delodajalce, pri katerih njihovi dijaki opravljajo PUD. Razloga za to odločitev sta bila vsaj dva:

- delodajalci skupaj s šolo predstavljajo zaključni krog izobraževalnega procesa, njihova vloga je dvojna: v času šolanja so za dijake prostor, kjer prihajajo v stik z realnim delovnim okoljem, v katerega se bodo prej ali slej vključili; hkrati predstavljajo tudi bodoče delodajalce za dijake, ki se želijo zaposlitvi;
- ker so zahteve delodajalcev ključne pri zaposlitvi, ocenjujejo, da morajo kot šola dobro poznati mnenje podjetij o znanju svojih dijakov, saj bodo lahko le tako za trg dela pripravili absolvente, ki bodo s svojim znanjem izpolnjevali potrebe podjetij in bodo konkurenčnejši pri zaposlitvi.

Z merjenjem zadovoljstva delodajalcev so nadaljevali tudi v šolskem letu 2015/16.

Izpeljava merjenja zadovoljstva delodajalcev z dijaki na PUD – V šolskem letu 2014/15 je bil oblikovan anketni vprašalnik za delodajalce, deloma zaprtega in deloma odprtega tipa:

- dve vprašanji sta se nanašali na kompetence dijaka (vprašanji zaprtega tipa),
- osem vprašanj se je nanašalo na lastnosti in spretnosti, ki so jih mentorji opazili pri dijaku (vprašanja zaprtega tipa),
- eno vprašanje se je nanašalo na znanja/kompetence, ki bi jih po mnenju mentorjev dijak še moral pridobiti v šoli, da bi lahko uspešno opravljal PUD (vprašanje odprtega tipa),
- zadnje vprašanje je bilo namenjeno dodatnim sporočilom s strani mentorjev glede kompetenc/znanj/obnašanja dijaka.

Vprašalnik za mentorje PUD

Letnik in program, za katerega je dijak opravljal praktično izobraževanje (prosim, označite).

1. letnik / 2. letnik / 3. letnik // program 1 / program 2 / program 3

- Kaj menite o kompetencah dijaka? (Sploh se ne strinjam / Se ne strinjam / Deloma se strinjam / Pretežno se strinjam / Popolnoma se strinjam / Ne vem)
 - Dijak je pred prihodom v podjetje imel dovolj kompetenc za uspešno opravljanje PUD.
 - Dijak obvlada osnovne postopke dela na področju, za katerega se usposablja.
- Katere lastnosti in spretnosti ste opazili pri dijaku? (Sploh se ne strinjam / Se ne strinjam / Deloma se strinjam / Pretežno se strinjam / Popolnoma se strinjam / Ne vem)
 - Ustrezna prilagodljivost.
 - Dobra organizacija lastnega dela.
 - Natančno in odgovorno opravljanje dela.
 - Ustrezne komunikacijske spretnosti.
 - Spretnosti vzpostavljanja dobrih medsebojnih odnosov in reševanja konfliktov.
 - Sposobnost timskega dela.
 - Iznajdljivost.
 - Samoiniciativnost in pripravljenost za učenje.
 - Drugo: _____

3. Katera znanja/kompetence bi, po vašem mnenju, dijak še moral pridobiti med izobraževanjem v šoli, da bi lahko uspešno opravljal PUD? Prosim, napišite. Možnih je več predlogov.
4. Ali nam želite še kaj sporočiti v zvezi s kompetencami/znanji/obnašanjem dijaka?

2.5 SPLOŠNO

Nazadnje smo sodelujoče v spletni raziskavi vprašali še, ali nam želijo še kaj sporočiti. Svoje sporočilo je podalo 11 anketiranih, od tega 7 s strani šol, en s šolskega centra in trije s strani organizacij za IO. Zapisi se nanašajo na pomembnost zagotavljanja kakovosti, načine, kako se tega lotevajo, in težave iz prakse na tem področju. Vsa njihova sporočila so zbrana v Prilogi 9.11.

3 Spremljanje na ravni sistema

3.1 STOPNJA UDELEŽENOSTI V PROGRAMIH PSI

Stopnja udeležnosti v programih PSI je kazalnik EQAVET¹⁵ in se spremlja z merilom: število udeležencev v programih PSI glede na vrsto izobraževalnega programa in druga merila, ki se določijo na nacionalni ravni (razmerje vključenih v splošno in poklicno izobraževanje, oblika in stopnja izobraževanja, področje, regija, spol). V tem poglavju predstavljamo delež vpisanih dijakov glede na vrsto izobraževanja, področje izobraževanja, izobraževalni program, regijo, spol in letnik šolanja. S strani MIZŠ (Černoša in Rački, 2017) in Statističnega urada RS (Kozmelj, 2017; Podatkovni portal SI-STAT) smo prejeli podatke glede na vsa merila, ki jih pri nas lahko vključimo¹⁶.

V šolskem letu 2015/16 je bilo na dan 15. 9. 2015 vpisanih v programe srednješolskega izobraževanja 74.831 dijakov (tabela 22), od tega 97,2 % v javne zavode, 2,4 % v zasebne šole in 0,4 % v zavode, ki izvajajo programe, prilagojene za mladostnike s posebnimi potrebami. 0,5 % dijakov se je odločilo za vzporedni vpis v program Umetniška gimnazija (Černoša in Rački, 2017, 17). V šolskem letu 2015/16 je bilo 20.580 odraslih udeležencev vključenih v javno veljavne izobraževalne programe poklicnega, strokovnega in splošnega srednjega izobraževanja, po katerih se pridobi javno veljavna izobrazba, od tega 79,8 % v javnih zavodih in 20,2 % v zasebnih šolah (Kozmelj, 2017). Skupaj je bilo v šolskem letu 2015/16 v srednješolsko izobraževanje vključenih 95.411 oseb.

Tabela 22: Vključenost v programih srednješolskega izobraževanja v šolskem letu 2015/16¹⁷

Odgovori	f	f (%)	f (%) VSI
Javni zavodi	72.730	97,2	76,2
Zasebne šole	1.834	2,4	1,9
Zavodi z mladostniki s PP	267	0,4	0,3
Dijaki, ki se vzporedno izobražujejo	354	0,5	0,4
Skupaj dijaki	74.831	100,0	78,4
Odrasli v javnih zavodih	16.425	79,8	17,2
Odrasli v zasebnih šolah	4.155	20,2	4,4
Skupaj odrasli	20.580	100,0	21,6
Skupaj	95.411	/	100,0

Vir: Černoša in Rački, 2017, 17; Kozmelj, 2017

¹⁵ Od 160. seje Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje, dne 7. 4. 2017, je to tudi nacionalni kazalnik 3.

¹⁶ Npr. vajeniška oblika se v spremljanem šolskem letu še ni izvajala. Izjema je število udeležencev glede na izobraževalni program, kjer razpolagamo le s podatki vpisanih v 1. letnik in ne za vse letnike skupaj.

¹⁷ V vrstici JAVNI ZAVODI so upoštevani dijaki v javnih srednjih šolah in dijaki v zavodih za mladostnike s posebnimi potrebami. V vrstici ZASEBNE ŠOLE so upoštevani dijaki v zasebnih zavodih. V vrstici ZAVODI Z MLADOSTNIKI S PP so upoštevani dijaki, ki se izobražujejo v srednješolskih programih v okviru zavodov, ki izvajajo programe, prilagojene za mladostnike s posebnimi potrebami. V vrstici DIJAKI, KI SE VZPOREDNO IZOBRAŽUJEJO, so upoštevani dijaki, ki so vzporedno vpisani v program Umetniška gimnazija.

3.1.1 Delež vključenih glede na vrsto izobraževanja

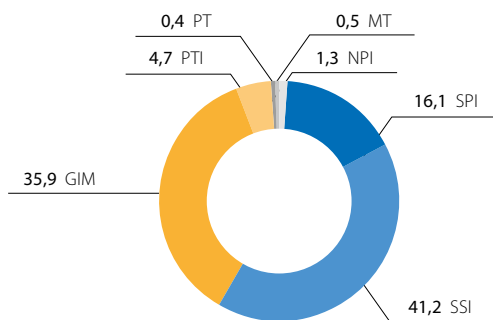
Glede na vrsto izobraževanja (tabela 23; slika 7) je bilo v šolskem letu 2015/16 največ (41,2 %) **dijakov** vključenih v programe SSI, sledi 35,9 % dijakov vključenih v gimnazije (splošne in strokovne), 16,1 % dijakov v programe SPI, 4,7 % v programe PTI in 1,3 % v programe NPI. En odstotek vključenih dijakov v programe srednjega izobraževanja je približno enakomerno vključenih v programe PT in MT. V 1. letnik SSI se je vpisalo 41,5 % dijakov, v 1. letnik gimnazije 33,8 % dijakov, v 1. letnik SPI 22,4 % dijakov in v 1. letnik NPI 2,7 % dijakov. Če pogledamo razmerje med vpisom v prvi letnik splošnega in strokovnega izobraževanja, vidimo, da je razmerje približno 35 : 65 (Černoša in Rački, 2017, 19).

Tabela 23: Dijaki, vpisani v 1. letnik in skupaj v vse letnike srednješolskih programov glede na vrsto izobraževalnih programov v šolskem letu 2015/16

Vrsta IP	NPI		SPI		SSI		GIM		Skupaj		PTI	PT	MT	SKUPAJ
	1.let	Vsi	1.let	Vsi	1.let	Vsi	1.let	Vsi	1.let	Vsi	Vsi	Vsi	Vsi	Vsi
Število	555	960	4571	12038	8477	30819	6913	26864	20443	70681	3485	271	394	74831
Delež	2,7	1,4	22,4	17,0	41,5	43,6	33,8	38,0	100,0	100,0	/	/	/	/
Delež VSI	/	1,3	/	16,1	/	41,2	/	35,9	/	94,5	4,7	0,4	0,5	100,0

Vir: Černoša in Rački, 2017, 19

Slika 7: Delež dijakov v srednješolskem izobraževanju po vrstah izobraževalnih programov v šolskem letu 2015/16

Vir podatkov: Černoša in Rački, 2017, 19

V šolskem letu 2015/16 je bilo 46,7 % vseh odraslih vključenih v programe SSI, 31,7 % v programe SPI in 9,6 % v programe PTI (tabela 24). Nekoliko manj kot 5 % vseh odraslih udeležencev je bilo vključenih v programe za pridobitev srednje splošne izobrazbe (3,8 % v gimnazije in 1,1 % v MT). V programe poklicnega tečaja je bilo vključenih 6,3 % vseh odraslih udeležencev srednješolskega izobraževanja. Najmanj (0,7 %) je bilo vključenih v programe NPI. Razmerje med vključenostjo odraslih v splošno in strokovno izobraževanje je približno 5 : 95 (Srednješolsko izobraževanje odraslih, 2017).

Tabela 24: Odrasli v srednješolskem izobraževanju po vrstah izobraževalnih programov v šolskem letu 2015/16

Vrsta IP	NPI	SPI	SSI	GIM	Skupaj	PTI	PT	MT	SKUPAJ
Število	150	6.522	9.611	786	17.069	1.980	1.297	234	20.580
Delež	0,9	38,2	56,3	4,6	100,0	/	/	/	/
Delež VSI	0,7	31,7	46,7	3,8	82,9	9,6	6,3	1,1	100,0

Vir: Srednješolsko izobraževanje odraslih, 2017

3.1.2 Delež vključenih glede na področje izobraževanja

V naslednji tabeli je prikazan delež **dijakov**, vpisanih v 1. letnik srednješolskega izobraževanja, v šolskem letu 2015/16, glede na področje oziroma dejavnosti. Iz nje lahko razberemo, da je bilo 28,1 % dijakov vpisanih v splošne gimnazije, 11,6 % v programe s področja elektrotehnike in računalništva, 10,7 % v programe metalurgije in strojništva ter 7,7 % v programe s področja ekonomije. Manj kot 1 % vseh vpisanih dijakov se je vključil v programe s področij cestnega prometa in pomorstva, varovanja, gozdarstva, tekstilstva in rudarstva (Černoša in Rački, 2017, 23).

Tabela 25: Delež dijakov, vpisanih v 1. letnik programov srednješolskega izobraževanja, po področjih oziroma skupinah dejavnosti v šolskem letu 2015/16

Področje	f (%)
Gozdarstvo	0,4
Tekstil	0,4
Rudarstvo	0,0
Varovanje	0,4
Kultura	1,0
Cestni promet, pomorstvo	0,8
Varstvo okolja	1,0
Kemijska dejavnost, farmacija, steklarstvo	2,1
Gradnja, dimnikarstvo, geodezija, zaključna gradbena dela	1,5
Lesarstvo	1,9
Grafika	2,1
Osebne storitve	2,4
Pedagoška skupina	3,5
Agroživilstvo, živilstvo, veterinarstvo	5,7
Gostinstvo in turizem	5,5
Strokovna gimnazija (splošno izobraževalno področje)	5,6
Zdravstvo	7,6
Metalurgija, strojništvo	10,7
Ekonomija	7,7
Elektrotehnika in računalništvo	11,6
Gimnazija (splošno izobraževalno področje)	28,1
Skupaj	100,0

Vir: Černoša in Rački, 2017, 23

V tabeli 26 je prikazan delež odraslih, vpisanih v srednješolske programe, po področjih izobraževanja v šolskem letu 2015/16. Kot lahko vidimo, je bilo največ odraslih vpisanih v programe s področja družbenih, poslovnih, upravnih in pravnih ved (30,0 %), s področja tehnike, proizvodne tehnologije in gradbeništva (20,4 %) ter storitev (19,5 %). Najmanjši delež odraslih je v programih s področja kmetijstva, gozdarstva, ribištva in veterinarstva (3,5 %) ter naravoslovja, matematike in računalništva (2,8 %). Podatki za dijake po tej razdelitvi področij so na voljo v podatkovnem portalu SI-STAT le za šolsko leto 2016/17, zato na tem mestu nismo naredili primerjav.

Tabela 26: Delež odraslih, vpisanih v programe srednješolskega izobraževanja, po področjih v šolskem letu 2015/16

Področje	f (%)
0 Splošne izobraževalne aktivnosti	5,0
1 Izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev	7,2
2 Umetnost in humanistika	3,7
3 Družbene, poslovne, upravne in pravne vede	30,0
4 Naravoslovje, matematika in računalništvo	2,8
5 Tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo	20,4
6 Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, veterinarstvo	3,5
7 Zdravstvo in sociala	8,1
8 Storitve	19,5
Skupaj	100,0

Vir: Srednješolsko izobraževanje odraslih, 2017

3.1.3 Delež vključenih glede na izobraževalni program

Glede na izobraževalni program razpolagamo le s podatki o številu vpisanih dijakov v začetne letnike v šolskem letu 2015/16 (Černoša in Rački, 2017, 24–28). Na tem mestu (tabela 27) prikazujemo podatke za tiste izobraževalne programe, ki so najbolj zastopani v posamezni vrsti srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja, celoten seznam, skupaj s splošnoizobraževalnimi programi, je v Prilogi 9.12.

Tabela 27: Število in delež vpisanih dijakov v najbolj zastopane začetne letnike PSI po programih v šolskem letu 2015/16

Vrsta IP	Ime izobraževalnega programa	f	f (%)
NPI	Pomočnik v biotehnik in oskrbi	233	42,0
	Pomočnik v tehnoloških procesih	182	32,8
NPI SKUPAJ		555	100,0
SPI	Avtoserviser	674	14,7
	Frizer	494	10,8
	Gastronomske in hotelske storitve	469	10,3
	Trgovec	388	8,5
SPI SKUPAJ		4.571	100,0
SSI	Zdravstvena nega	1.013	11,9
	Ekonomski tehnik	930	11,0
	Tehnik računalništva	809	9,5
	Strojni tehnik	798	9,4
SSI SKUPAJ		8.477	100,0
PTI	Strojni tehnik	323	15,7
	Ekonomski tehnik	320	15,6
	Gastronomija	227	11,0
PTI SKUPAJ		2.057	100,0
PT	Ekonomski tehnik	170	62,7
PT SKUPAJ		271	100,0

Vir: Srednješolsko izobraževanje odraslih, 2017

V nižjem poklicnem izobraževanju sta bila v prvem letniku v šolskem letu 2015/16 najbolj zastopana izobraževalna programa pomočnik v biotehnik in oskrbi (42,0 %) in pomočnik v tehnoloških procesih (32,8 %). V srednjem poklicnem izobraževanju so bili najbolj zastopani programi avtoserviser (14,7 %), frizer (10,8 %), gastronomske in hotelske storitve (10,3 %) in trgovec (8,5 %). V srednjem strokovnem izobraževanju je bilo največ vpisa v prvi letnik v omenjenem šolskem letu v programe zdravstvena nega (11,9 %), ekonomski tehnik (11,0 %), tehnik računalništva (9,5 %) in strojni tehnik (9,4 %). Najbolj zastopani programi v prvem letniku poklicno-tehniškega izobraževanja so bili strojni tehnik (15,7 %), ekonomski tehnik (15,6 %) in gastronomija (11,0 %). V programih poklicnega tečaja se je 62,7 % vseh vpisanih odločilo za program ekonomski tehnik.

3.1.4 Delež vključenih glede na regijo

V tabeli 28 sta po regijah prikazana število in delež odraslih, vpisanih v organizacije za IO, in dijakov, vpisanih v javne zavode, ki izvajajo srednješolske programe za »mladino« (ŠOL-S), po stanju na dan 15. 9. 2015, oziroma za programe MT in PT po stanju ob začetku oktobra (Černoša in Rački, 2017, 37–44; Srednješolsko izobraževanje odraslih, 2017). Dijaki v zavodih, ki izvajajo izobraževalne programe, prilagojene za mladostnike s posebnimi potrebami, in v zasebnih šolah v tej tabeli niso vključeni. Kot lahko iz nje razberemo, je največ **dijakov** vključenih v šole v Osrednjeslovenski regiji (29,3 %). Sledi 16,5 % vključenih dijakov v Pod-

ravski regiji in 13,9 % v Savinjski regiji. Najmanj vključenih dijakov je v Zasavski (1,8 %) in Primorsko-notranjski regiji (1,6 %). Ravno tako je največji delež **odraslih** (39,4 %) vključenih v šole/zavode v Osrednjeslovenski regiji, sledi delež odraslih v Savinjski regiji (15,5 %). Najmanj odraslih je v srednješolsko izobraževanje vključenih v šolah/zavodih v Koroški regiji (1,8 %), Posavski regiji (1,4 %) in Primorsko-notranjski regiji (1 %). Gledano v celoti, je največji delež vpisanih v srednješolsko izobraževanje v Osrednjeslovenski regiji (31,5 %), Podravska (14,8 %) in Savinjski regiji (14,2 %), najmanj pa v Primorsko-notranjski regiji (1,5 %).

Tabela 28: Dijaki in odrasli v programih srednješolskega izobraževanja po regijah v šolskem letu 2015/16

Regija	Dijaki		Odrasli		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Pomurska regija	3.226	4,4	598	2,9	3.824	4,1
Podravska regija	11.966	16,5	1.799	8,7	13.765	14,8
Koroška regija	2.315	3,2	372	1,8	2.687	2,9
Savinjska regija	10.079	13,9	3.195	15,5	13.274	14,2
Zasavska regija	1.276	1,8	723	3,5	1.999	2,1
Posavska regija	1.445	2,0	294	1,4	1.739	1,9
Jugovzhodna Slovenija	5.667	7,8	1.418	6,9	7.085	7,6
Osrednjeslovenska regija	21.308	29,3	8.109	39,4	29.417	31,5
Primorsko-notranjska regija	1.170	1,6	204	1,0	1.374	1,5
Gorenjska regija	6.949	9,6	1.502	7,3	8.451	9,1
Goriška regija	3.920	5,4	843	4,1	4.763	5,1
Obalno-kraška regija	3.406	4,7	1.523	7,4	4.929	5,3
Skupaj RS	72.727	100,0	20.580	100,0	93.307	100,0

Vir: Černoša in Rački, 2017, 37–44; Srednješolsko izobraževanje odraslih, 2017

V tabelah 29 in 30 sta prikazana število in delež dijakov po posameznih vrstah programov oziroma smereh na javnih šolah¹⁸ ter število in delež odraslih po posameznih vrstah programov v okviru posameznih regij.

Kot lahko razberemo iz table 29, vidimo, da je najvišji odstotek vključenih **dijakov** v posamezno vrsto srednješolskih izobraževalnih programov znotraj regije v Zasavski regiji – tam je v šolskem letu 2015/16 programe NPI obiskovalo 3,4 % vseh v regiji, program gimnazija 39,8 % in program MT 1,7 %. Najbolj zastopani programi SPI so bili v Primorsko-notranjski regiji (23,8 %), programi SSI v Pomurski regiji (47,9 %), programi PTI v Posavski regiji in programi poklicnega tečaja v Koroški regiji (1,4 %) (Černoša in Rački, 2017, 68–70).

V tabeli 30 lahko vidimo, da je najvišji odstotek **odraslih**, vključenih znotraj regije v programe NPI (2,5 %) v Pomurski regiji, v programe SPI (44,0 %) in gimnazije (11,9 %) v Obalno-kraški regiji, v programe SSI v Koroški regiji (66,7 %) in v programe PTI v Goriški regiji (22,1 %). Programi poklicnega tečaja so najbolj zastopani v Podravska regiji (11,5 %) in MT v Gorenjski regiji (7,1 %) (Srednješolsko izobraževanje odraslih, 2017).

Glede na delež v okviru posamezne vrste IP je pri dijakih in odraslih številčno najbolj zastopana Osrednjeslovenska regija, kar je prikazano že v tabeli na prejšnji strani.

¹⁸ Dijaki v zavodih, ki izvajajo izobraževalne programe, prilagojene za mladostnike s posebnimi potrebami, in v zasebnih šolah niso vključeni.

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Tabela 29: Dijaki po posameznih vrstah programov na javnih šolah v okviru posameznih regij v šolskem letu 2015/16

Regija	NPI		SPI		SSI		GIM	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Pomurska regija	15	2,5	152	25,4	329	55,0	/	/
Podravska regija	7	0,4	405	22,5	908	50,5	72	4,0
Koroška regija	1	0,3	45	12,1	248	66,7	/	/
Savinjska regija	1	0,0	1.035	32,4	1.446	45,3	149	4,7
Zasavska regija	1	0,1	178	24,6	477	66,0	/	/
Posavska regija	1	0,3	98	33,3	153	52,0	19	6,5
Jugovzhodna Slovenija	15	1,1	400	28,2	743	52,4	41	2,9
Osrednjeslovenska regija	101	1,2	2.663	32,8	3.926	48,4	272	3,4
Primorsko-notranjska regija	-	-	56	27,5	120	58,8	2	1,0
Gorenjska regija	4	0,3	456	30,4	578	38,5	30	2,0
Goriška regija	1	0,1	364	43,2	186	22,1	20	2,4
Obalno-kraška regija	3	0,2	670	44,0	497	32,6	181	11,9
SKUPAJ	150	0,7	6.522	31,7	9.611	46,7	786	3,8

Regija	PTI		PT		MT		SKUPAJ	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Pomurska regija	55	9,2	47	7,9	/	/	598	100,0
Podravska regija	198	11,0	206	11,5	3	0,2	1.799	100,0
Koroška regija	38	10,2	40	10,8	/	/	372	100,0
Savinjska regija	349	10,9	180	5,6	35	1,1	3.195	100,0
Zasavska regija	49	6,8	18	2,5	/	/	723	100,0
Posavska regija	23	7,8	/	/	/	/	294	100,0
Jugovzhodna Slovenija	174	12,3	12	0,8	33	2,3	1.418	100,0
Osrednjeslovenska regija	572	7,1	519	6,4	56	0,7	8.109	100,0
Primorsko-notranjska regija	26	12,7	/	/	/	/	204	100,0
Gorenjska regija	188	12,5	139	9,3	107	7,1	1.502	100,0
Goriška regija	186	22,1	86	10,2	/	/	843	100,0
Obalno-kraška regija	122	8,0	50	3,3	/	/	1.523	100,0
SKUPAJ	1.980	9,6	1.297	6,3	234	1,1	20.580	100,0

Vir: Černoša in Rački, 2017, 68–70

Tabela 30: Odrasli po posameznih vrstah programov v okviru posameznih regij v šolskem letu 2015/16

Regija	NPI		SPI		SSI		GIM	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Pomurska regija	15	2,5	152	25,4	329	55,0	/	/
Podravska regija	7	0,4	405	22,5	908	50,5	72	4,0
Koroška regija	1	0,3	45	12,1	248	66,7	/	/
Savinjska regija	1	0,0	1.035	32,4	1.446	45,3	149	4,7
Zasavska regija	1	0,1	178	24,6	477	66,0	/	/
Posavska regija	1	0,3	98	33,3	153	52,0	19	6,5
Jugovzhodna Slovenija	15	1,1	400	28,2	743	52,4	41	2,9
Osrednjeslovenska regija	101	1,2	2.663	32,8	3.926	48,4	272	3,4
Primorsko-notranjska regija	/	/	56	27,5	120	58,8	2	1,0
Gorenjska regija	4	0,3	456	30,4	578	38,5	30	2,0
Goriška regija	1	0,1	364	43,2	186	22,1	20	2,4
Obalno-kraška regija	3	0,2	670	44,0	497	32,6	181	11,9
SKUPAJ	150	0,7	6.522	31,7	9.611	46,7	786	3,8

Regija	PTI		PT		MT		SKUPAJ	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Pomurska regija	55	9,2	47	7,9	/	/	598	100,0
Podravska regija	198	11,0	206	11,5	3	0,2	1.799	100,0
Koroška regija	38	10,2	40	10,8	/	/	372	100,0
Savinjska regija	349	10,9	180	5,6	35	1,1	3.195	100,0
Zasavska regija	49	6,8	18	2,5	/	/	723	100,0
Posavska regija	23	7,8	/	/	/	/	294	100,0
Jugovzhodna Slovenija	174	12,3	12	0,8	33	2,3	1.418	100,0
Osrednjeslovenska regija	572	7,1	519	6,4	56	0,7	8.109	100,0
Primorsko-notranjska regija	26	12,7	/	/	/	/	204	100,0
Gorenjska regija	188	12,5	139	9,3	107	7,1	1.502	100,0
Goriška regija	186	22,1	86	10,2	/	/	843	100,0
Obalno-kraška regija	122	8,0	50	3,3	/	/	1.523	100,0
SKUPAJ	1.980	9,6	1.297	6,3	234	1,1	20.580	100,0

Vir: Srednješolsko izobraževanje odraslih, 2017

3.1.5 Delež vključenih glede na spol in letnik izobraževanja

V tabeli 31 je prikazan delež vpisanih **dijakov** po spolu in letnikih po programih srednješolskega izobraževanja v šolskem letu 2015/16, kjer so upoštevani tisti, ki so vpisani v zavode, ki izvajajo srednješolske programe, po stanju na dan zajema podatkov s statistično aplikacijo ŠOL-S, tj. na dan 15. 9. 2015 (brez dijakov, ki so vzporedno vpisani v program Umetniška gimnazija). V šolskem letu 2015/16 je bilo največ vpisanih v programe SSI (30.819) in gimnazijo (26.864), pri čemer je bilo največ žensk v slednji (59 %) in najmanj v programih PTI (27 %). V programih SSI je delež žensk (48 %) približno enak deležu moških. Pri PT in MT je delež žensk največji (67 oziroma 72 %) (Černoša in Rački, 2017, 21).

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Glede na letnik vidimo, da je v vseh vrstah izobraževanja najvišji odstotek vključenih v prvi letnik, z napredovanjem pa se ta odstotek zmanjšuje, izjema je le program gimnazije, kjer je v četrtem letniku večji (26 %) odstotek udeležencev kot v drugem in tretjem (24 %).

Tabela 31: Dijaki po spolu in letnikih posameznih vrst programov v šolskem letu 2015/16

Letnik	NPI		SPI		SSI		GIM	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Prvi	152	555	1.408	4.571	4.019	8.477	4.122	6.913
% v programu	16	58	12	38	13	28	15	26
Drugi	110	395	1.217	3.958	3.618	7.667	3.929	6.505
% v programu	11	41	10	33	12	25	15	24
Tretji	5	10	1.126	3.493	3.635	7.617	3.879	6.553
% v programu	1	1	9	29	12	25	14	24
Četrta	/	/	4	16	3.462	7.055	4.049	6.893
% v programu	/	/	0	0,1	11	23	15	26
Peti	/	/	/	/	1	3	/	/
% v programu	/	/	/	/	0	0	/	/
Skupaj	267	960	3.755	12.038	14.735	30.819	15.979	26.864
% v programu	28	100	31	100	48	100	59	100

Letnik	PTI		PT		MT		SKUPAJ	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Prvi	/	/	/	/	/	/	9.701	20.516
% v programu	/	/	/	/	/	/	13	27
Drugi	/	/	/	/	/	/	8.874	18.525
% v programu	/	/	/	/	/	/	12	25
Tretji	/	/	/	/	/	/	8.645	17.673
% v programu	/	/	/	/	/	/	12	24
Četrta	542	2.057	/	/	/	/	8.057	16.021
% v programu	16	59	/	/	/	/	11	21
Peti	409	1.428	194	271	264	394	868	2.096
% v programu	12	41	72	100	67	100	1	3
Skupaj	951	3.485	194	271	264	394	36.145	74.831
% v programu	27	100	72	100	67	100	48	100

Vir: Černoša in Rački, 2017, 21

V šolskem letu 2015/16 je bilo največ odraslih žensk (tabela 32) vpisanih v programe poklicnega tečaja (73 %). Več kot polovica vseh vključenih je bila žensk v programih SSI (55 %), gimnazije (54 %) in MT (53 %). V programih NPI in SPI je delež žensk (48–49 %) približno enak deležu moških. Najnižji delež žensk je v programih PTI (37 %). Skupno je delež odraslih žensk, vključenih v srednješolsko izobraževanje, 52 % (Srednješolsko izobraževanje odraslih, 2017).

Tabela 32: Odrasli po spolu in po posameznih vrstah programov v šolskem letu 2015/16

Vrsta IP /Spol	NPI		SPI		SSI		GIM	
	Ž	Vsi	Ž	Vsi	Ž	Vsi	Ž	Vsi
Število	73	150	3.150	6.522	5.294	9.611	427	789
Delež	49	100	48	100	55	100	54	100
Vrsta IP /Spol	PTI		PT		MT		SKUPAJ	
	Ž	Vsi	Ž	Vsi	Ž	Vsi	Ž	Vsi
Število	734	1.980	953	1.297	124	234	10.755	20.580
Delež	37	100	73	100	53	100	52	100

Vir: Srednješolsko izobraževanje odraslih, 2017

3.2 Delež udeležencev izobraževanja, ki so uspešno zaključili izobraževanje v predvidenem času

Delež udeležencev izobraževanja, ki so uspešno zaključili izobraževanje v predvidenem času¹⁹, se spremlja z merilom: delež udeležencev izobraževanja, ki so uspešno zaključili izobraževanje v predvidenem času glede na izobraževalni program in druga merila (oblika izobraževanja, strokovni sektor, stopnja izobraževanja, regija, spol). S strani MIZŠ (Černoša in Rački, 2017) razpolagamo s podatki o številu ponavljavcev po vrstah izobraževalnih programov in deležu prehodnosti v šolskem letu 2015/16. V podatkovnem portalu SI-STAT smo pridobili podatke o odraslih, ki so končali srednješolsko izobraževanje v šolskem letu 2015/16 po posameznih vrstah izobraževalnih programov in spolu.

V tabeli 33 prikazujemo število in delež ponavljavcev po posameznih vrstah izobraževalnih programov in letnikih v šolskem letu 2015/16, kjer so upoštevani tisti, ki so bili vpisani v zavode, ki izvajajo srednješolske programe, po stanju na dan zajema podatkov s statistično aplikacijo ŠOL-S, tj. na dan 15. 9. oziroma 5. 10. 2015 za PT in MT (brez dijakov, ki so vzporedno vpisani v program Umetniška gimnazija). Hkrati so tudi upoštevani **dijaki** v javnih srednjih šolah kot tudi v zavodih s koncesijo in zasebnih zavodih ter dijaki v zavodih za mladostnike s posebnimi potrebami (Černoša in Rački, 2017, 33). Vidimo lahko, da je bilo v šolskem letu 2015/16 skupno v vseh letnikih v vseh izobraževalnih programih 2.323 ponavljavcev, kar predstavlja 3,1 % vseh vpisanih. Največje število ponavljavcev je bilo v prvem letniku v vseh programih, nato se število zmanjšuje z višino letnika, kar pomeni, da višino deleža v veliki meri predstavlja ponavljanje v prvem letniku. Med programi je največ (več kot 6 %) ponavljavcev v programih NPI, PTI in SPI. Najmanj ponavljanja je v programu gimnazija (1,35 %).

Tabela 33: Ponavljavci po posameznih vrstah izobraževalnih programov in letnikih v šolskem letu 2015/16

Vrsta IP	1. letnik		2. letnik		3. letnik		4. letnik		5. letnik		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
NPI	45	8,11	18	4,56	0	0	/	/	/	/	63	6,56
SPI	372	8,14	258	6,52	99	2,83	0	0	/	/	729	6,06
SSI	316	3,73	261	3,40	222	2,91	135	1,91	0	0	934	3,03
GIM	119	1,72	87	1,34	88	1,34	69	1,00	/	/	363	1,35
PTI	/	/	/	/	/	/	166	8,07	57	3,99	223	6,40
PT	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0
MT	/	/	/	/	/	/	/	/	11	2,79	11	2,79
Skupaj	852	4,15	624	3,37	409	2,31	370	2,31	68	3,24	2323	3,10

Vir: Černoša in Rački, 2017, 33

19 Od 160. seje Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje, dne 7. 4. 2017, je to del nacionalnega kazalnika 4 – Stopnja dokončanosti programov PSI.

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

V naslednji tabeli je prikazan delež prehodnosti med letniki po posameznih vrstah izobraževalnih programov v šolskem letu 2015/16. Vidimo, da je najnižji delež (66,8 %) v programih PTI, najvišji pa v programu gimnazija iz tretjega v četrti letnik (98,1 %). V programih NPI je prehodnost 82,0 %, v programih SPI je okoli 90 % (pri obeh prehodih v višji letnik) in v programih SSI se giblje okoli 95 % (pri vseh treh prehodih v višji letnik). Glede na podatke prejšnjih let (Černoša in Rački, 2017, 49) smo okvirno²⁰ izračunali prehodnost iz prvega v zaključni letnik generacij, ki so bile v šolskem letu 2015/16 v zaključnem letniku srednješolskega izobraževanja (spodnja vrsta tabele 35). Vidimo, da je bila prehodnost v omenjenem obdobju najvišja v gimnazijah (90,8 %), sledi prehodnost dijakov, vključenih v programe SSI (87,5 %), NPI (82,0 %) in SPI (79,3 %). Najnižja prehodnost je, kot že omenjeno, v programih PTI (66,8 %).

Tabela 34: Delež prehodnosti dijakov med letniki po posameznih vrstah izobraževalnih programov v šolskem letu 2015/16

Vrsta IP	NPI		SPI		SSI			GIM			PTI
	1 v 2	1 v 2	2 v 3	1 v 2	2 v 3	3 v 4	1 v 2	2 v 3	3 v 4	4 v 5	
Prehodnost (%)	82,0	90,3	89,8	94,8	96,7	95,6	95,1	97,7	98,1	66,8	

Vrsta IP	NPI	SPI	SSI	GIM	PTI
	1 v 2	1 v 3	1 v 4	1 v 4	4 v 5
Prehodnost (%)	82,0	79,3	87,5	90,8	66,8

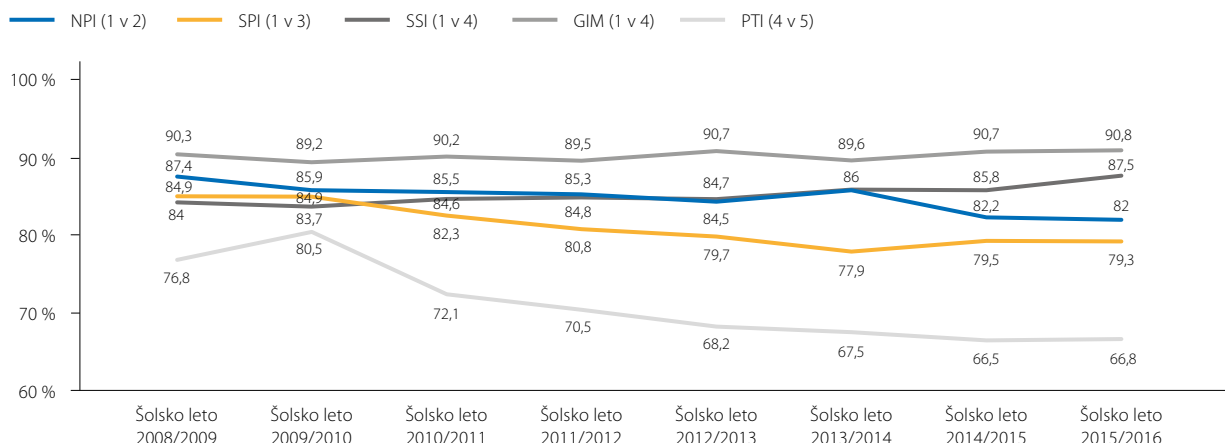
Vir: Černoša in Rački, 2017, 49

Glede na podatke prejšnjih let (Černoša in Rački, 2017, 49) smo tudi okvirno izračunali prehodnost iz prvega v zaključni letnik generacij, ki so bile v šolskih letih, prikazanih na spodnji sliki, v zaključnem letniku srednješolskega izobraževanja. S slike lahko razberemo, da največ udeležencev programa gimnazija zaključi izobraževanje v predvidenem času (okoli 90 %), sledijo programi NPI in SSI, najmanj pa so v zadnjih letih uspešni dijaki v programih PTI (okoli 70 %).

V naslednji tabeli so prikazani podatki o številu **odraslih**, ki so v šolskem letu 2015/16 zaključili srednješolsko izobraževanje po vrstah izobraževalnih programov in spolu (Srednješolsko izobraževanje odraslih, 2017). Kot lahko vidimo, je največ odraslih (46,3 %) zaključilo srednje strokovno izobraževanje, najmanj pa nižje poklicno izobraževanje (0,3 %). Glede na spol je srednješolsko izobraževanje odraslih zaključilo 56,5 % žensk, ki so prevladovale v programih poklicnega tečaja (87,3 %), programih SPI (61,5 %) in SSI (53,3 %).

Izobraževanje je zaključilo 14,5 % odraslih, glede na vse vključene v izobraževanje odraslih v šolskem letu 2015/16 (N = 20580).

Slika 8: Delež prehodnosti dijakov po posameznih vrstah izobraževalnih programov v šolskih letih od 2008/09 do 2015/16

Vir: Černoša in Rački, 2017, 49

20 Pri tem niso upoštevani dejavniki prepisa, izpisa, ponavljanja ipd.

Tabela 35: Odrasli, ki so končali srednješolsko izobraževanje v šolskem letu 2015/16, po posameznih vrstah izobraževalnih programov in spolu

Regija	Dijaki		Odrasli		Skupaj		
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%) IP	f (%)
NPI	7	77,8	2	22,2	9	0,3	100,0
SPI	158	38,5	252	61,5	410	13,7	100,0
SSI	648	46,7	739	53,3	1.387	46,3	100,0
GIM	148	57,6	109	42,4	257	8,6	100,0
PTI	265	66,4	134	33,6	399	13,3	100,0
PT	65	12,7	448	87,3	513	17,1	100,0
MT	10	52,6	9	47,4	19	0,6	100,0
Skupaj	1.301	43,5	1.693	56,5	2.994	100,0	100,0

Vir: Srednješolsko izobraževanje odraslih, 2017

3.3 USPEŠNOST NA ZAKLJUČNEM IZPITU IN POKLICNI Maturi

Peti kazalnik²¹ se spremlja z merilom: uspešnost na zaključnem izpitu (ZI) in poklicni maturi (PM) glede na izobraževalni program in druga merila (oblika izobraževanja, strokovni sektor, stopnja izobraževanja, regija, spol). S strani Državnega izpitnega centra smo pridobili podatke o uspešnosti kandidatov na ZI (Zupanc, 2017) in PM (Stopar, 2017). Tu predstavljamo povzetke omenjenih poročil.

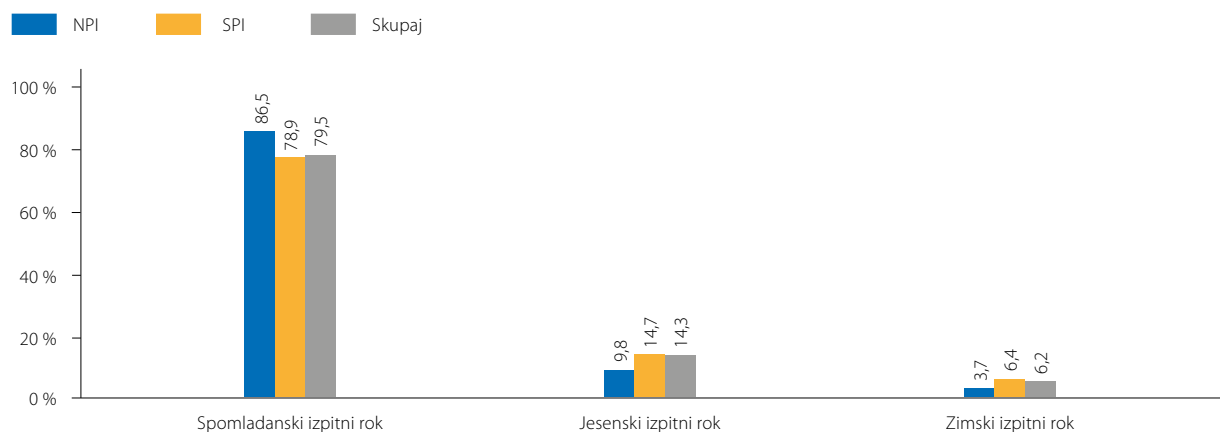
3.3.1 Uspešnost na zaključnem izpitu

V šolskem letu 2015/16 so opravljali ZI dijaki in odrasli udeleženci izobraževanja v izobraževalnih programih: nižjega poklicnega izobraževanja (NPI) in srednjega poklicnega izobraževanja (SPI). ZI v izobraževalnih programih NPI je obsegal izdelek oziroma storitev in zagovor, medtem ko je ZI v izobraževalnih programih SPI obsegal pisni in ustni izpit iz slovenščine (italijanščine ali madžarščine na narodno mešanem območju) in izdelek oziroma storitev in zagovor. Državnemu izpitnemu centru šole s posebno spletno aplikacijo posredujejo podatke, ki so podlaga za analize, objavljene v Letnem poročilu o zaključnem izpitu 2016 (Zupanc, 2017), po katerem povzemamo vsebino za to poglavje.

V letu 2016 se je k ZI prijavilo 3.789 oseb, opravilo ga je 3.732 (98,5 %) kandidatov. Z izjemnim uspehom je izdelalo 353 kandidatov, kar predstavlja 9,3 % in je najvišji delež od leta 2011 dalje.

Skupno je 79,5 % kandidatov opravljalo ZI v spomladanskem izpitnem roku, 14,3 % v jesenskem izpitnem roku in 6,2 % v zimskem izpitnem roku (slika 9). V izobraževalnem programu SPI je 78,9 % kandidatov opravljalo ZI v spomladanskem izpitnem roku, 14,7 % v jesenskem izpitnem roku in 6,4 % v zimskem izpitnem roku. V izobraževalnem programu NPI je večina kandidatov opravljala ZI v celoti v spomladanskem izpitnem roku (86,5 %), le 9,8 % v jesenskem izpitnem roku in samo 3,7 % v zimskem izpitnem roku (Zupanc, 2017, 28).

Slika 9: Opravljanje zaključnega izpita po vrsti IP in rokih v letu 2016

Vir: Zupanc, 2017, 28

21 Od 160. seje Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje, dne 7. 4. 2017, je to del nacionalnega kazalnika 4 – Stopnja dokončanosti programov PSI.

Glede na stopnjo izobraževanja je bilo v spomladanskem izpitnem roku v programih NPI uspešnih 99,3 % kandidatov, med kandidati SPI pa 95,5 % (razlika je statistično pomembna: $t = 2,92$). Glede na status (dijak, drugi) v programih NPI ni statistično pomembne razlike ($t = 0,17$), prav tako ne v programih SPI ($t = 0,48$). V jesenskem izpitnem roku je bilo med kandidati NPI uspešnih 100 % kandidatov, med kandidati SPI pa 91,1 % (razlika ni statistično pomembna: $t = 1,55$). Glede na status (dijak, drugi), po katerem je bilo uspešnih 92,4 % dijakov in 89,8 % drugih, razlika ni statistično pomembna ($t = 1,02$). Glede na stopnjo izobraževanja je bilo v zimskem izpitnem roku med kandidati NPI uspešnih 100,0 % kandidatov, med kandidati SPI pa 94,5 %. Ni statistično pomembnih razlik niti v deležu uspešnih, niti glede na stopnjo niti glede na status izobraževanja ($t = 0,24$; $t = 0,75$).

V spomladanskem izpitnem roku je bil delež uspešnih med ženskami (96,8 %) višji kakor med moškimi (95,3 %). Razlika je statistično pomembna ($t = 2,01$), predvsem zaradi nekoliko nižjega deleža uspešnih moških v programih SPI (94,9 % moških in 96,6 % žensk). V jesenskem izpitnem roku med kandidati NPI glede na spol ni bilo nobenih razlik, med kandidati SPI pa je bilo uspešnih 93,4 % žensk in 90,0 % moških. Razlika ni statistično pomembna ($t = 1,32$). Tudi v zimskem izpitnem roku ZI ni bilo statistično pomembnih razlik v uspešnosti glede na spol kandidatov ($t = 0,73$). V vseh treh izpitnih rokih skupaj je bil med ženskami večji delež uspešnih. Razlika je statistično pomembna ($t = 7,41$) (Zupanc, 2017, 32–37).

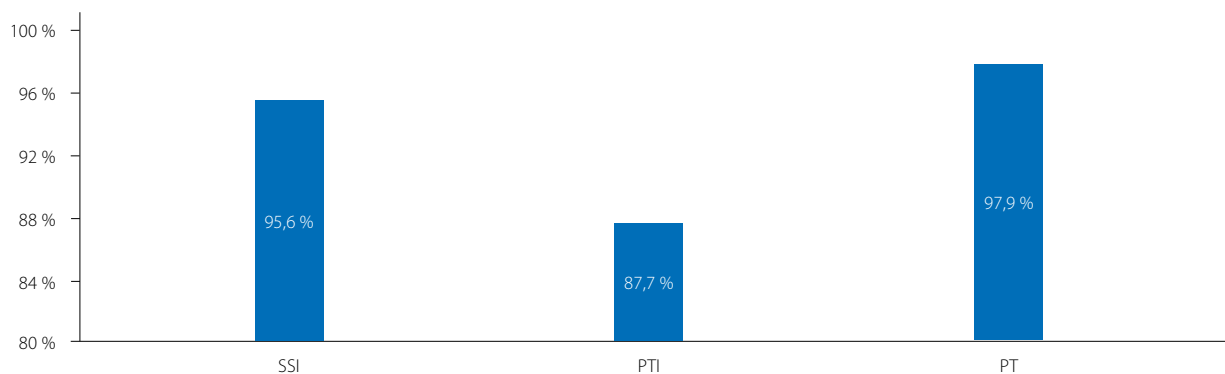
Iz izobraževalnih programov NPI se je izpita udeležilo 312 kandidatov (iz 6 izobraževalnih programov), vsi, razen treh kandidatov, so uspešno opravili ZI. Najbolje zastopan izobraževalni program je bil program pomočnik v tehnoloških procesih (118 kandidatov). V spomladanskem izpitnem roku so 100-odstotno uspešnost dosegli kandidati v 19 izobraževalnih programih SPI od skupaj 37 programov, v jesenskem izpitnem roku v 15 izobraževalnih programih od skupaj 31 programov in v zimskem izpitnem roku v 18 izobraževalnih programih od skupaj 27 programov. V drugih programih so dosegli nekoliko nižje deleže, povprečno pa 95,5-odstotni v spomladanskem izpitnem roku, 91,1-odstotni v jesenskem izpitnem roku in 92,4-odstotni v zimskem izpitnem roku. Najbolje zastopani izobraževalni programi so bili programi avtoserviser (404 kandidatov), gastronomske in hotelske storitve (368 kandidatov), frizer (366 kandidatov), bolničar – negovalec (343 kandidatov) in trgovec (328 kandidatov) (Zupanc, 2017, 38–39).

Splošni uspeh pri ZI je v vseh izpitnih rokih skupaj pri 311 kandidatih iz NPI znašal 3,5 točke, v SPI pa pri 3.478 kandidatih v povprečju 3,4 točke. Splošni uspeh v spomladanskem izpitnem roku je pri 275 kandidatih iz NPI v povprečju znašal 3,6 točke in je bil enak lanskemu uspehu. Splošni uspeh v spomladanskem izpitnem roku je pri 2.852 kandidatih iz SPI v povprečju znašal 3,5 točke in je bil ravno tako enak lanskemu uspehu. Splošni uspeh pri ZI v jesenskem izpitnem roku je pri 28 kandidatih iz NPI v povprečju znašal 3,2 točke, to pa je za 0,1 točke bolje kakor lani. Splošni uspeh pri ZI je v jesenskem izpitnem roku pri 531 kandidatih iz SPI v povprečju znašal 2,9 točke, to pa je ravno tako za 0,1 točke bolje kakor lani. Splošni uspeh pri ZI v zimskem izpitnem roku je pri 9 kandidatih iz NPI v povprečju znašal 3,0 točke, kar je za 0,5 točke slabše kakor lani. Splošni uspeh pri ZI je v zimskem izpitnem roku pri 238 kandidatih iz SPI v povprečju znašal 3,0 točke, kar je enako kot lani (Zupanc, 2017, 40–45).

3.3.2 Uspešnost na poklicni maturi

Poklicna matura je sestavljena iz štirih predmetov. Prvi predmet je slovenščina oziroma italijanščina ali madžarščina na narodno mešanih območjih. Drugi predmet je temeljni strokovnoteoretični predmet, predpisan za posamezni izobraževalni program. Pri tretjem predmetu kandidati izbirajo med matematiko in tujim jezikom (angleščina, nemščina; na narodno mešanem območju Slovenske Istre tudi drugi jezik), četrti predmet pa je izdelek oziroma storitev in zagovor. PM opravljajo dijaki in odrasli udeleženci izobraževanja v izobraževalnih programih: srednjega strokovnega izobraževanja (SSI), poklicno-tehniškega izobraževanja (PTI) in poklicnega tečaja (PT).

Slika 10: Uspešnost na poklicni maturi po vrsti IP v letu 2016

Vir: Stopar, 2017, 20

V letu 2016 se je na vse tri izpitne roke PM prijavilo 11.446 oseb, od tega je k opravljanju pristopilo 9.741 kandidatov (85,1 %) (Stopar, 2017, 20). 7.621 kandidatov je bilo iz SSI (78,2 %), 1.498 kandidatov iz PTI (15,4 %) in 622 kandidatov iz PT (6,4 %). Razliko pomenijo kandidati, ki niso izpolnili pogojev za pristop k PM. Izmed udeleženihih je bilo uspešnih 9.210 kandidatov (94,5 %). Glede na program je bilo v vseh treh izpitnih rokah skupaj uspešnih 95,6 % kandidatov SSI, 87,7 % kandidatov PTI in 97,9 % kandidatov PT (slika 10).

Glede na spol se je v vseh treh izpitnih rokah na PM prijavilo 5.650 žensk (49,4 %) in 5.796 moških (50,6 %), od tega jo je opravljalo 4.959 žensk (50,9 %) in 4.782 moških (49,1 %). Na PM je bilo na koncu uspešnih 4.704 žensk (51,1 %) in 4.506 moških (48,9 %). Se pravi, da je PM uspešno opravilo 94,9 % vseh vključenih žensk in 94,2 % vseh vključenih moških.

PM je glede na status opravljalo 7.279 dijakov in 2.462 drugih, torej kandidatov brez statusa dijaka in udeležencev izobraževanja odraslih. PM je opravilo 7.163 dijakov (98,4 %) in 2.047 drugih (83,1 %).

PM se je izvajala v treh izpitnih rokah. V spomladanskem in jesenskem izpitnem roku je k opravljanju pristopilo največ dijakov, v zimskem izpitnem roku pa največ drugih. V spomladanskem izpitnem roku je kar 92,7 % kandidatov opravljalo PM prvič v celoti. V jesenskem izpitnem roku je bilo takšnih le 49,0 %, 46,0 % jih je izpite opravljalo delno ali pa so opravljali negativne ocene. V zimskem izpitnem roku prevladujejo tisti, ki so PM opravljali delno ali jo popravljali. V preglednicah v Stopar, 2017, 26, je moč najti še delež tistih, ki so opravljali PM v celoti ponovno, delno, zaradi izboljšave, v več delih ali kako drugače.

Podatki o starosti kandidatov pokažejo, da so bili na PM 2016 najuspešnejši in najštevilčnejši tisti kandidati, ki so bili rojeni leta 1997, kar je pričakovano glede na generacijo v letu spremljanja.

Dijaki so opravljali PM po končanih 39-ih izobraževalnih programih. Od skupnega števila kandidatov, ki so opravljali PM (8.640), jih je največ končalo program ekonomski tehnik (1.303). Po številčnosti kandidatov sledijo programi: zdravstvena nega (1.153), predšolska vzgoja (1.025), strojni tehnik (644) in tehnik računalništva (642). Manj kakor 20 kandidatov je k opravljanju PM pristopilo v programih: geotehnik (13), gozdarski tehnik (17), grafični tehnik (12), plovni tehnik (13), tehnik elektronskih komunikacij (15) in ustvarjalec modnih oblačil (8) (Stopar, 2017, 34-35).

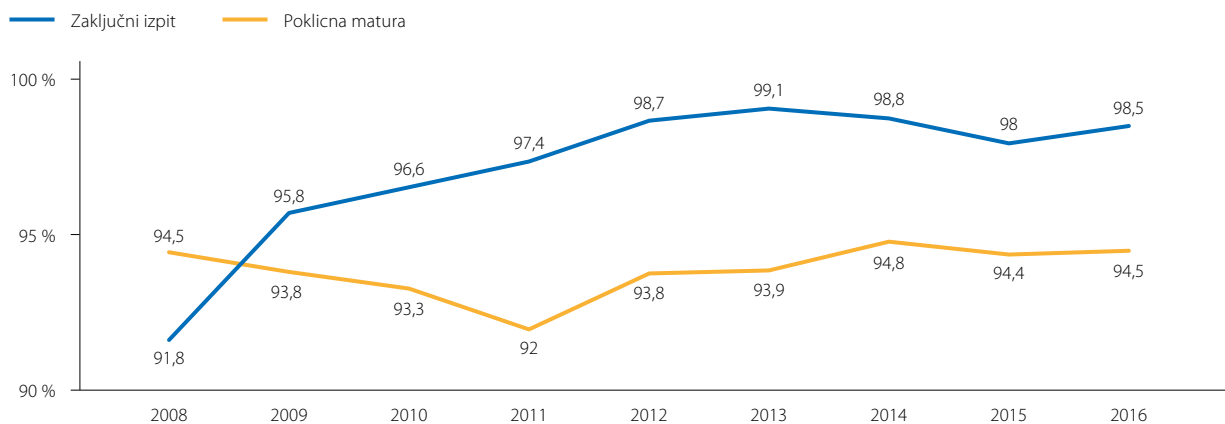
Podatki o kandidatih so zbrani za vsak izpitni rok posebej, po vrsti programa, po statusu (dijak, drugi) in po spolu. Dosežene točke so prikazane na različne načine. Največji delež, 10,5 % kandidatov, je dosegel 14 točk. Ob pregledu histogramov uspeha po programih, statusu in spolu lahko ugotovimo, da se uspeh giblje v okviru normalne porazdelitve, le pri uspehu v programih PTI je zaznaven rahel odklon v levo, saj je enako število kandidatov doseglo 12, 13 in 14 točk. Primerjava splošnega uspeha med vsemi izpitnimi roki pokaže, da je bil tudi v letu 2016 najvišji uspeh zabeležen v spomladanskem izpitnem roku. V vseh treh izpitnih rokah so bili kandidati najvišje ocenjeni pri četrtem predmetu, sledi mu tretji predmet. Porazdelitev je pri prvem predmetu normalna, pri drugem in pri tretjem je pomaknjena v levo in pri četrtem predmetu izrazito pomaknjena v desno. To utemeljujemo z dobrim znanjem: kandidati ga izkažejo pri predmetu, ki najbolj karakterizira izobraževalni program, ki so ga sami izbrali, ni pa mogoče izključiti delno manjše objektivnosti zaradi interne narave tega izpita. V poročilu lahko najdemo tudi podrobno analizo ocen, doseženih pri posameznih predmetih, po programih, za vse tri izpitne roke. Ta del podatkov je posebej zanimiv za šole, ki izvajajo posamezne programe, saj lahko na podlagi prikazanih podatkov primerjajo rezultate, dosežene pri teh programih. Seveda zanesljivost pada z manjšanjem števila kandidatov, ki so zajeti v vzorec. Zmanjšuje se število drugih programov in s tem drugih predmetov na PM (Stopar, 2017, 157).

Posamezni izpit splošne mature kandidatom odpira vrata v terciarno izobraževanje. V spomladanskem izpitnem roku je bilo takšnih kandidatov, ki so pristopili k opravljanju tega izpita, 1.373, od tega uspešnih 75,5 %. Pri 30 različnih predmetih so dosegli povprečno oceno 3. V jesenskem izpitem roku je bilo takšnih kandidatov le 190, od tega 50,5 % uspešnih, z nižjo povprečno oceno (2). Največ kandidatov se je odločilo za opravljanje angleščine, sledijo kemija, zgodovina, matematika, biologija, psihologija, sociologija in likovna teorija. Od najpogosteje izbranih predmetov je bila uspešnost v spomladanskem izpitnem roku najvišja pri angleščini (96,1 %) in pri likovni teoriji (94,4 %) (Stopar, 2017, 157).

Državna komisija PM je določila, da se prizna izjemni splošni uspeh na PM 2016 kandidatom, ki dosežejo najmanj 22 točk od 23 možnih oziroma 20 točk od 20 možnih, kadar je prvi predmet PM ocenjen z lestvico ocen od 1 do 5. Takšnih kandidatov je bilo skupaj 267 in pomenijo 2,9-odstotni delež vseh uspešnih kandidatov (tri desetinke več kakor lani). Delež zlatih maturantov je tradicionalno najvišji v programu farmacevtski tehnik (8,9 %), sledijo pa programi medijski tehnik (4,1 %), zdravstvena nega (3,8 %), tehnik računalništva (3,6 %) in predšolska vzgoja (3,9 %). Številčno je največ zlatih maturantov v programih zdravstvena nega, predšolska vzgoja, ekonomski tehnik in tehnik računalništva (Stopar, 2017, 159).

Na naslednji sliki prikazujemo odstotke uspešnih kandidatov na ZI in PM od leta 2008 naprej. Vidimo lahko, da je trend uspešnosti približno enak, in sicer je uspešnost na ZI za nekaj odstotnih točk višja kot na PM, kljub temu pa je pri obeh v vseh letih nad 90 %.

Slika 11: Deleži kandidatov, ki so uspešno opravili v vseh rokih skupaj zaključni izpit v izobraževalnih programih NPI in SPI, in poklicno maturo v izobraževalnih programih SSI, PTI in PT po letih

Vir: Zupanc, 2017, 25; Stopar, 2017, 22

3.4 NAHAJANJE UDELEŽENCEV PSI PO ZAKLJUČKU IZOBRAŽEVANJA

Peti EQAVET kazalnik²² se spremlja z dvema meriloma:

- nahajanje udeležencev izobraževanja v določenem času po zaključenem izobraževanju (npr. 6 mesecev/1 leto, 2 leti in 5 let po zaključenem izobraževanju ali drugače) – dijaki so v nadaljnjem izobraževanju, zaposleni ali brezposelni glede na izobraževalni program in druga merila (oblika izobraževanja, strokovni sektor, stopnja izobraževanja, regija, spol),
- delež zaposlenih udeležencev PSI v določenem času po končanem izobraževanju, glede na izobraževalni program in druga merila (oblika izobraževanja, strokovni sektor, stopnja izobraževanja, regija, spol, vrsta zaposlitve, zaposlen na svojem/ drugem področju, po generacijah ipd.).

V šolskem letu 2015/16 je 251 dijakov (74,3 %), ki so uspešno zaključili programe NPI, nadaljevalo svoje izobraževanje v programih SPI in 14 dijakov (4,1 %), ki so uspešno zaključili programe NPI, nadaljevalo izobraževanje v programih SSI (Černoša in Rački, 2017, 80).

Iz naslednje tabele je razvidno, da se je skoraj 70 % dijakov, ki so zaključili izobraževanje v programih srednjega poklicnega izobraževanja v šolskem letu 2014/2015, odločilo za nadaljnje izobraževanje v programih PTI. Od skupno 2.014 vpisanih dijakov v programih PTI jih petina predstavlja ponavljavce, preusmerjene, tujce in tiste, ki so se v programih SPI izobraževali pred več kot dvema letoma (starejša generacija) (Černoša in Rački, 2017, 81).

Tabela 36: Struktura vpisanih v 1. letnik programov PTI, šolsko leto 2014/15

Odgovori	f	f (%)
Razpisana mesta	2.808	/
Število dijakov, vpisanih v 3. letnik programov SPI, na začetku šolskega leta 2014/15	2.916	/
Vpisani v začetni letnik PTI	2.014	69,1
Število ponavljavcev	160	8,0
Prišli iz drugih programov PTI	114	5,7
Starejša generacija	48	2,9
Zadnje šolsko leto končali v tujini	71	3,5

Vir: Černoša in Rački, 2017, 17; Kozmelj, 2017

V obdobju julij–november 2016 se je na ZRSZ prijavilo 842 iskalcev prve zaposlitve, starih med 17 in 19 let, s poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150).

²² Od 160. seje Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje, dne 7. 4. 2017, je to tudi nacionalni kazalnik 5. Prej je slednje zajemal nacionalni kazalnik 6 – Nahajanje udeležencev izobraževanja šest mesecev/eno leto po zaključenem izobraževanju.

Zaposlitve prijavljenih brezposelnih iskalcev prve zaposlitve v letu 2016, starih med 17 in 19 let, s poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na področja izobrazbe, spol in kohezijsko regijo ter tip zaposlitve, prikazujemo v naslednjih treh tabelah. Vidimo, da se je v letu 2016 zaposlilo 619 oseb z navedenimi značilnostmi, pri čemer smo od ZRSZ pridobili tudi podatek, da so 4 osebe odšle na delo v tujino, a podrobnejši podatki o njih niso na voljo (ZVOP).

Glede na področje izobraževanja je skoraj polovica vseh na novo zaposlenih (43,8 %) dokončala programe na področju tehnike, proizvodnih tehnologij in gradbeništva. Približno četrtina (24,7 %) je dokončala programe na področju storitvenih dejavnosti, desetina (13,7 %) pa na področju zdravstva in sociale. Najmanj oseb se je zaposlilo z izobrazbo s področja umetnosti in humanistike (1,6 %). 63,7 % vseh na novo zaposlenih mladih je moškega spola. Tri četrtine zaposlitev (74,6 %) je nastalo v Vzhodni kohezijski regiji. Iz tabel lahko razberemo tudi, da je tri četrtine (74,5 %) vseh zaposlitev za določen čas in le 8,4 % za nedoločen čas.

Tabela 37: Zaposlitve prijavljenih brezposelnih iskalcev prve zaposlitve, starih med 17 in 19 let, s poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na področja izobrazbe in tip zaposlitve v letu 2016²³

Področje izobraževanja	Ni podatka		Nedoločen čas		Določen čas		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Splošne izobraževalne aktivnosti/izidi	*	*	/	/	*	*	*	*
Izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev	*	*	*	*	12	2,6	14	2,3
Umetnost in humanistika	*	*	*	*	7	1,5	10	1,6
Družbene, poslovne, upravne in pravne vede	12	11,3	*	*	32	6,9	46	7,4
Naravoslovje, matematika in računalništvo	*	*	*	*	13	2,8	16	2,6
Tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo	46	43,4	33	63,5	192	41,6	271	43,8
Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, veterinarstvo	7	6,6	/	/	14	3,0	21	3,4
Zdravstvo in sociala	*	*	/	/	82	17,8	85	13,7
Storitve	32	30,2	14	26,9	107	23,2	153	24,7
Skupaj	106	100,0	52	100,0	461	100,0	619	100,0

Vir: ZRSZ, 2017

Tabela 38: Zaposlitve prijavljenih brezposelnih iskalcev prve zaposlitve, starih med 17 in 19 let, s poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na spol in tip zaposlitve v letu 2016

Področje izobraževanja	Ni podatka		Nedoločen čas		Določen čas		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Moški	70	66,0	41	78,8	283	61,4	394	63,7
Ženski	36	34,0	11	21,2	178	38,6	225	36,3
Skupaj	106	100,0	52	100,0	461	100,0	619	100,0

Vir: ZRSZ, 2017

Tabela 39: Zaposlitve prijavljenih brezposelnih iskalcev prve zaposlitve, starih med 17 in 19 let, s poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na kohezijsko regijo in tip zaposlitve v letu 2016

Področje izobraževanja	Ni podatka		Nedoločen čas		Določen čas		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Vzhodna	97	91,5	33	63,5	332	72,0	462	74,6
Zahodna	9	8,5	19	36,5	129	28,0	157	25,4
Skupaj	106	100,0	52	100,0	461	100,0	619	100,0

Vir: ZRSZ, 2017

23 Z zvezdico (*) je označeno, kjer je število registriranih brezposelnih oseb 3 ali manj, zato jih v skladu z Zakonom o varovanju osebnih podatkov (ZVOP) podrobneje ne prikazujemo.

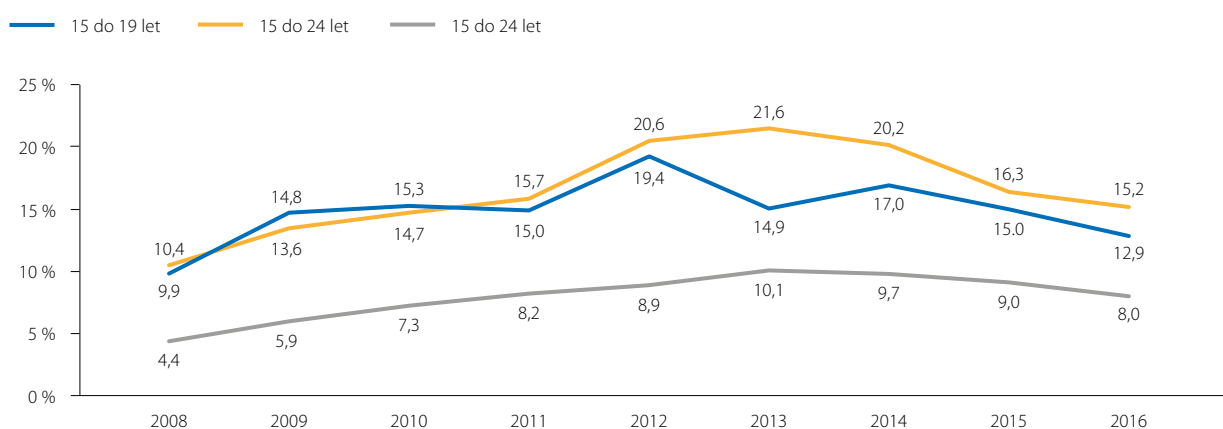
3.5 STOPNJA BREZPOSELNOSTI

Sedmi EQAVET kazalnik²⁴ se spremlja z merilom: stopnja brezposelnosti glede na posamezna merila (izobraževalni program, oblika izobraževanja, strokovni sektor, stopnja izobraževanja, regija, spol).

Po podatkih Statističnega urada RS je v Sloveniji konec leta 2016 brezposelnost znašala 8,1 %. Brezposelnost mladih, v starostni skupini od 15 do 24 let, je znašala 15,9 %.

Po podatkih Eurostata (ILO²⁵) je v Sloveniji konec leta 2016 znašala brezposelnost 8,0 % (vključene vse osebe, stare od 15 do 74 let). Brezposelnost mladih (starostni skupini od 15 do 19 let in od 15 do 24 let) skupaj s celotno brezposelnostjo prikazujemo na spodnji sliki, kjer smo vključili tudi podatke zadnjih let. Vidimo, da se je brezposelnost postopoma zviševala do leta 2013, ko je dosegla najvišjo raven (z izjemo mladih, starih od 15 do 19 let), od takrat pa se brezposelnost postopoma znižuje.

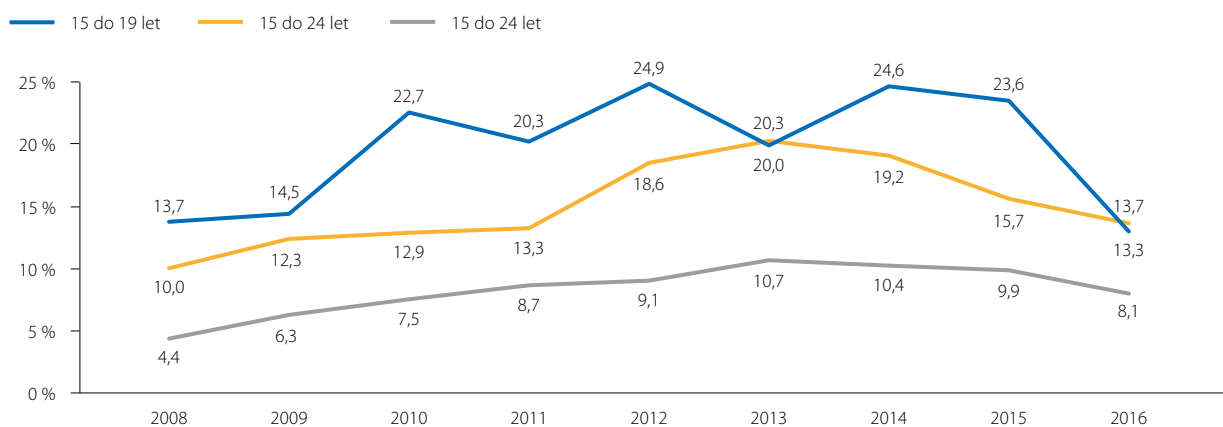
Slika 12: Stopnja brezposelnosti v Sloveniji glede na starost, 2008–2016 (v %)

Vir: Eurostat, Unemployment rates by age and educational attainment level (%), 2017

Na sliki 13 po letih prikazujemo stopnjo brezposelnosti glede na stopnjo dokončane izobrazbe, in sicer ISCED 3 in 4 (srednješolsko izobraževanje). Vidimo, da je bilo v Sloveniji v letu 2016 izmed vseh prebivalcev s srednješolsko izobrazbo brezposelnih 8,1 %, v starostnem razredu od 15 do 19 let je bila stopnja brezposelnosti 13,3-odstotna in v starostnem razredu od 15 do 24 let 13,7-odstotna. Če pogledamo stopnjo brezposelnosti od leta 2008, vidimo, da je dosegla vrhunec v letu 2013 in od takrat postopoma pada, z izjemo starostnega razreda od 15 do 19 let, kjer stopnja brezposelnosti niha.

Slika 13: Stopnja brezposelnosti oseb z dokončano stopnjo izobrazbe ISCED 3 in 4 v Sloveniji glede na starost, 2008–2016 (v %)

Vir: Eurostat, Unemployment rates by age and educational attainment level (%), 2017

24 Od 160. seje Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje, dne 7. 4. 2017, je to tudi nacionalni kazalnik 7.

25 International Labour Organization.

S strani Zavoda RS za zaposlovanje (ZRSZ) smo za koledarsko leto 2016 prejeli sledeče podatke:

- Registrirane brezposelne osebe po vrsti izobrazbe;
- Izobrazbena struktura dolgotrajno brezposelnih oseb²⁶, stanje konec leta 2016;
- Število prijavljenih brezposelnih oseb s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), področje izobraževanja in trajanje brezposelnosti (skupno, po spolu in po regijah).

Konec decembra 2016 je bilo v Sloveniji na ZRSZ registriranih 99.615 brezposelnih oseb, v primerjavi z decembrom 2015 je bila brezposelnost manjša za 13.461 oseb ali 11,9 %. V letu 2016 je bilo na ZRSZ v povprečju²⁷ prijavljenih 103.152 brezposelnih oseb, kar je 8,5 % manj kot v povprečju leta 2015. Zaposlilo se je 74.856 brezposelnih, to je 5,5 % več kot v letu 2015. Na letni ravni se je najbolj znižalo število brezposelnih mladih, za 20,1 %.

3.5.1 Stopnja brezposelnosti glede na stopnjo izobrazbe

V letu 2016 je bilo brezposelnih z nižjo in srednjo poklicno izobrazbo v povprečju 27.643, s srednjo tehniško, strokovno in splošno izobrazbo pa 27.478, kar je skupaj malo več kot polovica (53,4 %) vseh brezposelnih oseb v Sloveniji (tabela 40). V letu 2014 je bil ta delež še nekoliko višji (55,9 %), nato pa se znižuje za približno eno odstotno točko na leto.

Tabela 40: Povprečna registrirana brezposelnost v Sloveniji glede na vrsto izobraževanja po letih

Leto	Brezposelni z nižjo in srednjo poklicno izobrazbo		Brezposelni s srednjo tehniško, strokovno in splošno izobrazbo		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
2008	14.927	23,6	16.444	26,0	31.371	49,6
2009	21.791	25,2	21.831	25,3	43.622	50,5
2010	25.422	25,3	26.381	26,2	51.803	51,5
2011	27.883	25,2	29.286	26,5	57.168	51,6
2012	27.655	25,1	28.595	26,0	56.250	51,1
2013	29.503	24,6	32.152	26,8	61.654	51,5
2014	34.068	28,4	33.024	27,5	67.092	55,9
2015	30.886	27,4	30.885	27,4	61.771	54,8
2016	27.643	26,8	27.478	26,6	55.121	53,4

Vir: ZRSZ, 2017

V letu 2016 je bilo v Sloveniji 51.916 dolgotrajno brezposelnih oseb, od tega 5,8 % z nižjo poklicno izobrazbo, 22,5 % s srednjo poklicno izobrazbo in 23,4 % s srednjo strokovno in splošno izobrazbo (tabela 41).

Tabela 41: Izobrazbena struktura dolgotrajno brezposelnih oseb, december 2016

Izobrazba (Klasius SRV)	f	f (%)
11 Nepopolna osnovnošolska	3.101	6,0
12 Osnovnošolska	14.225	27,4
13 Nižja poklicna	3.009	5,8
14 Srednja poklicna	11.686	22,5
15 Srednja strokovna, srednja splošna	12.169	23,4
16 Visokošolska 1. stopnje ipd. ²⁸	4.201	8,1
17 Visokošolska 2. stopnje ipd.	3.274	6,3
18 Visokošolska 3. stopnje ipd.	250	0,5
19 Neznana izobrazba, ni podatka	1	0,0
Skupaj	51.916	100,0

Vir: ZRSZ, 2017

26 Dolgotrajno brezposelne osebe, so osebe, ki so, v skladu z definicijo ILO, že 1 leto ali več prijavljene v evidenci brezposelnih pri ZRSZ.

27 Letno povprečje je izračunano iz povprečja števila brezposelnih na zadnji dan v mesecu.

28 Študijski programi za pridobitev izobrazbe se po 33. členu Zakona o visokem šolstvu razvrščajo v tri stopnje:

- 1. stopnja: visokošolski strokovni študijski programi, univerzitetni študijski programi,
- 2. stopnja: magistrski študijski programi, enoviti magistrski študijski programi,
- 3. stopnja: doktorski študijski programi.

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Na ZRSZ je bilo v decembru 2016 prijavljenih 51.847 brezposelnih oseb s poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150). V tabeli 42 so brezposelni prikazani glede na področje izobraževanja in trajanje brezposelnosti. Vidimo, da je 41,6 % brezposelnih, ki so se izobraževali na področju tehnike, proizvodnih tehnologij in gradbeništva, sledi 25,9 % z izobrazbo s področja družbenih, poslovnih, upravnih in pravnih ved in okoli 10 % s splošnega in storitvenega področja. Največ brezposelnih (23,4 %) je prijavljenih na ZRSZ od 0 do 2 meseca, malo manj (17,7 %) od 12 do 23 mesecev, najmanj (5,2 %) je brezposelnih 8 let in več (slika 14).

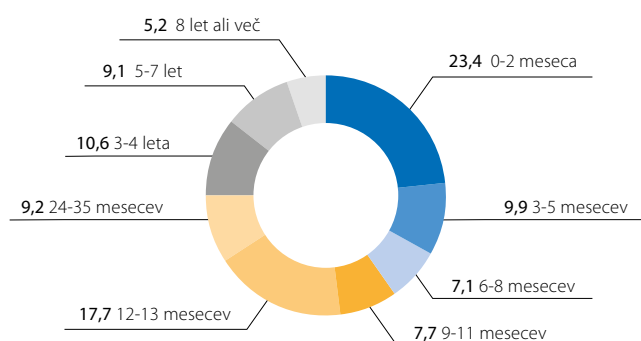
Tabela 42: Prijavljene brezposelne osebe s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na področje izobraževanja ter trajanje brezposelnosti, december 2016

Področje izobraževanja	Trajanje brezposelnosti									
	0-2 meseca		3-5 mesecev		6-8 mesecev		9-11 mesecev		12-23 mesecev	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
0 Splošne izobraževalne aktivnosti	1.481	12,2	626	12,2	412	11,2	420	10,5	1.009	11,0
1 Izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev	277	2,3	125	2,4	76	2,1	72	1,8	200	2,2
2 Umetnost in humanistika	265	2,2	130	2,5	85	2,3	80	2,0	239	2,6
3 Družbene, poslovne, upravne in pravne vede	2.525	20,8	1.357	26,4	1.011	27,5	1.096	27,4	2.602	28,4
4 Naravoslovje, matematika in računalništvo	217	1,8	71	1,4	31	0,8	46	1,1	77	0,8
5 Tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo	4.992	41,1	1.822	35,4	1.452	39,5	1.655	41,3	3.615	39,4
6 Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, veterinarstvo	478	3,9	202	3,9	108	2,9	100	2,5	323	3,5
7 Zdravstvo in sociala	603	5,0	254	4,9	118	3,2	146	3,6	262	2,9
8 Storitve	1.318	10,8	560	10,9	384	10,4	388	9,7	848	9,2
Skupaj	12.156	100,0	5.147	100,0	3.677	100,0	4.003	100,0	9.175	100,0

Področje izobraževanja	Trajanje brezposelnosti									
	24-35 mesecev		3-4 leta		5-7 let		8 let ali več		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
0 Splošne izobraževalne aktivnosti	527	11,1	481	8,7	309	6,5	153	5,6	5.418	10,4
1 Izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev	83	1,7	79	1,4	48	1,0	21	0,8	983	1,9
2 Umetnost in humanistika	125	2,6	117	2,1	98	2,1	45	1,7	1.184	2,3
3 Družbene, poslovne, upravne in pravne vede	1.358	28,6	1.510	27,4	1.230	26,0	753	27,8	13.449	25,9
4 Naravoslovje, matematika in računalništvo	37	0,8	37	0,7	22	0,5	8	0,3	546	1,1
5 Tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo	1.897	39,9	2.438	44,3	2.357	49,9	1.346	49,6	21.565	41,6
6 Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, veterinarstvo	161	3,4	191	3,5	132	2,8	92	3,4	1.788	3,4
7 Zdravstvo in sociala	114	2,4	131	2,4	85	1,8	40	1,5	1.753	3,4
8 Storitve	449	9,5	519	9,4	444	9,4	253	9,3	5.161	10,0
Skupaj	4.751	100,0	5.503	100,0	4.724	100,0	2.711	100,0	51.847	100,0

Vir: ZRSZ, 2017

Slika 14: Trajanje brezposelnosti prijavljenih oseb s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), december 2016

Vir: ZRSZ, 2017

3.5.2 Stopnja brezposelnosti glede na spol

Iz spodnje tabele lahko razberemo, da je med brezposelnimi s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo več moških (52,0 %) kot žensk. Večji del moških je brezposelnih do 2 meseca (25,7 %), od 12 do 23 mesecev (17,1 %) in med 3 in 4 leta (10,4 %). Najmanj moških (5,2 %) je brezposelnih 8 let in več. Enako sliko lahko vidimo tudi pri ženskah, kjer je ravno tako večji del brezposeln do 2 meseca (21,0 %), od 12 do 23 mesecev (18,4 %) in od 3 do 4 leta (10,9 %), najmanjši del pa je brezposelnih 8 let in več (5,3 %).

Tabela 43: Prijavljene brezposelne osebe s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na spol in trajanje brezposelnosti, december 2016

Trajanje brezposelnosti	Spol					
	Moški		Ženski		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
0-2 meseca	6.931	25,7	5.225	21,0	12.156	23,4
3-5 mesecev	2.509	9,3	2.638	10,6	5.147	9,9
6-8 mesecev	1.804	6,7	1.873	7,5	3.677	7,1
9-11 mesecev	2.123	7,9	1.880	7,6	4.003	7,7
12-23 mesecev	4.606	17,1	4.569	18,4	9.175	17,7
24-35 mesecev	2.285	8,5	2.466	9,9	4.751	9,2
3-4 leta	2.793	10,4	2.710	10,9	5.503	10,6
5-7 let	2.498	9,3	2.226	8,9	4.724	9,1
8 let ali več	1.402	5,2	1.309	5,3	2.711	5,2
Skupaj	26.951	100,0	24.896	100,0	51.847	100,0

Vir: ZRSZ, 2017

3.5.3 Stopnja brezposelnosti glede na regijo

Glede na kohezijsko regijo je v Vzhodni 60,6 % brezposelnih s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo, medtem ko je preostalih 39,4 % v Zahodni (tabela 44; slika 15). Ravno tako kot glede na spol je večji del brezposelnih oseb, glede na trajanje brezposelnosti, v obeh regijah do 2 meseca (24,2 % oziroma 22,1 %), od 12 do 23 mesecev (17,8 % oziroma 17,5 %) in od 3 do 4 leta (10 % oziroma 11,6 %). Najmanjši del brezposelnih oseb je ravno tako brezposelnih 8 let in več v obeh regijah, z razliko, da v Vzhodni delež znaša 5,9 %, v Zahodni regiji pa 4,2 %. Za 151 oseb na ZRSZ nimajo podatka o regiji ali pa so v tujini.

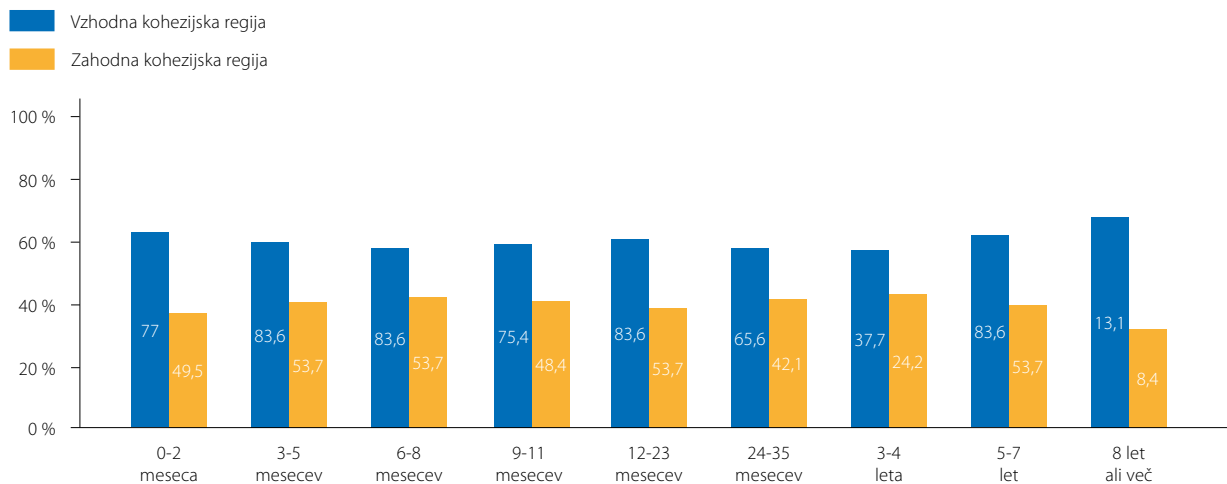
ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Tabela 44: Prijavljene brezposelne osebe s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na kohezijsko regijo in trajanje brezposelnosti, december 2016

Trajanje brezposelnosti	Kohezijska regija								
	Vzhodna			Zahodna			Skupaj		
	f	f (%) regija	f (%) trajanje	f	f (%) regija	f (%) trajanje	f	f (%) regija	f (%) trajanje
0–2 meseca	7.588	24,2	62,8	4.499	22,1	37,2	12.087	100,0	23,4
3–5 mesecev	3.050	9,7	59,5	2.073	10,2	40,5	5.123	100,0	9,9
6–8 mesecev	2.109	6,7	57,6	1.554	7,6	42,4	3.663	100,0	7,1
9–11 mesecev	2.363	7,5	59,1	1.633	8,0	40,9	3.996	100,0	7,7
12–23 mesecev	5.582	17,8	61,0	3.567	17,5	39,0	9.149	100,0	17,7
24–35 mesecev	2.766	8,8	58,3	1.980	9,7	41,7	4.746	100,0	9,2
3–4 leta	3.133	10,0	57,0	2.368	11,6	43,0	5.501	100,0	10,6
5–7 let	2.888	9,2	61,2	1.832	9,0	38,8	4.720	100,0	9,1
8 let ali več	1.849	5,9	68,2	862	4,2	31,8	2.711	100,0	5,2
Skupaj	31.328	100,0	60,6	20.368	100,0	39,4	51.696	100,0	100,0

Vir: ZRSZ, 2017

Slika 15: Prijavljene brezposelne osebe s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150), glede na kohezijsko regijo in trajanje brezposelnosti, december 2016

Vir: ZRSZ, 2017

4 Kvalitativna analiza poročil kakovosti izvajalcev PSI

Kvalitativno analizo poročil o kakovosti izvajalcev PSI smo izvedli, da bi videli, kaj vključujejo, kakšne so aktivnosti na področju ugotavljanja in zagotavljanja ter razvoja kakovosti v šolah/zavodih. Poročila smo pridobili na dva načina, in sicer smo pred in po anketiranju pregledali spletne strani izvajalcev PSI (v skladu z ZPSI morajo imeti poročilo objavljeno na svoji spletni strani) ter izvajalce PSI prosili, naj nam jih pošljejo v spletni anketi. Skupno smo s strani 68 izvajalcev PSI (50 šol in šolskih centrov in 18 organizacij za IO) pridobili:

- 50 Poročil o kakovosti za šolsko leto 2015/16 (36 šol in šolskih centrov in 14 organizacij za IO);
- 23 Samoevalvacijskih poročil za šolsko leto 2015/16 (19 šol in šolskih centrov in 4 organizacije za IO);
- 5 Razvojnih načrtov za daljše obdobje (3 šole in šolski centri in 2 organizaciji za IO);
- 9 Načrtov razvoja kakovosti/Akcijskih načrtov (7 šol in šolskih centrov in 2 organizaciji za IO).

Analizirali smo poročila, ki smo jih pridobili s strani 40 šol/šolskih centrov²⁹ in 13 organizacij za IO, ki so tudi odgovarjali na spletno anketo, ter poročila 10 šol/šolskih centrov in 5 organizacij za IO, ki na spletno anketo niso odgovorili.

Izkazalo se je, da nekateri izvajalci PSI pripravijo in objavijo le samoevalvacijsko poročilo, kljub temu da ZOFVI tega ne zahteva. Glede na vsebino, ki je enaka oziroma zelo podobna poročilom o kakovosti, smo se odločili, da v kvalitativno analizo poleg poročil o kakovosti vključimo tudi samoevalvacijska poročila. Vsa poročila smo analizirali po sledečih merilih, pri čemer so nam bili razvojni in akcijski načrti v podporo:

- Prisotnost razvojne naravnosti v poročilih (Da/Ne).
- Povezanost z razvojnimi cilji šole/zavoda (Da/Ne).
- Razumevanje in sistematičnost procesa samoevalvacije (za tekoče leto) (Da/Ne).
- Povezanost načrtovanih izboljšav z ugotovitvami samoevalvacije (Da/Ne).
- Prisotnost sistematičnega spremljanja implementacije izboljšav (Da/Ne).
- Rednost izvajanja procesa samoevalvacije (zadnja 3 leta) (Da/Ne).
- Povezanost z vodstvom in ostalim kolektivom pri procesu ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti (Da/Ne).

4.1 KVALITATIVNA ANALIZA POROČIL ŠOL IN ŠOLSKIH CENTROV

Kvalitativna analiza poročil 50 šol in šolskih centrov je vključevala 55 poročil in 10 podpornih dokumentov (razvojni in akcijski načrti).

Prisotnost razvojne naravnosti

V kolikor je poročilo vsebovalo dosedanje delo na področju ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti, da so izvajalci omenjali dolgoročnejsše delo (tako v preteklosti in/ali prihodnosti), ali izvajajo več let dejavnosti, pri katerih se učinki kažejo postopoma ipd., smo dejali, da je v poročilih prisotna razvojna naravnost. Elementi razvojne naravnosti v poročilih so se kazali pri 20 (40 %) šolah/šolskih centrih, pri čemer so bili nekateri bolj izpostavljeni. Na tem mestu navajamo izpise iz poročil, kjer je bila razvojna naravnost najbolj vidna:

- *»Glede na poklice, za katere izobražujemo, sta cilja (vključevanje kompetence učenje učenja in samoregulacija učenja) smiselna, ker sta oba potrebna za uspešno delo in vseživljenjsko izobraževanje v sodobnem svetu. Sledita tudi naši viziji, poslanstvu in vrednotam.«*
- *»Na srednji šoli deluje komisija za kakovost, ki skrbi za načrtno spremljanje kakovosti. Ker se pomena kakovosti za dobro delo in uspešen razvoj zavedamo, je samoevalvacija naša stalnica. Akcijski krog je temeljna metoda, po kateri dejavnosti izvajamo (P-plan, D-do, C-check, A-act). Dejavnosti se načrtujejo v letnem delovnem načrtu, po njem načrtovane aktivnosti tudi izvajajo. Izvedene aktivnosti se spremlja in vrednoti. Na podlagi rezultatov evalvacij oz. spremljav se ponovno načrtuje v smislu boljšega, kvalitetnejšega dela. Tako je akcijski krog sklenjen.«*

²⁹ V to je všteta tudi ena šola, ki je sodelovala v raziskavi in je del šolskega centra, pridobljeno poročilo pa je pripravljeno na ravni celotnega šolskega centra.

- *»Prenos stalnega dela in spremljave izvajamo na rednih pedagoških sestankih, trikrat v šolskem letu.«*
- *»Pri svojih ugotovitvah ne izhajamo le iz šolskega leta, na katero se nanaša pričujoče poročilo, ampak pogosto govorimo o večletnem obdobju. Dela komisije za kakovost namreč ne moremo omejiti le na posamezno časovno obdobje, saj je vsebina, s katero se ukvarjamo, prepletena s celotnim življenjem na šoli, ki zajema številna področja, evalviranje ali samoevalviranje le-teh pa se medsebojno dopolnjuje, dograjuje in odpira nove in nove izzive. Nadaljevali bomo z aktivnostmi s področja promocije in animacije in jih poskušali čim bolj smiselno prilagoditi aktualnemu dogajanju v ožjem in širšem okolju. Še naprej bomo skrbeli za zavihek ZAPOSLENI na spletni strani šole, nadaljevali bomo aktivnosti s področja samoevalvacije, in sicer na področju evalvacije dela kuhinje, krožkov in ekskurzij. Poiskali pa bomo tudi novo področje (ali področja), samoevalvacija katerega bo lahko učinkovito vplivala na kakovostno učenje in delo dijakov ter zaposlenih.«*
- *»Samoevalvacijsko poročilo za šolsko leto 2015/2016 nam je nakazalo pot za naprej. Komisija za kakovost je učiteljskemu zboru predlagala, da si v naslednjem šolskem letu prizadeva za uresničitev ciljev, ki smo jih predlagali skupaj in smo jih ugotovili z raziskavo. Ker že nekaj let izvajamo samoevalvacijo na šoli, lahko z gotovostjo rečemo, da si učitelji, starši in dijaki prizadevamo za zelo podobne oziroma enake cilje in da se moramo vsi skupaj še naprej truditi tako, kot smo se do sedaj.«*
- *»V izvedbenem kurikulumu za šolsko leto 2016/2017 načrtujemo nadaljevanje dejavnosti, ki vodijo k doseganju zastavljenih ciljev na nivoju šole, predvsem pri maturitetnih programskih enotah. Spremljali bomo rezultate dejavnosti in uspešnost dijakov. S samoevalvacijo bomo v šolskem letu 2016/2017 nadaljevali z razvijanjem metod dela razrednikov za boljši uspeh dijakov, pri načrtovanju aktivnosti bomo upoštevali predstavljene rezultate, ugotovitve in predloge aktivov razrednikov.«*
- *»Zavedamo se, da zanimanje za tehniško izobraževanje narašča, in prav zato smo prepričani, da je ta trend potrebno spodbujati, ter da to za ugled šole ni dovolj. Le kakovostno vzgojno-izobraževalno delo, uspešno in aktivno delovno ozračje strokovnih delavcev in vedno bolj tudi dijakov naše šole lahko botrujejo k povečanemu vpisu dijakov. Kot kaže, smo bili v zadnjem letu uspešni, saj ugotavljamo, da se je vpis na našo šolo tudi v letošnjem šolskem letu povečal. Pripravili smo Načrt za delo na področju kakovosti v šolskem letu 2016/17.«*

Povezanost z razvojnimi cilji šole/zavoda

V kolikor so šole/šolski centri v poročilu navedli, da sledijo razvojnim ciljem, ali se je to izkazalo s pomočjo podpornih dokumentov, smo dejali, da je v poročilu prisotna povezanost z razvojnimi cilji. Omenjena povezanost je prisotna v poročilih 15 (30 %) šol/šolskih centrov, na tem mestu izpostavljamo navedbe najbolj očitnih:

- *»Iztočnica in osnovno vodilo pri delovanju komisije za kakovost je poslanstvo šole in njena vizija.«*
- *»Naša šola že desetletja neguje naslednje trajnostne dolgoročne cilje, ki so za nas strateškega pomena oziroma so prednostni: skrb za informiranje osnovnošolcev o izobraževalnih programih naše šole in ohranitev šole na prvotni lokaciji. Za doseg vseh teh ciljev je pozitivna podoba šole zagotovo primeren cilj, ki bo nudil osnovo pri realizaciji prednostnih ciljev.«*
- *»Poročilo o kakovosti za leto 2015/16 je nastalo na podlagi dokumentov, sprejetih v šolskem letu 2015/16 (Letni delovni načrt 2015/16, Letno poročilo o delu šole in samoevalvacijsko poročilo za šolsko leto 2015/16, Poslovno poročilo za leto 2015, Program dela, kadrovski in finančni načrt za leto 2016).«*
- *»Poročilo se navezuje na Akcijski načrt aktivnosti za razvoj kakovosti v letu 2015/16.«*
- *»Pri zagotavljanju delovanja sistema kakovosti komisija upošteva naslednje dokumente: letni delovni načrt šole, letno poročilo šole, zakonodajo s področja strokovnega in poklicnega izobraževanja.«*
- *»Pri zagotavljanju kakovosti sledimo strategiji razvoja, ki je podana v Razvojnem načrtu za obdobje 2014–2019.«*
- *»Prva faza uvajanja izboljšav in samoevalvacije je bilo NAČRTOVANJE. Načrtovanje izboljšav naj bi izhajalo iz poslanstva, vizije in dolgoročnih usmeritev oziroma načrtov šole. Ravnatelj in tim za samoevalvacijo sta izboljšave načrtovala skupaj z vsemi strokovnimi delavci.«*
- *»Tako smo s kolektivom opredelili dva 3-letna cilja izboljšav na ravni šole, aktivov in posameznega učitelja. Načrt se povezuje z razvojnim načrtom šole in je del LDN. Prav tako se povezuje z letnimi pripravami posameznih učiteljev ter s poročilom o maturi.«*
- *»Tudi letos nadaljujemo s prednostnim področjem učenje in poučevanje, ker je to osnovno poslanstvo šole. Poslanstvo in vizija naše šole izhajata iz specifičnosti vrste šole in njene konkretne vpetosti v socialno okolje. Cilje oziroma prednostna področja smo zapisali tudi v letni delovni načrt šole in smo jih upoštevali pri določanju konkretnih dejavnosti na ravni šole, aktivov in posameznikov.«*
- *»V okviru razvojnega načrta zavoda BIC Ljubljana 2013–2017 smo opredelili glavne cilje in področja razvoja. V šolskem/študijskem letu 2016/2017 bomo nadaljevali z izvajanjem aktivnosti za uresničevanje ciljev. Aktivnosti bomo spremljali skozi celo leto in jih po potrebi spreminjali oziroma dopolnjevali.«*

Razumevanje in sistematičnost procesa samoevalvacije (za spremljano šolsko leto)

Elementi razumevanja in sistematičnosti procesa samoevalvacije so se kazali v poročilih 25 (50 %) šol in šolskih centrov, in sicer predvsem pri tistih, ki so v šolskem letu 2015/16 samoevalvacijo tudi izvedli. Pogledali smo, ali so se izvedbe samoevalvacije lotili sistematično, in sicer s pripravo izvedbenega načrta, ciljev in namena. Na tem mestu navajamo najbolj očitne zapise v poročilih o razumevanju samoevalvacije, ki so prirejeni tako, da se ime šole/šolskega centra ne pojavlja:

- *»Kakovost šole sistematično spremljamo z različnimi evalvacijami, napredek se kaže postopoma. Kazalniki kakovosti se postopoma (dolgoročno) izboljšujejo na večini področij, občasna nihanja so pričakovana. Najpomembnejši, vendar ne edini kazalnik kakovosti je uspešnost naših dijakov. Če pogledamo uspešnost dijakov ob koncu šolskega leta oziroma prehodnost med letniki, učni uspeh ob koncu leta, rezultate poklicne mature in število zlatih maturantov, smo lahko zelo zadovoljni in ponosni. Iz rezultatov anketiranja staršev je razvidno njihovo močno zaupanje v šolo (znanje, varnost, odnosi, sodelovanje s starši, informiranost). Na visoko kakovost naše šole in izobraževalnih programov, ki jih izvajamo, pa kaže tudi dober vpis, saj imamo že več let omejitve vpisa v vseh programih.«*
- *»Komisija za kakovost izhaja iz izhodišča, da na šoli že delamo kakovostno, vendar želimo sistematično pristopiti k nadaljnem izboljšanju vzgojno-izobraževalnega procesa ter zadovoljstva dijakov, staršev in zaposlenih v skladu z vizijo in usmeritvami šole.«*
- *»Na šoli ugotavljamo in zagotavljamo kakovost z metodo samoevalvacije. Od šolskega leta 2009/10 sistematično spremljamo kakovost dela na dveh prednostnih področjih kakovosti: učenje in poučevanje ter razvoj metod poučevanja. Na teh področjih smo si izbrali cilje in strategijo, kaj želimo na posameznem področju doseči.«*
- *»Namen dela komisije za kakovost je postavitve kazalcev kakovosti, njihovo spremljanje ter samoevalvacija teh kazalcev za posamezno šolsko leto. Na podlagi samoevalvacije komisija predlaga nadaljnje korake za spodbujanje kakovosti dela ter določanja kazalnikov kakovosti za naslednja šolska leta.«*
- *»Skupaj nam je uspelo, da je postala samoevalvacija samoumevna komponenta učiteljevega dela, poročilo le-te pa sestavni del letnega delovnega razgovora z ravnateljem. Enako mesto pridobiva tudi samoevalvacija vodstvenih in drugih strokovnih delavcev. Komisija za kakovost skrbi za morebitne moderacije načina izpeljave, potek in razširitev področja.«*
- *»Timu za samoevalvacijo je veliko podporo nudila Šola za ravnatelje, ki je tim izobraževala na svojih seminarjih in delavnicah ter jim pripravila protokol, ki predvideva 3-letni cikel izboljšav, ki podrobneje opisuje in predlaga, katere korake naj šola izvede v enem šolskem letu, kdaj in kako. / Preden je bilo zapisano poročilo o samoevalvaciji na ravni šole je bilo potrebno narediti refleksijo o izboljšavah na vseh ravneh izvajanja načrta izboljšav od spodaj navzgor. To pomeni, da so tako posamezni učitelji kot tudi aktivni morali pripraviti poročila o samoevalvaciji oziroma zapise, ki so bili v pomoč samoevalvacijskemu timu pri oblikovanju končnega poročila šole.«*
- *»V šolskem letu 2015/16 je tim za samoevalvacijo vodil izvedbo samoevalvacije v skladu z izdelanim akcijskim načrtom izboljšav. Samoevalvacijsko poročilo na ravni šole za šolsko leto 2015/16 podaja informacije o poteku dejavnosti, rezultatih in ugotovitvah samoevalvacije ter predloge za nadaljnje delo. / V akcijskih načrtih so aktivni razrednikov po letnikih opredelili dejavnosti, njihove nosilce, vključene deležnike, roke za izvedbo dejavnosti in potrebne vire ter podatke, njihov način zbiranja in analiziranja ter merila za spremljanje dosežkov.«*
- *»V tem šolskem letu smo nadaljevali s sistematičnim delom na področju ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti. Pri izbiri področij dela, ki smo jih v tem šolskem letu bolj podrobno spremljali ter evalvirali, smo upoštevali Priporočila šolam za izvajanje samoevalvacije, ki so jih pripravili na Centru RS za poklicno izobraževanje in Šoli za ravnatelje.«*
- *»Vzpostavitev celovitega sistema kakovosti je zahteven, dolgotrajen proces, ki ga izgrajujemo postopoma.«*
- *»Zavedamo se, da je samoevalvacija proces, ki potrebuje svoj čas, pa vendar se nam zdi, da smo jo že nekako sprejeli za svojo in smo z manj porabljenega časa in energije bolj učinkoviti. Ugotovili smo, da je pomembno o samoevalvaciji spregovoriti večkrat, da resnično postane del našega delovanja. Tako bomo na krajših konferencah vsaj enkrat mesečno kratko pregledali, kaj delamo, kje smo. V zbornici na oglasni deski imamo kotichek za samoevalvacijo, ki ga sproti urejamo. Prijavili smo se že na skupno spletno anketiranje, ki ga bo že drugič organizirala skupina EPoS, ki deluje v okviru konzorcija šolskih centrov.«*

Rednost izvajanja procesa samoevalvacije (zadnja 3 leta)

V poročilih 30 (60 %) šol in šolskih centrov je vidna rednost izvajanja samoevalvacije. Le-ta se kaže na dva načina, in sicer je v poročilu izrecno omenjeno, da so samoevalvacijo izvajali redno, v vseh zadnjih treh letih, ali pa je to vidno iz analize rezultatov na posameznih področjih spremljanja, ki vključujejo primerjavo s prejšnjimi šolskimi leti. Na tem mestu navajamo primere, kjer je rednost izvajanja samoevalvacije zapisana v poročilih:

- *»Izvajanje samoevalvacije učiteljev, s katero smo začeli v šolskem letu 2012/13, smo v naslednjih letih razširili na druge strokovne delavce in vodstvo šole.«*
- *»Na šoli sta bili v preteklih letih prioritetni nalogi zagotavljanje in spremljanje discipline pri pouku. Nastal je nabor treh minimalnih standardov, ki so predpogoj za uspešno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela in za katere menimo, da jih moramo tudi v prihodnje upoštevati vsi učitelji.«*

- »Na šoli se med dijaki že 3 leta izvaja anketa o dojemanju področja ocenjevanja. Namen ankete je pridobiti podatke o načinu ocenjevanja, kot ga dojemajo in vidijo dijaki, kot povratno informacijo za učitelje in priložnost za morebitne izboljšave.«
- »Prvi cilj (dijak razvija svoj osebni stil učenja) preverjamo letos drugič, drugi cilj (dijaki in učitelji več uporabljamo IKT, in to učinkovito in odgovorno) preverjamo šesto leto. Vsako drugo leto anketiramo starše dijakov.«
- »V šolskem letu 2011/2012 smo bili vključeni v projekt o usposabljanju za samoevalvacijo pod okriljem Šole za ravnatelje, ki smo ga uspešno končali. V naslednjih šolskih letih po ustaljeni metodologiji izvajamo samoevalvacijo in ugotovitve zberemo v samoevalvacijskem poročilu oziroma v poročilu komisije za kakovost.«
- »V šolskem letu 2015/16 smo člani komisije za kakovost STŠ nadaljevali delo na področju samoevalvacije v okviru spremljanja zastavljenih ciljev.«

Povezanost načrtovanih izboljšav z ugotovitvami samoevalvacije

31 (62 %) šol in šolskih centrov je v svojih poročilih vidno zapisalo, da načrtovane izboljšave izhajajo iz ugotovitev izvedenih samoevalvacij v tem šolskem letu ali iz prejšnjih samoevalvacij, pri čemer so izboljšave in ukrepe že implementirali. Primeri iz poročil:

- »Glede na želje, ki so bile podane v anketi, smo v lanskem šolskem letu začeli z izvajanjem dopolnilnega pouka fizike. V dopolnilni pouk se je vključilo veliko dijakov. Za naslednje šolsko leto nameravamo ponuditi tudi dopolnilni pouk matematike.«
- »Izvajamo različne evalvacije, sprejemamo predloge in pobude za izboljšave, ki jih analiziramo, in nekatere med njimi tudi zapišemo v letni delovni načrt. Vsako leto prevetrimo, kako uspešna je bila komisija za kakovost, in na podlagi tega načrtujemo delo v prihodnje.«
- »Komisija za kakovost je v šolskem letu 2015/2016 določila kratkoročne cilje, vezane predvsem na rezultate obeh anket, ki sta bili izvedeni v šolskem letu 2014/2015. Dolgoročni cilji so bili napovedani do konca šolskega leta 2016/2017, zato se aktivnosti v zvezi njihovo realizacijo nadaljujejo.«
- »Na podlagi odgovorov udeležencev iščemo možne izboljšave.«
- »Na prvem sestanku so člani komisije pregledali cilje in predloge za delo, ki jih je komisija oblikovala ob koncu lanskega šolskega leta. V lanskem šolskem letu je bil narejen pregled različnih preventivnih vsebin, s katerimi se srečajo dijaki tekom štiriletnega šolanja. Ugotovljeno je bilo, da je preventivni program dokaj obsežen in zajema različne vsebine, ki jih dijaki slišijo in spoznajo tekom svojega šolanja.«
- »Namen samoevalvacije je pridobiti mnenje dijakov in dijakinj ter profesorjev v izobraževanju in s tem nadgraditi dosedanje delo ter prispevati h kakovosti celotne šole.«
- »Prednostna področja poteka samoevalvacije za razvoj kakovosti v šolskem letu 2015/16 je komisija za kakovost določila glede na rezultate in potrebe v prejšnjem časovnem obdobju ter v pogovorih z vodstvom šole.«
- »Pri presoji področja IKT, ki smo jo z metodo samoevalvacije opravljali v šolskem letu 2012/2013, smo ugotovili potrebo zaposlenih po dodatni usposobljenosti na področju IKT. Pri analizi odgovorov smo ugotovili različne potrebe zaposlenih po izobraževanju in tudi različno stopnjo usposobljenosti zaposlenih za uporabo IKT programske opreme. Na podlagi rezultatov samoevalvacije bomo pripravili akcijski načrt. Realizacijo akcijskega načrta bomo spremljali skozi celotno šolsko/studijsko leto.«
- »S samoevalvacijo naj šola še naprej odpira prostor za iskanje in preizkušanje novih idej za doseganje še boljših dosežkov dijakov; učitelji naj nadaljujejo s predstavitvami dobrih praks in jih izkoristijo kot učinkovit način prenosa znanja za razvoj.«
- »Učitelji in strokovni delavci so v sedmem letu projekta samoevalvacije nadaljevali z zastavljenim delom. Zastavljeni nabor treh ciljev in treh dejavnosti se je izkazal za realen in izvedljiv, učitelji so brez zapletov pripravili akcijski načrt, izvedbo dejavnosti, evalvacijo in poročilo. S tem smo se približali vodilu, ki smo si ga postavili: posodobitve naj postanejo žlahtna rutina.«
- »Učitelji so prejeli analizo odgovorov na vsa vprašanja, kar je služilo tudi kot iztočnica na osebnih razgovorih z učitelji. Ugotovitve smo upoštevali pri načrtovanju in izvajanju individualnih in kolektivnih izobraževalnih seminarjev.«
- »Ugotavljanje kakovosti na šoli in priložnosti za izboljševanje izvajamo s pomočjo anketiranja in s samoevalvacijo. Glede na rezultate anket in samoevalvacije ter analize rezultatov, ki jo naredi komisija za kakovost, naredimo načrt aktivnosti za izboljšanje kakovosti izobraževanja. Nato izvedemo te aktivnosti in preverimo njihove učinke.«
- Kljub temu člani ugotavljajo, da bi bilo posameznim temam potrebno v prihodnje nameniti še več pozornosti, in sicer ne samo v obliki enkratnih dogodkov, delavnic, ampak še bolj sistematično, konstantno, vsakodnevno, vključeno v pouk ter življenje in delo na šoli. Le na ta način lahko še bolj kvalitetno pomagamo dijakom, da se razvijajo v zdrave osebnosti, ki bodo dober zgled otrokom in bodo znali v kritičnih situacijah ustrezno odreagirati. Prednostno področje dela komisije v šolskem letu 2015/2016 tako še vedno ostajajo preventivni program in preventivne dejavnosti, ki se odvijajo na šoli.«

Prisotnost sistematičnega spremljanja implementacije izboljšav

V poročilih smo tudi iskali, ali je vidno, da sistematično/načrtno spremljajo učinkovitost že uvedenih izboljšav in sprememb, kar se je pokazalo v poročilih 21 (42 %) šol in šolskih centrov. Na tem mestu navajamo izpise, ki to najbolj opisujejo:

- *»Kakor vsako šolsko leto smo tudi letos izvedli med dijake šole anketo o počutju na naši šoli. Anketo smo letos tretjič izvedli v elektronski obliki. Prvič smo anketo izvedli v šolskem letu 2005/2006, nato pa smo jo izvajali vsako šolsko leto v nekoliko spremenjeni podobi. Izpustili smo samo šolsko leto 2009/2010. Ker so rezultati vsako leto zelo zanimivi, smo se odločili, da anketo izvedemo tudi v šolskem letu 2015/16 in tako vidimo, ali smo bili tudi v tem letu uspešni in ali smo napake, ki smo jih prej delali, sedaj skušali nekoliko, ali pa določene tudi v celoti, odpraviti.«*
- *»Komisija spremlja tudi nekatera ostala področja, ki vplivajo na kakovostno delo na sami šoli, in o tem poroča vodstvu šole (ŠRT-ju), ki predstavlja organ, ki skrbi za načrtovanje dela na šoli in določa smernice delovanja šole. Prek svojega predstavnika v ŠRT-ju (predsednik komisije za kakovost) komisija predlaga ukrepe po posameznih področjih, daje pobude in pripombe k izboljšanju tako vzgojno-izobraževalnega dela na šoli kot tudi drugih segmentov, ki vplivajo na kakovost na šoli.«*
- *»Na šoli si že več let načrtno prizadevamo pripraviti dobra izhodišča za oblikovanje kakovostnega procesa učenja in poučevanja, ki bo pripravil dijake na zapleten svet tako, da bodo sposobni strokovnega, hitrega in ustvarjalnega odziva v novem delovnem okolju. Prav tako se zavedamo, da ima pri oblikovanju vrednotnega sistema mladih pomembno mesto tudi vzgojno-izobraževalno delo.«*
- *»Na šoli smo v preteklih letih zaznali, da je ukvarjanje s problemom učenje učenja za vse deležnike procesa vzgoje in izobraževanja izrednega pomena. Učitelji so dijakom pri pouku in razrednih urah predstavili različne strategije učenja in spodbujali sodelovalno učenje. Tudi letos smo precej pozornosti namenili samoevalvaciji dijakov ter nadaljevali z individualnim načinom dela tako z nadarjenimi dijaki kot z dijaki s posebnimi potrebami. Ugotavljamo, da številni dijaki možnosti individualnega dela z učitelji ne izkoristijo. Še vedno bomo morali posebno pozornost posvečati natančnemu, sistematičnemu in sprotnemu delu šibkejših dijakov. V šolskem letu 2016/17 bomo načrtovali tudi izboljšave za naslednje 3-letno obdobje.«*
- *»Na šoli že od leta 2007 deluje komisija za spremljanje in zagotavljanje vzgojno-izobraževalnega dela (v nadaljevanju komisija), katere naloga je merjenje rezultatov na različnih segmentih delovanja in s tem ugotavljanje ter zagotavljanje kakovosti. Med drugim tudi skrbi za sprotno spremljanje in ocenjevanje kakovosti ter učinkovitosti dela na šoli.«*
- *»Načrtovane cilje smo dosegli, ker smo potek skrbno načrtovali in spremljali in učitelje ter aktivne sproti opozarjali, kaj je treba.«*
- *»Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/2016 zajema analizo doseženih rezultatov na izbranih področjih ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti našega dela, ki predstavljajo izhodišča za nadaljnje aktivnosti in razvoj sistema zagotavljanja kakovosti. Komisija za kakovost šole priporoča, naj si s kakovostnim poukom in izvajanjem aktivnosti, ki so usmerjene na področje učenja in poučevanja, še naprej prizadeva za doseganje zastavljenih ciljev: večjo prisotnost dijakov, boljši učni uspeh, povečanje deleža dijakov, ki uspešno zaključijo letnik in šolanje s poklicno maturo. Na podlagi analize doseženih rezultatov naj sproti načrtuje aktivnosti in ukrepe za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti. Še naprej naj skrbi za pozitivno klimo in kulturo ter si prizadeva za dobro sodelovanje s starši in drugimi deležniki.«*
- *»Sistem zagotavljanja kakovosti temelji na modelu Kakovost za prihodnost. Na osnovi tega smo na šoli pripravili Poslovnik kakovosti, ki opredeljuje ključne procese in dejavnike, ki vplivajo na kakovost v šoli. Izboljševanje kakovosti na šoli temelji na principu PDCA-kroga (načrtuj – izvedi – preveri – izboljšuj).«*
- *»Situacija glede PUD poročil se od lanskega leta ni spremenila. Še vedno so pomanjkljivo izpolnjene rubrike o merilnih in tehnoloških postopkih. Pomanjkljivi so tudi opisi del, ki so jih opravljali. V tem letu smo posvetili večjo pozornost projektni dokumentaciji, kar je rezultiralo v večji kakovosti poročil in nalog.«*
- *»Učitelji so znotraj aktivov sproti spremljali izvajanje načrtovanih dejavnosti s pomočjo načrtovanih meril, ob koncu šolskega leta smo zbrali rezultate na ravni šole.«*
- *»V šolskem letu 2015/16 smo v vseh programih izvajali zastavljen akcijski načrt v zvezi z izboljšavo razredne klime. V letu 2017 načrtujemo meritve tako razredne kot tudi organizacijske klime.«*
- *»Za izbrane cilje smo člani komisije za kakovost pripravili akcijski načrt, opredelili standarde kakovosti, aktivnosti za doseganje standardov ter roke za njihovo realizacijo.«*

Povezanost z vodstvom in ostalim kolektivom pri procesu ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti

Iz poročil 24 (48 %) šol in šolskih centrov je bilo razvidno, da so v proces ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vključeni tudi drugi zaposleni in ne samo komisija ali tim za kakovost. V poročilih in podpornih dokumentih se je to kazalo na več načinov, spodaj navajamo najbolj očitne in primerne³⁰ za objavo:

- *»Aktivi so sledili zgoraj navedenim usmeritvam na ravni šole in podali svoja poročila. Člani aktiva smo tekom šolskega leta dijake spodbujali k odgovornosti in pismenosti pri pouku.«*

³⁰ V akcijskih načrtih so tabele vsebovale področja spremljanja, kazalnike, aktivnosti ter kdo in do kdaj naj jih izvede. Kot osebe, odgovorne za izvedbo, so bili navedeni ravnatelji, aktivni učiteljevi, organizatorji PI itd. Tabele iz akcijskih načrtov, zaradi upoštevanja ZVOP, ne vključujemo v poročilo.

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

- »Člani komisije za kakovost zaposlene spodbujamo k načrtnemu spremljanju in vrednotenju lastnega dela (samoevalvaciji). Skozi samoevalvacijo oblikujemo oceno doseganja kakovosti ter predlagamo ukrepe za izboljšanje kakovosti na različnih področjih. Pri načrtovanju nalog komisija upošteva predloge in pobude zaposlenih, dijakov, staršev in socialnih partnerjev, določila zakonodaje ter smernice in kazalnike kakovosti, ki so jih pripravili Center za poklicno izobraževanje in druge institucije. Pri svojem delu komisija sodeluje s strokovnimi in drugimi organi šole.«
- »Glede na posamezne cilje so učitelji pripravili svoje akcijske načrte in jih do konca septembra 2015 oddali predsednici komisije za kakovost.«
- »Ker ravnatelj samoevalvacije ne more izvajati sam, je bil na šoli ustanovljen tim za samoevalvacijo, ki ima različne vloge: pripravlja delavnice na šoli, sproti usmerja proces samoevalvacije, spodbuja kolektiv k razmišljanju, sodeluje z ravnateljem, kolektivom, zunanjim okoljem ...«
- »Komisija je v začetku decembra 2015 aktive pozvala, da pripravijo svoje predloge, kako bi izboljšali naslednja področja: utrjevanje, preverjanje, ocenjevanje znanja, odnos učitelj – dijak(i), spodbujanje ustvarjalnosti, odnosi med dijaki v razredu in na šoli. Nastal je zbirnik predlogov, ki ga je komisija predstavila na seji učiteljskega zbora decembra 2015. Aktivni so zelo natančno predstavili, kaj so že naredili za izboljšanje določenega področja, podali pa so veliko predlogov za nadaljnje delo.«
- »Komisija za kakovost je menila, da je zelo pomembno, da pri načrtovanju zastavljenega cilja ponovno sodelujejo vsi zaposleni. Načrt dela in posamezne korake smo oblikovali na pedagoških konferencah, večino dela pa smo opravili na sestankih strokovnih aktivov in na razrednih urah.«
- »Pri vrednotenju doseganja zastavljenih ciljev smo izhajali iz samoevalvacijskih zapisov na ravni aktivov in učiteljev. V okviru samoevalvacije na šoli potekajo številne konkretne aktivnosti učiteljev, strokovnih aktivov in pedagoškega zbora, ki odražajo samoevalvacijsko kulturo šole. Večina učiteljev sproti naredi evalvacijo izvedenih dejavnosti.«
- »V proces samoevalvacije vključujemo različne interesne skupine (dijake, starše, učitelje, delodajalce, vodstvo šole).«
- »V spremljavo kazalnikov je bilo na šoli vključenih več služb, ki so komisiji za kakovost pomagale pridobiti podatke, ki so potrebni za izdelavo poročila o kakovosti. Tako smo pridobili podatke od svetovalne službe, računovodstva, predmetnih aktivov, tajnikov splošne in poklicne mature ter vodstva šole.«
- »V šolskem letu 2015/16 so samoevalvacijo znova izvedli vsi učitelji šole, o njej poročali na letnem razgovoru, rezultate pa uporabljajo pri oblikovanju svojega dela. Samoevalvacijo izvajajo tudi strokovni delavci šole. Utečen proces samoevalvacije je postal sestavni del šolskega dela.«
- »Vodstvo šole se je vse leto intenzivno ukvarjalo s pedagoško in vzgojno problematiko na pedagoških konferencah, svetu staršev, z individualnimi pogovori z učitelji, dijaki in starši; uvajanje novosti na področju dela z dijaki je omogočalo strokovno in pedagoško izpopolnjevanje učiteljev tako doma kot v tujini. S skupnim prizadevanjem vseh deležnikov, ki sodelujejo v pozitivnem vzdušju, je šola dosegla rezultate, ki kažejo na ohranjanje pozitivnih trendov. / Za načrtovanje dejavnosti smo članice tima za samoevalvacijo pripravile akcijski načrt na ravni šole. Ravnateljica je oblikovala aktive razrednikov po letnikih ter jim posredovala priporočila in usmeritve za dejavnosti posameznih aktivov.«
- »Za dvig kakovosti si na šoli poleg komisije za kakovost prizadevajo vsi zaposleni.«

Iz poročil dveh šol smo razbrali željo po tem, da bi bili v proces ugotavljanja in zagotavljanja vključeni tudi drugi:

- »Predlagamo večjo vključenost svetovalne službe in vodstva šole.«
- »Želimo pa zanimanje za sistematično skrb za kakovost razširiti med čim več zaposlenih, zato upamo na predloge in pobude zaposlenih tudi v sklopu točke kakovost na pedagoških konferencah oziroma delavnicah ter predavanjih za učiteljski zbor. V izbiro področij samoevalvacije oziroma kazalnikov bomo aktivno vključili ves učiteljski zbor.«

4.2 KVALITATIVNA ANALIZA POROČIL ORGANIZACIJ ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Kvalitativna analiza poročil 18 organizacij za IO je skupno vključevala 18 poročil in 5 podpornih dokumentov (razvojni in akcijski načrti). Iz 14 poročil organizacij za IO je bilo videti, da se ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti lotevajo po sistemu POKI (Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje), zato so tudi njihova poročila pripravljena v tej smeri. Zaradi tega so se posamezni elementi, ki smo jih v kvalitativni analizi iskali, kazali v manjši meri, v primerjavi s šolami in šolskimi centri.

Prisotnost razvojne naravnosti

Elementi razvojne naravnosti so se kazali v 8 (44 %) poročilih organizacij za IO, pri čemer je bila v enem poročilu izrecno omenjena:

- »Želimo strokovno presoditi kakovost našega dela in uvesti ukrepe, ki bodo zagotavljali naš nadaljnji razvoj. Želimo si, da bi bili prepoznavni po svoji kakovosti in zadovoljstvu zaposlenih, udeležencev in poslovnih partnerjev. Le kakovostno izpeljana dejavnost je učinkovita in smiselna.«

Povezanost z razvojnimi cilji zavoda

Povezanost procesa ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti in razvojnih ciljev organizacije se kaže v 8 (44 %) poročilih. Na tem mestu navajamo izpise, kjer je bilo to neposredno navedeno³¹:

- *»Kakovost našega dela opredeljujemo tako, da imamo zapisane vizijo, poslanstvo in vrednote, ki nas usmerjajo pri našem delu.«*
- *»Komisija za kakovost je v letu 2016 obravnavala doseganje načrtovanih ciljev za leto 2015 po strateškem načrtu zavoda, spremljala doseganje načrtovanih ciljev za leto 2016 po strateškem načrtu zavoda itd.«*
- *»Komisijo pri delu vodijo: vizija, poslanstvo, vrednote organizacije, izjava o kakovosti in listina kakovosti.«*
- *»Namen celovitega sistema zagotavljanja kakovosti je dvig učinkovitosti procesov dela in kakovosti znanja udeležencev izobraževanja. Našim udeležencem izobraževalnih programov, zaposlenim in predavateljem želimo zagotavljati najboljše pogoje za delo in njihovo osebnostno ter strokovno rast. K temu nas zavezujejo vizija, poslanstvo in vrednote ter listina in izjava o kakovosti. Posledice sistematičnega pristopa na področju kakovosti so boljše razumevanje in večja urejenost procesov dela, celovitejši pristop k izboljševanju in razvoju, dvig zaupanja in zadovoljstva vseh skupin uporabnikov naših storitev.«*

Razumevanje in sistematičnost procesa samoevalvacije (za spremljano šolsko leto)

V 9 (50 %) poročilih organizacij za IO se kažejo elementi razumevanja in sistematičnosti procesa samoevalvacije. Primeri iz poročil, kjer se to kaže:

- *»Da bi dosegli te cilje, načrtno izgrajujemo procese presojanja in razvijanja kakovosti. Na ta način smo postopoma izgradili načrten in celovit pristop, ki ga uresničujemo skozi posamezno šolsko leto.«*
- *»Da bi te cilje dosegli, sistematično skrbimo za kakovost, tako da: se nenehno sprašujemo, kakšno kakovost želimo in moramo dosegati; spremljamo procese, rezultate in učinke svojega dela in jih presojamo glede na lastne standarde kakovosti kot tudi nacionalne ter mednarodno opredeljene standarde kakovosti izobraževanja odraslih; razvijamo kakovost tako, da se učimo, uvajamo novosti in spodbujamo tista ravnanja, ki dajejo dobre rezultate.«*
- *»Komisija za kakovost načrtuje, izvaja in spremlja aktivnosti na področju kakovosti. Izvaja samoevalvacijo, pri čemer uporablja različne metode dela, analizira in razpravlja o zbranih rezultatih. Prav tako vpeljuje izboljšave in poroča o izvedenem delu v zavedu, skrbi za razvoj sistema samoevalvacije v zavodu, za vključevanje udeležencev in zunanjih sodelavcev v proces presojanja in razvoja kakovosti, na podlagi ugotovitev in analiz stanja, pripravi akcijski načrt izboljšav, ki sledijo kazalnikom in zastavljenim standardom kakovosti izobraževanja v zavodu, skrbi za obravnavo vprašanj kakovosti na andragoških zborih ter pripravi samoevalvacijsko poročilo in poročilo komisije za kakovost.«*
- *»Sistem samoevalvacije – presojanje kakovosti – še vedno razvijamo in izboljšujemo ter vsako leto oblikujemo samoevalvacijsko poročilo.«*

Povezanost načrtovanih izboljšav z ugotovitvami samoevalvacije

Da so načrtovane izboljšave povezane z ugotovitvami predhodno izvedene samoevalvacije, se je videlo v 9 (50 %) poročilih organizacij za IO, pri čemer le pri enem neposredno:

- *»Vsako leto izpeljemo samoevalvacijo in merjenje zadovoljstva s pomočjo metod anketiranja, fokusne skupine, intervjuja. Na tej osnovi ob koncu šolskega leta pripravimo poročilo o kakovosti. Na podlagi ugotovitev samoevalvacije in rezultatov poročila o kakovosti pripravljamo akcijski načrt za razvoj kakovosti, v katerem natančno opredelimo področja, naloge za izboljšanje ravni kakovosti.«*

Prisotnost sistematičnega spremljanja implementacije izboljšav

Prisotnost sistematičnega spremljanja implementacije izboljšav se je posredno videla v 3 (17 %) poročilih organizacij za IO, zato na tem mestu ne podajamo primera iz poročila, kjer je bilo to videno.

Rednost izvajanja procesa samoevalvacije

Rednost izvajanja procesa samoevalvacije v vseh zadnjih treh letih se je posredno (v tabelah in grafih predstavljenih rezultatov, ki so vsebovala primerjave s preteklimi leti) videla v 4 (22 %) poročilih organizacij za IO. V dveh poročilih je navedeno, da samoevalvacijo izvajajo vsaki 2 leti.

³¹ Pri ostalih poročilih se povezanost z razvojnimi cilji kaže tako, da se področja izboljšav, spremljanja, ugotavljanja kakovosti ipd., pokrivajo z razvojnimi cilji organizacije, eksplicitno pa avtorji poročil tega niso navedli.

Povezanost z vodstvom in ostalim kolektivom pri procesu ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti

Da je v proces ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vključenih več deležnikov kakor le tim ali komisija za kakovost, se je videlo v 7 (39 %) poročilih in podpornih dokumentih organizacij za IO. Ravno tako kot šole in šolski centri imajo tudi organizacije za IO akcijske načrte narejene v obliki tabel, kjer se vidi, kdo je zadolžen za izvajanje aktivnosti posameznega ukrepa, zato jih na tem mestu ne izpostavljamo. V dveh poročilih so vključenost drugih izrazili neposredno:

- »V procese so vključeni vsi zaposleni, člani andragoškega zbora in drugi zunanji sodelavci ter člani sveta zavoda.«
- »Za razvoj kakovosti na našem zavodu skrbimo vsi zaposleni, naši partnerji in komisija za kakovost.«

5 Kakovost praktičnega usposabljanja v realnem delovnem okolju

5.1 POLITIČNI KONTEKST V EVROPI

Dinamično in konkurenčno, na znanje oprto gospodarstvo, sposobno trajnega gospodarskega razvoja z večjo socialno povezanostjo je kot cilj zastavljeno v evropskih strategijah in programih, ki ga je mogoče dosežati le, če je ključen dejavnik pri razvoju izobraževanja večplastno sodelovanje med deležniki³². Pomen alternacije za doseganje usklajenosti med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter potrebami trga dela in poklicnim razvojem posameznika je poudarjen že v Sporočilu iz Bruggeja o okrepljenem evropskem sodelovanju na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja (2010)³³. Evropska komisija je leta 2012 predstavila strategijo Ponovni razmislek o izobraževanju³⁴, s katero je države članice spodbudila k takojšnjemu ukrepanju, da bodo mladi pridobili spretnosti in kompetence, ki jih gospodarske družbe potrebujejo in s katerimi bodo doseženi cilji glede gospodarske rasti, zaposlovanja mladih in vključujoče družbe.

Za lažjo premostitev med iskanimi kompetencami na trgu dela in ponujenimi kompetencami in znanji na trgu delovne sile ter hitrejšo zaposlovanje mladih po zaključku šolanja je Evropska komisija izdala pobudo Učenje z delom v Evropi³⁵ in za doseganje pozitivnih učinkov praktičnega usposabljanja v realnem delovnem procesu ustanovila Evropsko koalicijo za vajeništva³⁶ (European Apprenticeship Alliance), katere namen je pomoč v boju proti brezposelnosti mladih z izboljšanjem kakovosti, ponudbe in privlačnosti vajeništev v Evropski uniji. Evropska koalicija za vajeništvo si prizadeva tudi za spreminjanje odnosa do vajeništva, opredelila je uspešne programe vajeništva v EU in sodelovala pri oblikovanju ustreznih rešitev za posamezne države članice³⁷. Koalicija podpira nacionalne reforme, ki so namenjene vzpostavitvi ali krepitvi programov vajeništva, s pomočjo partnerskega sodelovanja vseh deležnikov (tj. vseh potencialnih partnerjev – javnih organov, podjetij, sindikatov, gospodarskih zbornic, ponudnikov poklicnega in strokovnega izobraževanja ...). Pomembnost sodelovanja socialnih partnerjev in drugih deležnikov na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja, promocija odličnosti in inovacij, učinkovito financiranje, konsistenten pristop rabe izidov izobraževanja ter skupno razvita orodja in načela, so sporočila evropskih ministrov v Zaključkih iz Rige³⁸ za doseganje ciljev strateškega okvirja Izobraževanje in usposabljanje 2020³⁹. Evropska komisija poziva in spodbuja sodelovanje socialnih partnerjev in druge deležnike v Novem programu znanj in spretnosti za Evropo⁴⁰, da sodelujejo pri izboljšanju kakovosti in relevantnosti pridobivanja znanj in spretnosti, povečanju prepoznavnosti in primerljivosti znanj in spretnosti ter izboljšanju zbiranja in obdelave podatkov o znanjih in spretnostih ter s tem povezanega informiranja za lažje odločanje o poklicnih

32 Strategija Evropa 2020.

33 http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/vocational/bruges_sl.pdf.

34 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0669&from=EN>.

35 Work-based Learning in Europe, Practices and Policy Pointers (June 2013)

http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/alliance/work-based-learning-in-europe_en.pdf.

36 <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=sl>.

37 Glej poglavje 5.2 Področje praktičnega usposabljanja v realnem delovnem okolju v Sloveniji.

38 Latvjsko Predsedstvo Svetu (Latvian Presidency of the Council of the European Union (2015). Sklepi iz Rige (Riga conclusions 2015 on a new set of medium-term deliverables in the field of VET for the period 2015-20, as a result of the review of short-term deliverables defined in the 2010 Bruges communiqué). http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf.

39 http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework_sl.

40 Evropska komisija (2016). Novi program znanj in spretnosti za Evropo: Z roko v roki za večji človeški kapital, zaposljivost in konkurenčnost: Sporočilo Evropske komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij. COM(2016) 381 final. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016DC0381&from=EN>.

poteh⁴¹. Program je Evropska komisija sprejela junija 2016 in ga v letu 2017 podprla z Evropskim okvirom za kakovostno in učinkovito vajeništvo⁴², v katerem je opredeljenih:

- 7 kriterijev za praktično usposabljanje in delovne pogoje:
 - Pisna pogodba: vajeništvo temelji na pisni pogodbi med delodajalcem, vajencem in šolo (izvajalcem PSIU).
 - Učni izidi: delodajalci in šole opredelijo učne izide, ki zajemajo tako poklicne kompetence kot osebni razvoj.
 - Pedagoška podpora: imenovani so mentorji v podjetju, ki tesno sodelujejo s šolami ter učitelji. Učitelji in mentorji imajo na voljo podporo za strokovni razvoj.
 - Obseg usposabljanja na delovnem mestu: vsaj polovica obsega programa vajeništva se izvede na delovnem mestu, z možnostjo opravljanja dela praktičnega usposabljanja v realnem delovnem okolju tudi v tujini.
 - Plačilo oziroma nagrada: vajenci prejmejo plačilo oziroma nagrado, pri kateri je upoštevan dogovor o delitvi stroškov med delodajalci, vajenci in javnimi institucijami.
 - Socialno varstvo: vajenci so upravičeni do socialnega varstva, vključno s potrebnim zavarovanjem.
 - Delovni, zdravstveni in varnostni pogoji: delovno mesto v podjetju je v skladu z ustreznimi pravili in predpisi o delovnih pogojih, zlasti glede zakonodaje o zdravju in varnosti pri delu.
- 7 kriterijev za sistemsko ureditev področja:
 - Regulativni okvir: vzpostavljen je jasn in dosleden regulativni okvir, ki temelji na partnerstvu in transparentnem dialogu med vsemi deležniki.
 - Vključenost socialnih partnerjev: socialni partnerji, tudi na sektorski ravni, so vključeni v oblikovanje, upravljanje in izvajanje vajeniških programov.
 - Podpora za podjetja: zagotovljena je finančna in/ali nefinančna podpora, zlasti za mikro, mala in srednja podjetja.
 - Prehodnost in mobilnost: vpisni pogoji so prilagodljivi in omogočen je prehod na višje ravni izobraževanja. Vajeništvo vodi do javno veljavne poklicne kvalifikacije. Mednarodna mobilnost je sestavni del vajeništva.
 - Karierna orientacija in ozaveščanje: zagotovljeni so karierna orientacija, mentorstvo in podpora za dijake; z namenom zagotavljanja uspešnih rezultatov in zmanjšanja osipa.
 - Transparentnost: zagotovljeni sta transparentnost in dostopnost ponudbe vajeniških programov, znotraj države članice in med članicami.
 - Zagotavljanje kakovosti in spremljanje nahajanja udeležencev vajeništva po zaključku izobraževanja: vzpostavljeni so ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti vajeništva in spremljanje nahajanja udeležencev vajeništva po zaključku programa (nadaljevanje izobraževanja/zaposlitev/poklicno napredovanje ipd.).

Izzivi povezovanja izobraževanja in dela se v tem času v več državah članicah odvijajo na ravni implementacije, tudi pri nas⁴³.

5.1.1 Predlogi EQAVET⁴⁴

Delovna skupina EQAVET je opredelila gradnike, bistvene elemente kakovosti učenja z delom.⁴⁵ Gre za niz preprostih in enostavnih ukrepov, ki podpirajo zagotavljanje kakovosti pri praktičnem usposabljanju na delovnem mestu v podjetjih in praktičnem delu v šoli. Namenjeni so nacionalnim referenčnim točkam za spodbujanje izvajalcev PSI pri vpeljevanju zagotavljanja kakovosti. Gradniki so:

1. Načrtovanje – sodelovanje s podjetji za zagotavljanje bolj relevantnega praktičnega usposabljanja v podjetjih.
2. Izboljšanje kakovosti – dogovor med šolo in podjetji, kako in kdaj se bo spremljalo kakovost usposabljanja in kako se bodo vpeljevale izboljšave.
3. Odzivanje na potrebe dijakov – zavedanje o potrebah dijakov ves čas poteka praktičnega usposabljanja v podjetjih.
4. Komuniciranje – zagotavljanje dobre obveščenosti delodajalcev in dijakov glede vseh vidikov praktičnega usposabljanja.
5. Usposabljanje – zagotoviti, da so učitelji in mentorji usposobljeni za področje praktičnega usposabljanja ter za delo na področju ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti.
6. Ocenjevanje – sodelovanje šole in podjetij pri evalviranju načrta praktičnega usposabljanja ter pri ocenjevanju in potrjevanju usvojenih kompetenc mladih, kadar je to primerno.

41 <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/SL/1-2016-381-SL-F1-1.PDF>.

42 http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-3586_en.htm.

43 Uvod, povzet po Hergan, M., ur. (2017), Priporočila za implementacijo sodelovalnega pristopa k praktičnemu usposabljanju; priporočila za odločevalce. Intelktualni rezultat projekta Erasmus+ Cooperative and Work Integrated Curriculum (CWIC).

44 <http://www.eqavet.eu/workbasedlearning/GNS/guidelines.aspx>.

45 Gradniki v podporo kakovosti učenja z delom niso del Priporočil EQAVET, so pa v skladu z njimi (Priporočila EQVET so dostopna na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:155:0001:0010:EN:PDF>).

5.2 PODROČJE PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA V REALNEM DELOVNEM OKOLJU V SLOVENIJI

Center RS za poklicno izobraževanje (CPI) je kot osrednja institucija za razvoj na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja skupaj s šolami in socialnimi partnerji v obdobju 2004–2006 prenovil izobraževalne programe s področja poklicnega izobraževanja. Prenovljeni poklicni in strokovni izobraževalni programi so modularno sestavljeni, s čimer omogočajo dijakom večjo izbirnost. Na nacionalni ravni je določenega 80 % izobraževalnega programa, 20 % pa je t. i. »odprti kurikulum«, ki ga pripravijo šole v sodelovanju s podjetji v lokalnem okolju. Večja pozornost je namenjena praktičnemu izobraževanju, programi so kreditno ovrednoteni. Do leta 2008 je bila večina prenovljenih in novonastalih izobraževalnih programov tudi potrjena na Strokovnem svetu RS za poklicno in strokovno izobraževanje. V obdobju 2007–2013 smo s sredstvi ESS podprli izvajanje teh programov v šolah. Šole so za izvajanje novih kurikulumov morale v sodelovanju s socialnimi partnerji določiti vsebino odprtega kurikula, pripraviti izvedbene kurikule, vzpostavljali so se sistemi ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti, preizkušalo se je priznavanje predhodno pridobljenega znanja, vzpostavila priloga k spričevalu ... Modularno oblikovani izobraževalni programi in programi, ki so odprti za potrebe lokalnega gospodarstva, vsem dijakom zagotavljajo temeljno poklicno usposobljenost in povečujejo njihovo zaposljivost. Praktično usposabljanje z delom v podjetjih je vključeno v vse programe srednjega poklicnega in srednjega strokovnega izobraževanja⁴⁶:

- Nižje poklicno izobraževanje – 50 % izobraževalnega programa je namenjeno praktičnemu izobraževanju (PI)⁴⁷, od tega je obseg PUD 4 tedne (152 ur).
- Srednje poklicno izobraževanje – PI predstavlja 40 % izobraževalnega programa, od tega je obseg PUD najmanj 24 tednov (912 ur) in ne več kot 53 tednov. PUD se s 24 do največ 53 tednov lahko podaljša na podlagi individualne učne pogodbe za izvajanje PUD, ki jo podpišeta podjetje in dijak oziroma zakoniti zastopnik dijaka v primeru mladostnosti. Druga oblika učne pogodbe za izvajanje PUD je kolektivna učna pogodba med podjetjem, šolo in dijakom oziroma njegovim zakonitim zastopnikom.
- Srednje strokovno izobraževanje – PI predstavlja 15 % izobraževalnega programa, od tega je obseg PUD najmanj 4 tedne (152 ur).
- Poklicno-tehniško izobraževanje – PI predstavlja 10 % izobraževalnega programa, od tega je obseg PUD 2 tedna (76 ur).

S prenovo 2007–2013 se je v povprečju povečal delež praktičnega usposabljanja v realnem delovnem okolju, ni se pa dovolj izkoristila možnost večjega vključevanja podjetij, niti se za to niso razvili ustrezni pogoji. V zadnjih letih se v Sloveniji soočamo z visoko brezposelnostjo, prestrukturiranjem gospodarskih panog ter tehnološkim razvojem. Hkrati se kljub sodelovanju delodajalcev pri pripravi poklicnih standardov, ki so podlaga za strokovni del izobraževalnih programov, krepi izražanje nezadovoljstva s poklicno usposobljenostjo mladih in glede strukturnega neskladja med trogom dela in PSI.

Slovenija je pristopila k Evropski koaliciji za vajeništva v letu 2013. Uvedba vajeništva je bila leta 2015 vključena v Socialni sporazum in je ena od nalog programa Vlade RS, v skladu s koalicijskim sporazumom. To so razlogi za pripravo revidiranih⁴⁸ Izhodišč za pripravo izobraževalnih programov nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja ter programov srednjega strokovnega (Izhodišča)⁴⁹, ki jih je sprejel Strokovni svet RS za poklicno in strokovno izobraževanje na 154. seji, marca 2016. Nova Izhodišča ohranjajo socialno partnerstvo in skupno odgovornost države, delodajalcev in delojemalcev za poklicno izobraževanje in poudarjajo vlogo odprtega kurikula. Novosti, ki jih prinašajo prenovljena Izhodišča na srednješolski ravni⁵⁰:

- Vajeništvo: programi SPI (3 leta) se lahko izvajajo bodisi v šolski bodisi v vajeniški obliki. Še posebej morajo podpirati vajeniško obliko za določene panoge, za redke poklice in za poklice, za katere so manjše potrebe. V vajeniški obliki več kot 50 % celotnega izobraževanja poteka v okviru praktičnega usposabljanja v podjetju. V šolski obliki praktično usposabljanje traja 24 tednov, a se lahko podaljša do največ 49 % obsega izobraževanja. IP so pripravljene enotno ne glede na organizacijsko obliko, v šoli se splošnoizobraževalni predmeti izvajajo v enakem obsegu in obe poti vodita do enakovredne izobrazbe/poklica.
- Kompetenčna zasnovanost izobraževalnih programov, ki namesto predmetne zasnovanosti v ospredje postavlja interdisciplinarno zasnovane strokovne module in razvoj ključnih in poklicnih kompetenc.

46 Povzeto po Apprenticeship-type schemes and structured work-based learning programmes, https://cumulus.cedefop.europa.eu/files/vetelib/2015/ReferNet_SI_2014_WBL.pdf.

47 Praktično izobraževanje obsega praktično usposabljanje v šoli ter PUD.

48 Podlaga za prenovo izobraževalnih programov 2007–2013 so bila Izhodišča za pripravo izobraževalnih programov nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja ter programov srednjega strokovnega izobraževanja, ki so bila sprejeta na 101. seji Strokovnega sveta za poklicno in strokovno izobraževanje leta 2001.

49 http://www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_srednje_in_visje_solstvo_ter_izobrazevanje_odraslih/srednjesolsko_izobrazevanje/srednjesolski_izobrazevalni_programi/.

50 Povzeto po: Slovenia – new guidelines for VET programmes development, <http://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/slovenia-new-guidelines-vet-programme-development>.

- Za praktično usposabljanje z delom v SPI v podjetju se pripravijo katalogi znanja, ki so vodilo pri pripravi načrta praktičnega usposabljanja, ki je del učne pogodbe.
- Praktično usposabljanje z delom v 4-letnih programih se je z minimalno 4 podaljšalo na 8 tednov.
- Novost so tudi programi usposabljanja in izpopolnjevanja, namenjeni absolventom programov PSI za poglobljanje, razširjanju in poglobljanju znanja ali za pridobivanje znanja za področja ali (dele) poklicev, za katere ni poklicnega izobraževanja.

Prenovljena Izhodišča so bila podlaga za pripravo Zakona o vajištvu⁵¹.

V času javne razprave med deležniki poklicnega in strokovnega izobraževanja ob pripravah tudi zakonodajnih podlag za prenovno SPI, je Cedefop, Evropski center za poklicno usposabljanje v Sloveniji izvajal tematski pregled praktičnega usposabljanja z delom/vajeništva⁵². S tematskim pregledom (Thematic country review oziroma TCR) Cedefop podpira države članice pri uvažanju visokokakovostnega praktičnega usposabljanja v podjetjih, tudi vajeništva⁵³. TCR je potekal med junijem 2015 in marcem 2017. V treh sklopih intervjujev in na okroglih mizah je sodelovalo 111 dijakov in diplomantov poklicnega in strokovnega izobraževanja, predstavnikov poklicnih in strokovnih šol, direktorjev podjetij, organizatorjev PUD in mentorjev v podjetjih, staršev, predstavnikov socialnih partnerjev in pristojnih ministrstev ter strokovnjakov iz nacionalnih agencij. Dodatno je v spletni anketi sodelovalo 279 podjetij (81,4 % z manj kot 10 zaposlenimi).

TCR ugotavlja⁵⁴, da je Slovenija v zadnjih desetih letih veliko storila za izboljšanje kakovosti praktičnega usposabljanja z delom. V sistem poklicnega in strokovnega izobraževanja so bili vgrajeni številni elementi, na katerih lahko gradi vajeništvo: obstaja pravni okvir za praktično usposabljanje z delom in sodelovanje socialnih partnerjev, dobre prakse učinkovitega sodelovanja med šolami in podjetji, pridobljene izkušnje mentorjev PUD, ki povezujejo šole in podjetja, kompetenčno naravnani programi poklicnega izobraževanja in možnosti napredovanja na višje ravni izobraževanja, odprti kurikulum in obstoj medpodjetniških izobraževalnih centrov, ki lahko pri izvajanju vajeništva igrajo pomembno vlogo. Poleg tega je pregled izpostavil nekatere izzive in ovire pri organizaciji praktičnega usposabljanja v podjetjih, kar lahko ovira socialne partnerje, šole, podjetja, starše in dijake pri vključevanju v vajeništvo, kot npr. da ni v celoti jasno, kako se vajeniška oblika izobraževanja loči od šolske oblike v programih srednjega poklicnega izobraževanja; opaženo je bilo občasno neupoštevanje predpisov pri izvedbi PUD; zanimanje podjetij je nizko; triletno poklicno izobraževanje ima majhen ugled v družbi; manjka tudi vzdržan sistem financiranja.

5.2.1 Zakon o vajeništvu⁵⁵

Za namen priprave Zakona o vajeništvu je bila na MIZŠ ustanovljena delovna skupina, sestavljena iz ključnih deležnikov poklicnega in strokovnega izobraževanja: ministrstev (za izobraževanje, delo in gospodarstvo), zbornic, sindikatov, šol, Centra RS za poklicno izobraževanje in Zavoda RS za zaposlovanje. Delovna skupina je v skladu z novimi Izhodišči pripravila predlog Zakona o vajeništvu, ki je bil po javni razpravi dokončno sprejet 8. maja 2017.

V skladu z novim zakonom lahko 3-letno srednje poklicno izobraževanje poteka v dveh, glede na doseženo izobrazbo oziroma poklic, enakovrednih oblikah: v šolski obliki in kot vajeništvo. V vajeništvu se vsaj 50 % programa izvaja pri enem ali več delodajalcih. Praktično usposabljanje v realnem delovnem okolju se lahko izvaja tudi v sklopu mednarodnih programov mobilnosti v podjetjih v tujini ali delno v medpodjetniškem izobraževalnem centru. Vsaj 40 % programa vajeništva se izvaja v šoli, od tega vsi splošnoizobraževalni predmeti, ki se za obe obliki izvajajo v enakem obsegu, medtem ko je izvajanje strokovnih modulov prilagojeno glede na obliko. Enakovrednost šolske oblike in vajeništva omogoča prehodnost med obema potema do poklica.

V novem zakonu so določene pravice in dolžnosti podjetij, zbornic in vajencev, pogoji za podjetja za sprejem vajencev, elementi pogodbe o vajeništvu, zavarovanje vajencev, vajeniška nagrada, nadzor ipd. Vajenec ima vse pravice, ki izhajajo iz statusa dijaka. Osnova za izvajanje je pogodba o vajeništvu, sklenjena med vajencem in podjetjem. Pogodba mora biti registrirana pri pristojni zbornici, ki preveri njeno skladnost z zakonom. V njej so določeni vzajemne pravice in dolžnosti, časovni načrt praktičnega usposabljanja, delodajalčeve omejitve glede dodeljevanja nalog, ki niso v skladu z vajenčevim poklicem, itd. Praktično usposabljanje ne sme potekati med 22. in 6. uro naslednji dan. Delodajalec mora vajencu v poletnem času zagotoviti vsaj 6 zaporednih tednov počitnic. V skladu z novim zakonom znaša vajeniška nagrada najmanj 250 € v prvem letu, 300 € v drugem letu in 400 € v zadnjem letu za poln delovni mesec (36 ur na teden). Mesečna nagrada ne vključuje povračila stroškov za hrano in prevoz na delo. Zakon predvideva sofinanciranje praktičnega usposabljanja za delodajalce do leta 2021. Tudi brezposelne

51 Zakon o vajeništvu (2017).

52 V Sloveniji vajeništva takrat ni bilo, potekal je pregled praktičnega usposabljanja v podjetjih, vendar naslov, ob pojasnilih, ohranjamo zaradi skupne metodologije v državah članicah.

53 TCR so bili izvedeni v Grčiji, Italiji, Litvi, na Malti in v Sloveniji in trenutno potekajo na Cipru, Hrvaškem in Švedskem.

54 Iz povzetka TCR, Cedefop (2017, v tisku). Pregled vajeništva: Slovenija; Uvajanje vajeništva v Sloveniji. Luxembourg: Urad za publikacije. Tematski pregled.

55 Hergan, M. (2017), Zakon o vajeništvu, prispevek, objavljen v Škapin, D. (ur.) Vajeništvo – od možnosti do izvedbe, bilten ob mednarodni konferenci ob uvedbi vajeništva, http://www.cpi.si/files/cpi/userfiles/projektno-sodelovanje/ESS/2016-2020/CPI_vajeništvo_bilten_web.pdf.

osebe lahko postanejo vajenci in v primeru, da so vključeni v programe aktivne politike zaposlovanja, prejemajo tudi dodatek za aktivnost.

Novi zakon je poudaril vlogo zbornic, ki v skladu z njim verificirajo vajeniška delovna mesta, vsakoletno pripravijo in objavijo razpis vajeniških delovnih mest, vodijo evidence delodajalcev, mentorjev, vajencev, vajeniških pogodb in evidence o izvajanju vmesnega preizkusa, svetujejo delodajalcem, podpirajo vajence pri iskanju delodajalca, sodelujejo s šolami in podjetji pri pripravi načrta izvajanja vajeništva, sodelujejo pri izvedbi vmesnih preizkusov in opravljajo druge naloge, določene z zakonom.

5.2.2 Razvoj na področju praktičnega usposabljanja v podjetjih

Dogovor, da se vajeništvo uvede pilotno, je bil sklenjen v drugi polovici leta 2016 in je omogočil lažje usklajevanje rešitev pri pripravi Zakona o vajeništvu. V projekt sodobnega vajeništva smo v Sloveniji namreč pristopili obotavljajoče, tudi zaradi izkušenj iz preteklosti. Ministrstvo za šolstvo je v začetku leta 2017 izdalo Sklep o pilotni uvedbi vajeništva v srednje poklicno izobraževanje in za izvedbo določilo CPI⁵⁶. Pilotno uvajanje je financirano v okviru projekta Evropskega socialnega sklada (ESS), »Prenova poklicnega izobraževanja 2016–2021« (Prenova 2016–2021).

Načrt za pilotno uvajanje vajeništva je potrdil Strokovni svet za poklicno izobraževanje, pred tem je bil usklajen s Svetom za kakovost in evalvacije. Pilot se bo izvajal tri zaporedna šolska leta, s pričetkom 2017/18 za štiri izobraževalne programe, ki jih je po usklajevanju s socialnimi partnerji predlagalo Ministrstvo za gospodarski razvoj. Za prvo leto poskusa so bili izbrani programi mizar, kamnosek, oblikovalec kovin-orodjar ter gastronomske in hotelske storitve. Za dijake, ki bodo želeli pridobiti te poklice, je vajeništvo možna izbira, saj se bo izvajala tudi obstoječa šolska oblika programov.

V okviru projekta »Prenova 2016–2021«, ki ga izvaja CPI, se razvijata dva modela izvajanja programov srednjega poklicnega izobraževanja, vajeništvo in šolska oblika, ki se razlikujeta predvsem po obsegu praktičnega usposabljanja v podjetjih⁵⁷. Posebna pozornost je namenjena razvoju ustreznih modelov izvajanja praktičnega usposabljanja tako v šolski kot vajeniški obliki. Pripravlja se potrebne podlage za njun razvoj, pripravo in pilotiranje. S projektom se bo opolnomočilo šole, zbornice, sindikate in druge podpirne institucije. Za potrebe razvoja obeh modelov bodo dopolnjeni obstoječi oziroma razviti novi izobraževalni programi. Načrt izvajanja vajeništva je nov instrument, v katerem bosta šola in podjetje skupaj opredelila medsebojno komunikacijo in obveznosti. Razvili bomo ustrezne načine ocenjevanja znanja, ki bodo temeljili na sodelovanju med podjetjem in šolo oziroma med mentorjem in učiteljem. Vmesni preizkus bo vključen v vajeniško obliko kot spremljava s strani pristojne zbornice, ki bo mentorju zagotavljala ustrezno povratno informacijo. Razviti bodo nova gradiva in programi za usposabljanja mentorjev, v katerih se bodo mentorji usposabljali za novo vlogo.

Razvoj na področju praktičnega usposabljanja v podjetjih je pri nas v ospredju že več let in na CPI sodelujemo v raznih mednarodnih projektih (Leonardo da Vinci, Erasmus+, Interreg) s tega področja.

Dva Leonardo da Vinci projekta sta se že iztekla; *PRO TRAIN*⁵⁸ je trajal od leta 2006 do leta 2008 in *Q-Placements*⁵⁹ od leta 2013 do leta 2015. Cilj prvega je bila optimizacija delovnega procesa z vidika kakovosti – razvoj kombinacije modulov, ki bi omogočili dijakom na praktičnem usposabljanju v podjetjih, da razumejo vlogo, naloge in odgovornosti v okviru splošnega delovnega procesa podjetja. Razvitih je bilo 7 modulov (Teoretične osnove; Obseg in ocenjevanje procesov; Analiza napak v procesu; Orodja za evalvacijo; Zbiranje podatkov in vizualizacija; Dokumentiranje in predstavitev rezultatov; Prenos rezultatov in optimizacija), ki so bili preizkušeni v praksi. V projektu Q-Placements je bila narejena analiza stanja PUD v državah partnerskih organizacij (prepoznavanje ovir za kakovostno prakso PSIU), pripravljene so bili pristop in vsebine usposabljanja za zagotavljanje kakovosti na področju PSIU, pristop pa je bil testiran znotraj podjetja. Cilji in namen projekta so bili tudi vzpostaviti in dokazati povezave med kakovostjo prakse poklicnega izobraževanja, vajeništva in celotnih sistemov zagotavljanja kakovosti poklicnega izobraževanja ter promocija sodelovanja med gospodarstvom in systemske ureditve za zagotavljanje kakovosti PSIU na delovnem mestu. Q-Placements pristop in program usposabljanja sta bila tesno povezana z EQAVET gradniki procesa vodenja kakovosti.

Dva projekta Erasmus+, *Skills 4 Work*⁶⁰ in *CWIC*⁶¹, ki sta se ravno tako iztekla, sta v ospredju postavila izboljšanje kakovosti praktičnega usposabljanja v podjetjih, z različnimi pristopi. Prvi se je bolj usmerjal na izboljšanje poti in načinov učenja ter

56 Povzeto Po Mali, D. (2017), Pilotno uvajanje vajeništva v Sloveniji, prispevek, objavljen v Škapin, D. (ur.) Vajeništvo – od možnosti do izvedbe, bilten ob mednarodni konferenci ob uvedbi vajeništva, http://www.cpi.si/files/cpi/userfiles/projektno-sodelovanje/ESS/2016-2020/CPI_vajenistvo_bilten_web.pdf.

57 Za obseg praktičnega usposabljanja gl. poglavje 5.2 Področje praktičnega usposabljanja v realnem delovnem okolju v Sloveniji, pri novostih v lzhodiščih.

58 <http://www.cpi.si/leonardo-da-vinci-projekti/zakljuceni-projekti/pro-train.aspx>.

59 <http://qualityplacements.eu>.

60 <http://skills4workproject.eu>.

61 <http://cwic.scv.si/index>.

pridobivanja delovnih izkušenj dijakov in študentov poklicnega in strokovnega izobraževanja neposredno pri delodajalcih. Cilj projekta je bil oblikovanje učinkovitejšega modela (praktičnih priporočil) medsebojnega sodelovanja med šolami in podjetji s smernicami za izboljšanje učinkovitosti in kakovosti izvajanja praktičnega usposabljanja z delom. Drugi, CWIC, je prispeval k razvoju kakovosti s pilotnim preizkušanjem možnosti povečanega obsega in kakovosti praktičnega usposabljanja v podjetjih v okviru danih sistemskih ureditev, izboljšanjem komunikacije med šolo in podjetji s postavitvijo mladih v ospredje ter pri pripravi sodelovalnega kurikula praktičnega usposabljanja.

Trenutno še potekajo Erasmus+ projekti, v katerih je partner CPI, in sicer *See the Goal*⁶², *New WBL*⁶³ in *SERFA*⁶⁴, ter Interreg (Podonavska regija) projekt *Learning by doing*⁶⁵, katerih namen je ravno tako dvig kakovosti PSIU in usposabljanja z delom.

Omenjeni projekti se s praktičnim usposabljanjem ukvarjajo iz različnih vidikov, z različnimi deležniki, na različnih ravneh in področjih izobraževanja ter so namenjeni različnim deležnikom poklicnega in strokovnega izobraževanja. V projektih razvita orodja za ciljne skupine, metodologije, pristopi ter dobre prakse bodo v veliko podporo razvoju vajeništva in šolskega modela praktičnega usposabljanja v podjetjih v projektu »Prenova 2016–2021«.

5.3 ANALIZA POROČIL O KAKOVOSTI IN SAMOEVALVACIJSKIH POROČIL ZA ŠOLSKO LETO 2015/16

Pri pregledu poročil komisij o kakovosti in samoevalvacijskih poročil šol in organizacij za IO nas je zanimalo, ali poročila vključujejo tudi področje PUD ter v kakšnem kontekstu. Pri tem smo bili pozorni na aktivnosti, ki se neposredno nanašajo na PUD, pa tudi na druge aktivnosti, ki se na kakovost PUD nanašajo posredno (npr. sodelovanje z delodajalci/podjetji, mednarodne mobilnosti, pri katerih je bil PUD eksplicitno omenjen). Pri branju samoevalvacijskih poročil in poročil o kakovosti⁶⁶ za šolsko leto 2015/16 šol izvajalcev PSI je PUD v neki obliki vključen na 31 šolah/šolskih centrih ter na 2 organizacijah za IO. Na eni šoli je Poročilo o PUD 2015/16 samostojno poročilo na spletni strani šole. Vsebinsko se je vključevanje PUD navezovalo na naslednje kategorije⁶⁷:

- PUD je kot samostojen cilj dela na kakovosti opredeljen na 12 šolah/šolskih centrih.
- Na 8 šolah so za dijake in/ali mentorje izvedli ankete glede PUD, še na dveh šolah so vprašanje o zadovoljstvu s PUD vključili v anketni vprašalnik za dijake v okviru samoevalvacijskih aktivnosti.
- Na 7 šolah/šolskih centrih je v poročilih PUD predstavljen njegov potek (npr. časovni potek izvedbe po programih in letnikih, navedena podjetja ali število podjetij, število vključenih dijakov, potek priprav itd.).
- V 4 poročilih je delo na kakovosti PUD predvideno v šolskem letu 2016/17.
- V 3 poročilih je PUD omenjen v obliki mednarodnih aktivnosti.
- V 5 poročilih je navedena krepitev partnerstev v lokalnem okolju/sodelovanje s podjetji, od tega v štirih tudi za namen PUD.
- Drugo (npr. pri poročanju aktivov so bili omenjeni izzivi glede poročil dijakov o PUD).

Kot primer dobre prakse pristopa k ugotavljanju in zagotavljanju kakovosti PUD izpostavljammo srednjo šolo na področju zdravstva⁶⁸. Na začetku šolskega leta 2015/16 so za reševanje izzivov PUD (zamujevanje dijakov na delovno mesto, fizična neurejenost, neopravičeno izostajanje, neizpolnjevanje dokumentacije itd.) organizirali konferenco, ki so se je udeležili predstavniki vseh delovnih organizacij, kjer dijaki opravljajo PUD. Glavni cilj konference je bil, da skupaj z delodajalci poiščejo rešitve, da dijaki uspešno opravijo PUD oziroma dijake, ki se ne najdejo v tem poklicu, preusmeriti v drugega. Hkrati je bil cilj konference poiskati rešitve za boljši medosebni odnos na PUD. V ta namen so v šolskem letu izvedli naslednje ukrepe:

- tedensko pridobivanje podatkov o dijakih,
- izvajanje mesečnih sestankov z mentorji,
- sprotno reševanje problemov glede komunikacije in izostankov,
- sprotno ugotavljanje zadovoljstva dijakov in zaposlenih,
- izvajanje nekaj pogovorov v času opravljanja PUD,
- izvedba pogovorov z dijaki po opravljenem PUD o medosebnih odnosih in počutju.

62 www.seethegoal-eu.si.

63 <http://newwbl.eu>.

64 www.serfa-project.eu/sl.

65 <http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/learning-by-doing>.

66 Nekatere šole so nam poslale obe poročili, samoevalvacijsko in poročilo o kakovosti, ena šola nam je posredovala poročilo o realizaciji letnega delovnega načrta za šolsko leto 2015/16. V nadaljevanju bomo za vse oblike poročil uporabljali izraz poročilo.

67 Pri tem je lahko v enem poročilu vključena več kot ena kategorija.

68 Povzeto po Poročilu o kakovosti 2015/16, šola na področju zdravstva.

6 Primeri dobrih praks spremljanja treh kazalnikov v tujini

Mreža EQAVET je organizirala srečanja za svoje člane, z namenom kolegialnega učenja (Peer learning activity), med drugim tudi na temo treh kazalnikov kakovosti, in sicer 5 – stopnja zaposljivosti v programih PSI (Cardiff, september 2016), 6 – uporaba pridobljenih spretnosti na delovnem mestu (Belfast, december 2013) in 9 – mehanizmi prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela (Rim, december 2014). Na tem mestu izpostavimo nekaj primerov spremljanja teh treh kazalnikov, v državah, ki so bile v mreži EQAVET predstavljene kot dobre prakse.⁶⁹

Za spremljanje **kazalnika 5 – stopnja zaposljivosti v programih PSI**⁷⁰ sta bila za predstavitev dobre prakse izbrana primera iz Walesa in z Danske.

V Walesu od leta 2013 deluje vladna organizacija Career Wales, katere namen je nudenje neodvisnih in nepristranskih informacij glede poklicev in kariere, svetovanja in usmerjanja vsem, ne glede na starost. Je del širšega združenja »Careers Family«, ki združuje svetovalne službe za poklicno izobraževanje v visokem šolstvu, srednjih šolah, organizacijah za nadaljnje izobraževanje, izvajalce praktičnega izobraževanja, učitelje, zavode za zaposlovanje itd.

Ena izmed nalog Career Walesa je, da letno (na dan 31. oktober) zbira podatke o položaju vseh mladih, starih med 16 in 18 let (ki so zaključili 11. do 13. razred). Njihova baza podatkov vključuje vse mlade, ki so obiskovali katerokoli šolo v Walesu (strokovno šolo, zavode za mlade s posebnimi potrebami ipd.), ki jih pridobijo prek sistema PLASC⁷¹, šol in lokalnih oblasti.

Na mesečni ravni tudi zbirajo podatke na petstopenjskem modelu:

- stopnja 5 – mladi, ki so zaposleni ali se še izobražujejo,
- stopnja 4 – mladi, za katere obstaja velika verjetnost, da bodo opustili šolanje ali zaposlitev,
- stopnja 3 – mladi, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo (NEET⁷²),
- stopnja 2 – mladi, ki se ne morejo vključiti na trg dela ali v izobraževanje (so v oskrbi, resno bolni ipd.),
- stopnja 1 – mladi, za katere informacije niso na voljo (so v tujini).

Pridobljene podatke posredujejo tako nacionalni kot lokalni ravni in se uporabljajo za obveščanje kariernih svetovalcev, staršev, učiteljev in delodajalcev. Zbrane podatke uporabljajo tudi partnerji in šole, ki sodelujejo pri načrtovanju izobraževanja, usposabljanja in zaposlitvenih možnosti, vključno z lokalnimi oblastmi, ki so odgovorne za načrtovanje izboljšav, z namenom zmanjšanja števila NEET. V zadnjih štirih letih se je že pokazalo, da so s pomočjo teh podatkov lokalne oblasti lahko pripravile ustrezne ukrepe in zmanjšale število NEET.

Se pa Career Wales še vedno sooča z nekaterimi izzivi, in sicer zadovoljitev povečanega povpraševanja po podatkih in informacijah prek obstoječega sistema, pravočasna pridobitev podatkov s strani izvajalcev izobraževanja in usposabljanja ter vzpostavitev protokola za izmenjavo podatkov in informacij.

Primer dobre prakse z Danske se nanaša na uporabo podatkov o nahajanju mladih po zaključenem izobraževanju na ravni sistema.

Vladna ustanova na Danskem, Agencija za izobraževanje in kakovost⁷³, spremlja nahajanje udeležencev po zaključenem poklicnem izobraževanju in usposabljanju. Vsako leto v avgustu in septembru zbirajo podatke prek nacionalnega pokojninskega sistema, ki vsebuje informacije o tistih državljanih, ki plačujejo davke v pokojninski sistem (skoraj vsi). Pridobljene podatke kasneje potrdi tudi nacionalni statistični urad. Zbrani podatki (o spolu, etnični pripadnosti, starosti, vrsti dokončanega izobraževalnega programa) povejo število diplomantov poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki so nadaljevali izobraževanje ali se zaposlili (na splošno), in tudi število tistih, ki so samozaposleni, brezposelni ali na porodniškem dopustu. Iz podatkov tudi pridobijo informacije, po katerem dokončanem izobraževalnem programu (izmed 105) so diplomanti najbolj zaposljivi. V skladu s temi podatki so pristojni za srednješolsko in višješolsko poklicno izobraževanje in usposabljanje, upoštevajoč gospodarski razvoj države, pripravili predloge sprememb v kurikulah posameznih izobraževalnih programov.

69 Gradiva delovnih srečanj so dostopna na <http://www.eqavet.eu/gns/what-we-do/peer-learning-activities.aspx>.

70 Podrobneje je kazalnik predstavljen v prvem poglavju.

71 The Pupil Level Annual School Census (PLASC) je sistem, v katerega vrtci, osnovne in srednje šole v Walesu letno vpisujejo podatke o vključenih otrocih.

72 Angleška kratica za Not in Education, Employment or Training.

73 The Danish Agency for Education and Quality.

Ena izmed pomanjkljivosti takšnega pridobivanja podatkov je ta, da ne pove ničesar o vrsti delovnega mesta, ki ga nekdo opravlja, in če je v skladu z izobrazbo posameznika. Druga pomanjkljivost je aktualnost podatkov, saj zaradi potrditve s strani statističnega urada pride do časovnega razmika (npr. podatki za leto 2014 so se zbirali v letu 2015, potrjeni in na voljo so bili v letu 2016).

Primer dobre prakse spremljanja **kazalnika 6 – uporaba pridobljenih spretnosti na delovnem mestu** prihaja iz Grčije. V letu 2012 so socialni partnerji izvedli raziskavo na vzorcu približno 2.400 diplomantov poklicnega in strokovnega izobraževanja. 35 zaposlenih je v približno treh tednih izpeljalo telefonske pogovore z vsakim diplomantom in prejelo podatke:

- o razlogih za zanimanje za določen poklic,
- v kolikšnem času po končanju izobraževanja so se zaposlili,
- o lastnostih zaposlitve (določen/nedoločen čas/projektno delo; poln/polovičen delovni čas; javni/zasebni sektor),
- ali je trenutna zaposlitev njihova prva,
- koliko časa je trajala prva zaposlitev,
- ali je bil zaključen izobraževalni program pogoj za prvo zaposlitev/delovno mesto,
- ali je bil zaključen izobraževalni program pogoj za trenutno zaposlitev/delovno mesto,
- o uporabnosti znanja, ki so ga pridobili v šoli, na delovnem mestu,
- o zadovoljstvu z dokončanim izobraževalnim programom.

Ugotovili so, da je bila odločitev za izpeljavo telefonskih pogovorov dobra, saj so tako pridobili uporabne podatke. Glede na pridobljene podatke (kvalitativne in kvantitativne) so ugotovili, da njihov sistem poklicnega izobraževanja in usposabljanja potrebuje spremembe, saj je bila povezava med poklicem, za katerega so se izobraževali, in delom, ki ga opravljajo, šibkejša. Po raziskavi so pripravili priporočila za izboljšavo implementacije nacionalnega ogrodja kvalifikacij, sistema certificiranja, vseživljenjskega učenja, povezave med kurikulumom za določen poklic in zahtevami na delovnem mestu za ta poklic ipd.

Primer spremljanja **kazalnika 9 – mehanizmi prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela**, prihaja iz Italije.

Informacijski sistem Excelsior je od leta 1997 eden glavnih virov informacij o napovedih trga dela v Italiji, ki ga upravlja in vodi Unioncamere⁷⁴ (italijansko združenje gospodarskih zbornic), financira pa ministrstvo za delo (tudi s sredstvi ESS). Raziskava prek sistema Excelsior je vključena v uradno statistiko, ki se vsako leto pripravi v okviru italijanskega nacionalnega statističnega urada (SISTAN). Vanjo je vključenih prek 100.000 zasebnih podjetij v Italiji, v četrletni raziskavi pa prek 180.000. Podatke od podjetij z manj kot 250 zaposlenimi pridobijo z intervjuji prek telefona, večja podjetja pa obiščejo in izvedejo pogovor v živo ali pa izpolnijo vprašalnik. Na ta način pridobijo podrobne informacije o poklicnih potrebah italijanskih podjetij in so namenjeni podpiranju politik v zvezi s trgom dela, s sistemom izobraževanja in usposabljanja ter s spodbujanjem ujemanja ponudbe in povpraševanja po delovni sili, tako v krajšem kot v daljšem časovnem obdobju, pa tudi glede na regijo in gospodarski sektor.

Zagotavlja tudi informacije o posebnih značilnostih poklicnih profilov, ki jih zahtevajo podjetja, kot so starost, stopnja izobrazbe, vrsta pogodbe, delovne izkušnje, težave pri zaposlovanju določenih profilov, potrebe po nadaljnjem usposabljanju itd.

7 Povzetek

Spremljanje na ravni izvajalcev PSI za šolsko leto 2015/16

ODZIV: V roku smo veljavno izpolnjen vprašalnik prejeli od 95 (61,7 %) izvajalcev PSI. Sodelovalo je 67 samostojnih šol ali posameznih enot šolskih centrov, 7 šolskih centrov in 21 organizacij za IO. Odziv s strani izvajalcev PSI je podoben kot v začetnih letih spremljanja kakovosti (od leta 2007 naprej).

Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah (KAZALNIK 1): Komisijo za kakovost ima ustanovljeno 96,8 % sodelujočih izvajalcev PSI, od tega je 69,1 % komisij imenovanih v skladu z zakonodajo. Skoraj polovica anketiranih (46,3 %) je odgovorila, da imajo komisijo za kakovost imenovano za eno šolsko leto.

⁷⁴ http://excelsior.unioncamere.net/eng/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=101.

Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16 je imelo pripravljeno 69,5 % sodelujočih bodisi na ravni šole/zavoda (63,2 %) bodisi na ravni šolskega centra (6,3 %), od tega jih je 77,3 % poročilo tudi objavilo na svoji spletni strani.

64,2 % izvajalcev PSI je izvedlo samoevalvacijo, in sicer 60,0 % na ravni šole/zavoda in 4,2 % na ravni šolskega centra. Izmed 61 anketiranih, ki so dejali, da so izvedli samoevalvacijo, jih je 48 (78,7 %) dejalo, da so jo vezali na razvojne cilje, 11 (18,0 %) je ni vezalo na razvojne cilje, 2 na vprašanje nista odgovorila. Samoevalvacijo so izpeljali s pomočjo vprašalnikov (85,2 %), z analizo dokumentov (57,4 %), opazovanjem (39,3 %) in intervjuji (27,9 %), 9,8 % anketiranih pa je uporabilo tudi druge metode. Pri 83,6 % izvedbah samoevalvacije je sodelovala komisija za kakovost, pri 77,0 % izvedbah vodstvo, pri 75,4 % učiteljski zbor in pri 65,6 % tudi udeleženci izobraževanja. V manjši meri (37,7 %) so sodelovali tudi delodajalci v lokalnem okolju in drugi (13,1 %). Samoevalvacijskega poročila nima pripravljene 13,1 % sodelujočih izvajalcev PSI, medtem ko ga ima 77,0 % pripravljene na ravni šole/zavoda in 3,3 % na ravni šolskega centra.

Izmed vseh sodelujočih je 49,5 % dejalo, da imajo pripravljen razvojni načrt za daljše obdobje na ravni šole/zavoda, 6,3 % ga ima pripravljene na ravni šolskega centra. Letni načrt razvoja kakovosti ima pripravljen 71,6 % izvajalcev PSI.

Nahajanje udeležencev izobraževanja 6 mesecev/1 leto ali več po zaključenem izobraževanju (KAZALNIK 6): Skoraj polovica anketiranih (41,1 %) ne spremlja nahajanja svojih diplomantov, 20,0 % ga spremlja, 25,3 % pa le delno oziroma ne sistematično. Tisti, ki ga spremljajo, to počnejo z anketiranjem o zaposlitvenem statusu in vrsti zaposlitve, z osebnim stikom (pri delodajalcih, kjer so opravljali PUD in so sedaj zaposleni, prek telefona, na raznih alumni prireditvah) in prek projektnega dela.

Uporaba pridobljenih spretnosti na delovnem mestu (EQAVET KAZALNIK 6): 24,2 % sodelujočih spremlja zadovoljstvo bivših dijakov in delodajalcev, ravno tako 24,2 % pa delno oziroma ne sistematično. Za spremljanje zadovoljstva bivših dijakov in delodajalcev se anketirani poslužujejo anket in vprašalnikov ter intervjujev. Informacije s strani delodajalcev pridobijo na letnih sestankih strokovnega aktiva, prek pogovorov organizatorjev PI z delodajalci ali prek mentorjev na PUD. Pridobljene informacije uporabijo za izboljšanje kakovosti svojega dela.

Mehanizmi prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela (EQAVET KAZALNIK 9): 52,6 % vseh sodelujočih izvajalcev PSI beleži izobraževalne potrebe lokalne skupnosti, od tega jih 76,0 % vključi v odprti kurikulum, 56,0 % v izvedbo PUD, 34,0 % v izbirne vsebine in 20,0 % druge.

Spremljanje na ravni sistema za šolsko leto 2015/16

Stopnja udeležnosti v programih PSI (EQAVET KAZALNIK 3): Na dan 15. 9. 2015 je bilo v programe srednješolskega izobraževanja vpisanih 74.831 dijakov, od tega 97,2 % v javne zavode, 2,4 % v zasebne šole in 0,4 % v zavode, ki izvajajo programe, prilagojene za mladostnike s posebnimi potrebami. 0,5 % dijakov se je odločilo za vzporedni vpis v program Umetniška gimnazija. Srednješolske programe za odrasle je obiskovalo 20.580 oseb, od tega 79,8 % v javnih zavodih in 20,2 % v zasebnih šolah. Skupaj je bilo v srednješolsko izobraževanje vključenih 95.411 oseb.

Največ (41,2 %) dijakov je bilo vključenih v programe SSI, sledi 35,9 % dijakov, vključenih v gimnazije (splošne in strokovne), 16,1 % dijakov v programe SPI, 4,7 % v programe PTI in 1,3 % v programe NPI. Razmerje med vpisom v prvi letnik splošnega in strokovnega izobraževanja je približno 35 : 65. 46,7 % vseh odraslih je bilo vključenih v programe SSI, 31,7 % v programe SPI in 9,6 % v programe PTI. Nekoliko manj kot 5 % vseh odraslih udeležencev je bilo vključenih v programe za pridobitev srednje splošne izobrazbe (3,8 % v gimnazije in 1,1 % v MT). V programe poklicnega tečaja je bilo vključenih 6,3 % vseh odraslih udeležencev srednješolskega izobraževanja. Najmanj (0,7 %) je bilo vključenih v programe NPI. Razmerje med vključenostjo odraslih v splošno in strokovno izobraževanje je približno 5 : 95.

28,1 % dijakov je bilo vpisanih v splošne gimnazije, 11,6 % v programe s področja elektrotehnike in računalništva, 10,7 % v programe metalurgije in strojništva ter 7,7 % v programe s področja ekonomije. Manj kot 1 % vseh vpisanih se je vključil v programe s področij cestnega prometa in pomorstva, varovanja, gozdarstva, tekstilstva in rudarstva. Največ odraslih je bilo vpisanih v programe s področja družbenih, poslovnih, upravnih in pravnih ved (30,0 %), s področja tehnike, proizvodne tehnologije in gradbeništva (20,4 %) ter storitev (19,5 %). Najmanjši delež odraslih je v programih s področja kmetijstva, gozdarstva, ribištva in veterinarstva (3,5 %) ter naravoslovja, matematike in računalništva (2,8 %).

Največ dijakov je vključenih v šole v Osrednjeslovenski regiji (29,3 %), sledi 16,5 % vključenih dijakov v Podravske regiji in 13,9 % v Savinjski regiji. Najmanj vključenih dijakov je v Zasavski (1,8 %) in Primorsko-notranjski regiji (1,6 %). Ravno tako je največji delež odraslih (39,4 %) vključen v zavode v Osrednjeslovenski regiji, sledi delež odraslih v Savinjski regiji (15,5 %). Najmanj odraslih je v srednješolsko izobraževanje vključenih v zavodih v Koroški regiji (1,8 %), Posavski regiji (1,4 %) in Primorsko-notranjski regiji (1 %). Gledano v celoti, je največji delež vpisanih v srednješolsko izobraževanje v zavodih v Osrednjeslovenski regiji (31,5 %), Podravske (14,8 %) in Savinjski regiji (14,2 %), najmanj pa v Primorsko-notranjski regiji (1,5 %).

Največ je bilo vpisanih v programe SSI (30.819) in gimnazijo (26.864), pri čemer je bilo največ žensk v slednji (59 %) in najmanj v programih PTI (27 %). V programih SSI je delež žensk (48 %) približno enak deležu moških. Pri PT in MT je delež žensk največji

(67 oziroma 72 %). Največ odraslih žensk je bilo vpisanih v programe poklicnega tečaja (73 %). Več kot polovica vseh vključenih je bila odraslih žensk v programih SSI (55 %), gimnazije (54 %) in MT (53 %). V programih NPI in SPI je delež žensk (48–49 %) približno enak deležu moških. Najnižji delež žensk je v programih PTI (37 %). Skupno je delež žensk, vključenih v srednješolsko izobraževanje odraslih, 52-odstotni.

Delež udeležencev izobraževanja, ki so uspešno zaključili izobraževanje v predvidenem času (KAZALNIK 4): Glede na podatke prejšnjih let (Černoša in Rački, 2017, 49) smo okvirno izračunali prehodnost iz prvega v zaključni letnik generacij, ki so bile v šolskem letu 2015/16 v zaključnem letniku srednješolskega izobraževanja. Prehodnost v omenjenem obdobju je bila najvišja v gimnazijah (90,8 %), sledi prehodnost dijakov, vključenih v programe SSI (87,5 %), NPI (82,0 %) in SPI (79,3 %). Najnižja prehodnost je v programih PTI (66,8 %).

Največ odraslih (46,3 %) je zaključilo srednje strokovno izobraževanje, najmanj pa nižje poklicno izobraževanje (0,3 %). Glede na spol je srednješolsko izobraževanje odraslih zaključilo 56,5 % žensk, ki so prevladovali v programih poklicnega tečaja (87,3 %), programih SPI (61,5 %) in SSI (53,3 %). Izobraževanje je zaključilo 14,5 % odraslih, glede na vse vključene v izobraževanje odraslih v šolskem letu 2015/16 (N = 20.580).

Uspešnost na zaključnem izpitu in poklicni maturi (KAZALNIK 5): V letu 2016 se je k ZI prijavilo 3.789 oseb, opravilo ga je 3.732 (98,5 %) kandidatov. Z izjemnim uspehom je izdelalo 353 kandidatov, kar predstavlja 9,3 % in je najvišji delež od leta 2011. Splošni uspeh pri ZI je v vseh izpitnih rokih skupaj pri 311 kandidatih iz NPI znašal 3,5 točke, v SPI pa pri 3.478 kandidatih v povprečju 3,4 točke.

V letu 2016 se je na vse tri izpitne roke PM prijavilo 11.446 oseb, od tega je k opravljanju pristopilo 9.741 kandidatov (85,1 %), od tega 7.621 kandidatov SSI (78,2 %), 1.498 kandidatov PTI (15,4 %) in 622 kandidatov PT (6,4 %). Razliko pomenijo kandidati, ki niso izpolnili pogojev za pristop k PM. Izmed udeleženi je bilo uspešnih 9.210 kandidatov (94,5 %). Glede na program je bilo v vseh treh izpitnih rokih skupaj uspešnih 95,6 % kandidatov SSI, 87,7 % kandidatov PTI in 97,9 % kandidatov PT. PM je glede na status opravljalo 7.279 dijakov in 2.462 drugih, torej kandidatov brez statusa dijaka in udeležencev izobraževanja odraslih. PM je opravilo 7.163 dijakov (98,4 %) in 2.047 drugih (83,1 %). Izjemni splošni uspeh na PM je doseglo 2,9 % kandidatov, kar je tri desetinke več kakor lani.

Nahajanje udeležencev PSI po zaključku (EQAVET KAZALNIK 5): V šolskem letu 2015/16 je 251 dijakov (74,3 %), ki so uspešno zaključili programe NPI, nadaljevalo svoje izobraževanje v programih SPI in 14 dijakov (4,1 %), ki so uspešno zaključili programe NPI, nadaljevalo izobraževanje v programih SSI. Skoraj 70 % dijakov, ki so zaključili izobraževanje v programih SPI v šolskem letu 2014/2015, se je odločilo za nadaljnje izobraževanje v okviru programov PTI.

V obdobju julij–november 2016 se je na ZRSZ prijavilo 842 iskalcev prve zaposlitve, starih med 17 in 19 let, s poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150). V letu 2016 je prvo zaposlitev dobilo 619 oseb, starih med 17 in 19 let, s poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150).

Stopnja brezposelnosti (EQAVET KAZALNIK 7): V letu 2016 je bilo brezposelnih z nižjo in srednjo poklicno izobrazbo v povprečju 27.643, s srednjo tehniško, strokovno in splošno izobrazbo pa 27.478, kar je skupaj malo več kot polovica (53,4 %) vseh brezposelnih oseb v Sloveniji. Dolgotrajno brezposelnih oseb je bilo 51.916, od tega 5,8 % z nižjo poklicno izobrazbo, 22,5 % s srednjo poklicno izobrazbo in 23,4 % s srednjo strokovno in splošno izobrazbo.

Na ZRSZ je bilo v decembru 2016 prijavljenih 51.847 brezposelnih oseb s poklicno in strokovno izobrazbo (KLASIUS SRV 130, 140, 150). 41,6 % brezposelnih je dokončalo izobraževanje na področju tehnike, proizvodnih tehnologij in gradbeništva, 25,9 % na področju družbenih, poslovnih, upravnih in pravnih ved in okoli 10 % na splošnem in storitvenem področju. Največ brezposelnih (23,4 %) je prijavljenih na ZRSZ od 0 do 2 meseca, malo manj (17,7 %) od 12 do 23 mesecev, najmanj (5,2 %) je brezposelnih 8 let in več. Med brezposelnimi s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo je več moških (52,0 %) kot žensk. V Vzhodni kohezijski regiji je 60,6 % brezposelnih s srednjo poklicno in strokovno izobrazbo, medtem ko je preostalih 39,4 % v Zahodni kohezijski regiji.

Kvalitativna analiza poročil o kakovosti za šolsko leto 2015/16

Kvalitativno analizo poročil o kakovosti izvajalcev PSI smo izvedli, da bi videli, kaj vključujejo, kakšne so aktivnosti na področju ugotavljanja in zagotavljanja ter razvoja kakovosti v njihovi šoli/zavodu.

Kvalitativna analiza poročil 50 šol in šolskih centrov je skupno vključevala 55 poročil in 10 podpornih dokumentov (razvojni in akcijski načrti), analiza poročil 18 organizacij za IO pa je skupno vključevala 18 poročil in 5 podpornih dokumentov (razvojni in akcijski načrti). Vsa poročila smo analizirali po sledečih merilih:

- Prisotnost razvojne naravnosti v poročilih (Da/Ne).
- Povezanost z razvojnimi cilji šole/zavoda (Da/Ne).

- Razumevanje in sistematičnost procesa samoevalvacije (za tekoče leto) (Da/Ne).
- Rednost izvajanja procesa samoevalvacije (zadnja 3 leta) (Da/Ne).
- Povezanost načrtovanih izboljšav z ugotovitvami samoevalvacije (Da/Ne).
- Prisotnost sistematičnega spremljanja implementacije izboljšav (Da/Ne).
- Povezanost z vodstvom in ostalim kolektivom pri procesu ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti (Da/Ne).

Elementi razvojne naravnosti v poročilih so se kazali pri 20 (40 %) šolah/šolskih centrih in v 8 (44 %) poročilih organizacij za IO.

V kolikor so šole/zavodi v poročilu navedli, da sledijo razvojnim ciljem, ali da se je to izkazalo s pomočjo podpornih dokumentov, smo dejali, da je v poročilu prisotna povezanost z razvojnimi cilji. Omenjena povezanost je prisotna v poročilih 15 (30 %) šol/šolskih centrov in 8 (44 %) poročilih organizacij za IO.

Pogledali smo, ali so se izvedbe samoevalvacije lotili sistematično, in sicer s pripravo izvedbenega načrta, ciljev in namena. Elementi razumevanja in sistematičnosti procesa samoevalvacije so se kazali v poročilih 25 (50 %) šol in šolskih centrov ter 9 (50 %) poročilih organizacij za IO, in sicer predvsem pri tistih, ki so v šolskem letu 2015/16 samoevalvacijo tudi izvedli.

V poročilih 30 (60 %) šol in šolskih centrov ter 4 (22 %) poročilih organizacij za IO je vidna rednost izvajanja samoevalvacije. Le-ta se kaže na dva načina, in sicer je v poročilu izrecno omenjeno, da so samoevalvacijo izvajali redno, v vseh zadnjih treh letih, ali pa je to vidno iz analize rezultatov na posameznih področjih spremljanja, ki vključujejo primerjavo s prejšnjimi šolskimi leti. V dveh poročilih organizacij za IO je navedeno, da samoevalvacijo izvajajo vsaki 2 leti.

31 (62 %) šol in šolskih centrov je v svojih poročilih vidno zapisalo, da načrtovane izboljšave izhajajo iz ugotovitev izvedenih samoevalvacij v tem šolskem letu ali iz prejšnjih samoevalvacij, pri čemer so izboljšave in ukrepe že implementirali. Da so načrtovane izboljšave povezane z ugotovitvami predhodno izvedene samoevalvacije, se je videlo v 9 (50 %) poročilih organizacij za IO, pri čemer le pri enem neposredno.

Prisotnost sistematičnega spremljanja implementacije izboljšav se je pokazala v poročilih 21 (42 %) šol in šolskih centrov in posredno videla v 3 (17 %) poročilih organizacij za IO.

Iz poročil 24 (48 %) šol in šolskih centrov ter 7 (39 %) poročil in podpornih dokumentih organizacij za IO je bilo razvidno, da so v proces ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vključeni tudi drugi zaposleni in ne samo komisija, tim za kakovost ali tim za samoevalvacijo.

8 Literatura in viri

Cedefop (2017). *Tematski pregled (TCR) – Pregled vaještva: Slovenija; Uvajanje vaještva v Sloveniji*. Luxembourg: Urad za publikacije.

Cedefop (2016). *Slovenia – new guidelines for VET programmes development*. Dostopno na <http://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/slovenia-new-guidelines-vet-programme-development>.

Černoša, S. in T. Rački (2017). *Podatki z analizo za srednje šole in dijaške domove*. Kranj: Šola za ravnatelje.

EQAVET – *European Quality Assurance in Vocational Education and Training*. <http://www.eqavet.eu>.

EQAVET. *Gradiva delovnih srečanj*. Dostopno na <http://www.eqavet.eu/gns/what-we-do/peer-learning-activities.aspx>.

EQAVET (2012). *Quality assuring work-based learning*. Dostopno na <http://www.eqavet.eu/workbasedlearning/GNS/guidelines.aspx>.

Eurostat. *Unemployment rates by sex, age and educational attainment level (%)*. Dostopno na http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lfsa_urgaed&lang=en. Pridobljeno 1. 12. 2017.

Evropska komisija. *Strategija Evropa 2020*. Dostopno na https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/framework/europe-2020-strategy_sl.

Evropska komisija. *Strateški okvir – Izobraževanje in usposabljanje 2020*. Dostopno na: http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework_sl.

Evropska komisija (2010). *Sporočilo iz Bruggeja o okrepljenem evropskem sodelovanju na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja za obdobje 2011–2020*. Dostopno na http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/vocational/bruges_sl.pdf.

Evropska komisija (2012). *Ponovni razmislek o izobraževanju: naložbe v spretnosti za boljše socialno-ekonomske rezultate: Sporočilo Evropske komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij. SWD(2012) 371-377 final*. Dostopno na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0669&from=EN>.

Evropska komisija (2012). *Za zaposlovanje mladih. Sporočilo Evropske komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij. COM(2012) 727 final*. Dostopno na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0727&from=EN>.

Evropska komisija (2013). *Work-based Learning in Europe, Practices and Policy Pointers*. Dostopno na http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/vocational-policy/doc/alliance/work-based-learning-in-europe_en.pdf.

Evropska komisija (2016). *Novi program znanj in spretnosti za Evropo: Z roko v roki za večji človeški kapital, zaposljivost in konkurenčnost: Sporočilo Evropske komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij. COM(2016) 381 final*. Dostopno na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016DC0381&from=EN>.

Evropska komisija (2017). *European Framework for Quality and Effective Apprenticeships*. Dostopno na http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-3586_en.htm.

Hergan, M., ur. (2017). *Priporočila za implementacijo sodelovalnega pristopa k praktičnemu usposabljanju; priporočila za odločevalce*. Intelektualni rezultat projekta Erasmus+ Cooperative and Work Integrated Curriculum (CWIC).

Hergan, M. (2017). Zakon o vaještvi, prispevek, objavljen v Škapin, D. (ur.) *Vaještvo – od možnosti do izvedbe*, bilten ob mednarodni konferenci ob uvedbi vaještva. Dostopno na http://www.cpi.si/files/cpi/userfiles/projektno-sodelovanje/ESS/2016-2020/CPI_vajenstvo_bilten_web.pdf.

Knavs, S., B. Mikulec, D. Mali in S. Pevec Grm (2009). *Poročilo o kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja za šolsko leto 2007/08*. Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje.

Knavs, S., D. Mali, M. Hergan in K. Stolnik (2010). *Poročilo o kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja za šolsko leto 2008/09*. Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje.

Knavs, S., K. Stolnik, D. Mali, A. Damljanovič in P. Nikolič (2012). *Poročilo o kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja za šolski leti 2009/10 in 2010/11*. Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje.

Kozmelj, A. (2017). *Tudi v šolskem letu 2016/17 osnovnošolcev več, srednješolcev pa manj kot pretekla leta*. Statistični urad RS. Dostopno na <http://www.stat.si/StatWeb/News/Index/6893>. Pridobljeno 28. 9. 2017.

Latvijsko Predsedstvo Svetu (Latvian Presidency of the Council of the European Union). (2015). *Sklepi iz Rige (Riga conclusions 2015 on a new set of medium-term deliverables in the field of VET for the period 2015-20, as a result of the review of short-term deliverables defined in the 2010 Bruges communiqué)*. Dostopno na http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf.

Mali, D. (2017). Pilotno uvajanje vajeništva v Sloveniji, prispevek, objavljen v Škapin, D. (ur.) *Vajeništvo – od možnosti do izvedbe, bilten ob mednarodni konferenci ob uvedbi vajeništva*. Dostopno na http://www.cpi.si/files/cpi/userfiles/projektno-sodelovanje/ESS/2016-2020/CPI_vajenistvo_bilten_web.pdf.

Poročila o kakovosti, Samoevalvacijska poročila, Poročila o realizaciji LDN za šolsko leto 2015/16, Razvojni načrti in Akcijski načrti razvoja kakovosti, pridobljena na spletnih straneh izvajalcev PSI ali z njihove strani posredovana CPI.

Predlog kazalnikov za spremljanje in ugotavljanje kakovosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju, obravnavan na 101. seji Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje.

ReferNet Slovenia (2014). *Apprenticeship-type schemes and structured work-based learning programmes*. Dostopno na https://cumulus.cedefop.europa.eu/files/vetelib/2015/ReferNet_SI_2014_WBL.pdf.

Statistični urad RS. Podatkovni portal SI-STAT 2017. *Srednješolsko izobraževanje odraslih*. Dostopno na http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/09_izobrazevanje/07_srednjeshol_izobraz/02_09533_kon_sol_leta_mlad/02_09533_kon_sol_leta_mlad.asp. Pridobljeno 28. 9. 2017.

Stopar, I. (ur.) (2017). *Letno maturitetno poročilo o poklicni maturi 2016*. Ljubljana: Državni izpitni center. Dostopno na http://www.ric.si/poklicna_matura/statisticni_podatki/. Pridobljeno 28. 9. 2017.

Unioncamere. Dostopno na http://excelsior.unioncamere.net/eng/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=101.

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-NPB19) (2007). Ljubljana: Uradni list RS, št. 16/07, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D in 47/15: ZOFVI-NPB19.

Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju (2006). Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije, št. 79/2006.

Zakon o vajeištvu (2017). Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije, št. 25/2017.

Zavod RS za zaposlovanje. *Podatki o brezposelnosti*. Dostopno na http://www.ess.gov.si/trg_dela/trg_dela_v_stevilkah/registrirana_brezposelnost. Pridobljeno 3. 11. 2017.

Zgonc, B. (ur.) (2016). Izhodišča za pripravo izobraževalnih programov nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja ter programov srednjega strokovnega izobraževanja. Dostopno na http://www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_srednje_in_visje_solstvo_ter_izobrazevanje_odraslih/srednjesholsko_izobrazevanje/srednjesholski_izobrazevalni_programi/.

Zupanc, B. (ur.) (2017). Letno poročilo o zaključnem izpitu 2016. Ljubljana: Državni izpitni center. Dostopno na http://www.ric.si/zakljucni_izpiti/porocila/. Pridobljeno 28. 9. 2017.

Žagar, T. in S. Grašič (2016). *Poročilo o kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja za šolsko leto 2014/15*. Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje.

9 Priloge

9.1 NACIONALNI KAZALNIKI KAKOVOSTI

Strokovni svet RS za poklicno izobraževanje je leta 2007 opredelil 7 kazalnikov kakovosti, ki naj se redno spremljajo na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja:

1. Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah;
2. Delež učiteljev z ustrežno formalno stopnjo izobrazbe;
3. Delež učiteljev, ki sodelujejo v nadaljnjem strokovnem izobraževanju, spopolnjevanju in usposabljanju in delež vloženega denarja;
4. Delež udeležencev izobraževanja, ki so uspešno zaključili izobraževanje v predvidenem času;
5. Uspešnost na zaključnem izpitu in poklicni maturi;
6. Nahajanje udeležencev izobraževanja šest mesecev/eno leto po zaključenem izobraževanju (dijaki so v nadaljnjem izobraževanju, zaposleni ali brezposelni);
7. Delež sredstev, ustvarjenih s pripravo in izvedbo seminarjev po naročilu gospodarstva.

EQAVET je predlagal 10 kazalnikov kakovosti, skupaj z opisniki, ki naj se jih spremlja tako na ravni sistema kot na ravni izvajalcev:

1. Ustreznost sistemov zagotavljanja kakovosti izvajalcev PSI;
2. Vlaganje v usposabljanje učiteljev in mentorjev;
3. Stopnja udeležnosti v programih PSI;
4. Stopnja dokončnosti programov PSI;
5. Stopnja zaposljivosti v programih PSI;
6. Uporaba pridobljenih spretnosti na delovnem mestu;
7. Stopnja brezposelnosti glede na posamezna merila;
8. Razširjenost ranljivih skupin;
9. Mehanizmi prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela;
10. Programi spodbujanja boljšega dostopa do PSI.

Strokovni svet RS za poklicno izobraževanje je na 160. seji, dne 7. 4. 2017, obravnaval predlog dopolnitve obstoječega okvira sedmih nacionalnih kazalnikov kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja ter sprejel sklep, da se jih uskladi in dopolni v skladu z evropskimi kazalniki kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja. Tako imamo sedaj potrjenih 11 nacionalnih kazalnikov kakovosti z opisniki:

Kazalnik 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah

- Delež izvajalcev PSI, ki uporabljajo notranje sisteme zagotavljanja kakovosti, določene z zakonodajo ali na lastno pobudo,
- kakovost procesa vodenja kakovosti.

Kazalnik 2: Vlaganje v usposabljanje učiteljev in mentorjev

- Delež učiteljev in mentorjev z ustrežno formalno stopnjo izobrazbe,
- delež učiteljev in mentorjev, ki sodelujejo v nadaljnjem strokovnem izobraževanju, spopolnjevanju in usposabljanju, in delež vloženega denarja.

Kazalnik 3: Stopnja udeležnosti v programih PSI

- Število udeležencev v programih PSI glede na izobraževalni program in druga merila (razmerje med splošnim in poklicnim izobraževanjem, oblika izobraževanja (šolska, vajeniška oblika), stopnja izobraževanja, strokovni sektor, regija, spol).

Kazalnik 4: Stopnja dokončnosti programov PSI

- Delež udeležencev izobraževanja, ki so uspešno zaključili izobraževanje v predvidenem času glede na izobraževalni program in druga merila (oblika izobraževanja, strokovni sektor, stopnja izobraževanja, regija, spol),
- uspešnost na zaključnem izpitu in poklicni maturi glede na izobraževalni program in druga merila (oblika izobraževanja, strokovni sektor, stopnja izobraževanja, regija, spol).

Kazalnik 5: Nahajanje udeležencev PSI po zaključku

- Nahajanje udeležencev izobraževanja v določenem času po zaključenem izobraževanju (npr. 6 mesecev/1 leto, 2 leti in 5 let po zaključenem izobraževanju ali drugače) – dijaki so v nadaljnjem izobraževanju, zaposleni ali brezposelni glede na izobraževalni program in druga merila (oblika izobraževanja, strokovni sektor, stopnja izobraževanja, regija, spol),
- delež zaposlenih udeležencev PSI v določenem času po končanem izobraževanju glede na izobraževalni program in druga merila (oblika izobraževanja, strokovni sektor, stopnja izobraževanja, regija, spol, vrsta zaposlitve, zaposlen na svojem/ drugem področju, po generacijah ipd.).

Kazalnik 6: Uporaba pridobljenih spretnosti na delovnem mestu

- Informacije o zaposlitvi posameznikov po zaključenem izobraževanju glede na izobraževalni program in druga merila (oblika izobraževanja, strokovni sektor, stopnja izobraževanja, regija, spol),
- stopnja zadovoljstva posameznikov in delodajalcev s pridobljenimi veščinami in sposobnostmi glede na izobraževalni program in druga merila (oblika izobraževanja, strokovni sektor, stopnja izobraževanja, regija, spol, vrsta zaposlitve, zaposlen na svojem/ drugem področju, po generacijah ipd.).

Kazalnik 7: Stopnja brezposelnosti

- Stopnja brezposelnosti glede na posamezna merila (izobraževalni program, oblika izobraževanja, strokovni sektor, stopnja izobraževanja, regija, spol).

Kazalnik 8: Razširjenost ranljivih skupin

- Odstotek posameznikov ranljivih skupin med udeleženci PSI (po posameznih območjih) glede na starost in spol,
- stopnja uspešnosti posameznikov ranljivih skupin glede na starost in spol,
- mehanizmi preprečevanja izključenosti in izobraževanje posameznikov ranljivih skupin in dokaz o njihovi učinkovitosti.

Kazalnik 9: Mehanizmi prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela

- Informacije o mehanizmih za prepoznavanje spreminjajočih se zahtev na različnih ravneh (ali šola sodeluje z lokalnim okoljem, delodajalci, skupinami delodajalcev ipd., in kje te predloge integrira),
- dokaz o njihovi učinkovitosti.

Kazalnik 10: Programi spodbujanja boljšega dostopa do PSI

- Informacije o obstoječih programih na različnih ravneh,
- dokaz o njihovi učinkovitosti.

Kazalnik 11: Podpora razvoju industrije in gospodarstva

- Delež sredstev, ustvarjenih s pripravo in izvedbo seminarjev po naročilu gospodarstva.

9.2 VPRAŠALNIK

SPOŠTOVANI!

Vljudno vas prosimo za sodelovanje pri spremljavi kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja (PSI) v Sloveniji za šolsko leto 2015/16, ki jo izvajamo na Centru RS za poklicno izobraževanje. Podatki posamezne šole/zavoda ne bodo izpostavljeni, zanima nas splošna slika.

Pred vami je kratek vprašalnik, ki se nanaša na spremljavo kakovosti po kazalnikih kakovosti, in sicer:

1. Kazalnik 1: vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah;
2. Kazalnik 6: nahajanje udeležencev izobraževanja (6 mesecev/1 leto ali več) po zaključenem izobraževanju;
3. Kazalnik 6 (EQAVET): uporaba pridobljenih znanj/spretnosti kasneje na delovnem mestu;
4. Kazalnik 9 (EQAVET): mehanizmi prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela.

Prosimo vas, da odgovorite na vsa vprašanja, saj bomo le tako lahko pridobili splošno sliko stanja v Sloveniji. Izpolnjevanje vam bo vzelo od 5 do 10 minut časa. Jamčimo za anonimnost pri objavi rezultatov in varovanje podatkov vaše šole/zavoda.

Nacionalna referenčna točka za kakovost poklicnega in strokovnega izobraževanja, Center RS za poklicno izobraževanje

Q1 - Navedite naziv šole/zavoda. V kolikor odgovarjate v imenu vseh šol šolskega centra, vpišite samo ime centra.

Q2 - Vaša vloga na šoli/zavodu:

- Ravnatelj
 Vodja komisije za kakovost
 Drugo: _____

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

Q3 - Kazalnik 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

Q4 - Ali imate na šoli/zavodu ustanovljeno komisijo za kakovost?

- Da
 Ne
 Za zagotavljanje in razvoj kakovosti na naši šoli/zavodu skrbimo drugače

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (2) Q4 = [2] or Q4 = [3] (Skrb za UZK)

Q5 - Na kakšen način skrbite na vaši šoli/zavodu za zagotavljanje in razvoj kakovosti?

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (3) Q4 = [1]

Q6 - Kdaj je svet šole/zavoda imenoval komisijo za kakovost?

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (3) Q4 = [1]

Q7 - Za kakšno obdobje je ustanovljena komisija za kakovost?

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (3) Q4 = [1]

Q8 - Kolikokrat se je komisija za kakovost sestala v šolskem letu 2015/16?

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (3) Q4 = [1]

Q9 - Katere so bile glavne naloge komisije za kakovost v šolskem letu 2015/16?

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (3) Q4 = [1]

Q10 - Sestava komisije za kakovost (v okence zapišite število članov)

Strokovni sodelavci s šole	<input type="text"/>
Dijaki	<input type="text"/>
Starši	<input type="text"/>
Delodajalci	<input type="text"/>
Odrasli udeleženci izobraževanja	<input type="text"/>
Drugo _____	<input type="text"/>
Skupaj	<input type="text"/>

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (3) Q4 = [1]

IF (4) Q10f or Q10f or Q10f

Q11 - Morebitni drugi člani komisije za kakovost so:

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

Q12 - Ali imate pripravljeno Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16?

- Da, na ravni šole/zavoda
- Da, na ravni šolskega centra
- Ne
- Drugo: _____

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (5) Q12 = [1, 2, 4]

Q13 - Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16 je objavljeno na spletni strani šole/zavoda/ šolskega centra:

- Da, in sicer na spletnem naslovu
- Ne
- Drugo: _____

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (5) Q12 = [1, 2, 4]

IF (6) Q13 = [2] or Q13 = [3]

Q14 - V kolikor imate Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16 pripravljeno in ni objavljeno na spletni strani vaše organizacije, vas prosimo, da nam ga posredujete tukaj:

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (5) Q12 = [1, 2, 4]

Q15 - katerim delovnim telesom/orgonom šole/zavoda/šolskega centra ste Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2015/16 predstavili?

Možnih je več odgovorov

- Vodstvu
- Učiteljskemu/andragoškem zboru
- Kolegiju ravnateljstva
- Svetu šole/zavoda
- Svetu staršev
- Dijaški skupnosti
- Predstavnikom lokalne skupnosti
- Predstavnikom delodajalcev (tistim, ki niso vključeni v Svet šole/zavoda)
- Drugim, in sicer: _____

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

Q16 - Ali ste v šolskem letu 2015/16 izvedli samoevalvacijo?

- Da, na ravni šole/zavoda
- Da, na ravni šolskega centra
- Ne

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (9) Q16 = [1, 2]

Q17 - Ali ste izvedeno samoevalvacijo vezali na razvojne cilje vaše šole/centra/zavoda?

- Da
- Ne

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (10) Q17 = [1]

Q18 - Na katere razvojne cilje vaše šole/centra/zavoda ste vezali izvedeno samoevalvacijo?

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (11) Q16 = [1, 2]

Q19 - Katere metode in tehnike ste uporabili pri izvedbi samoevalvacije?

Možnih je več odgovorov

- Vprašalnike
- Intervjuje
- Opazovanje
- Analizo dokumentov
- Drugo:

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (12) Q16 = [1, 2]

Q20 - Kdo je sodeloval v procesu samoevalvacije?

Možnih je več odgovorov

- Vodstvo; opišite, kako: _____
- Komisija za kakovost; opišite, kako: _____
- Učiteljski zbor; opišite, kako: _____
- Udeleženci izobraževanja/dijaki; opišite, kako: _____
- Delodajalci v lokalnem okolju; opišite, kako: _____
- Drugi; opišite, kako: _____

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (13) Q16 = [1, 2]

Q21 - Ali imate pripravljeno Samoevalvacijsko poročilo za šolsko leto 2015/16?

- Da, na ravni šole/zavoda
- Da, na ravni šolskega centra
- Ne
- Drugo: _____

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (14) Q21 = [1, 2, 4]

Q22 - V kolikor želite, nam Samoevalvacijsko poročilo za šolsko leto 2015/16 lahko posredujete tukaj:

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

Q23 - Ali imate pripravljen Razvojni načrt oziroma Program razvoja vaše šole/zavoda/šolskega centra za daljše večletno obdobje (3–5 let)?

- Da, na ravni šole/zavoda
- Da, na ravni šolskega centra
- Ne
- Drugo: _____

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (15) Q23 = [1, 2, 4]

Q24 - V kolikor želite, nam Razvojni načrt oziroma Program razvoja lahko posredujete tukaj:

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

Q25 - Ali ste imeli za šolsko leto 2015/16 pripravljen letni načrt razvoja kakovosti oziroma akcijski načrt implementiranja izboljšav (lahko kot del LDN) na vaši šoli/zavodu/šolskem centru?

- Da
- Ne, ker _____

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (16) Q25 = [1]

Q26 - Ali ste letni načrt razvoja kakovosti oziroma akcijski načrt implementiranja izboljšav pripravili na podlagi ugotovitev predhodne samoevalvacije?

- Da
- Ne

IF (1) (KAZALNIK 1: Vzpostavljenost sistemov kakovosti na šolah)

IF (16) Q25 = [1]

IF (17) Q25 = [1]

Q27 - V kolikor želite, nam načrt razvoja kakovosti oziroma akcijski načrt implementiranja izboljšav lahko posredujete tukaj:

IF (18) (Kazalnik 6: nahajanje udeležencev izobraževanja (6 mesecev/1 leto) po zaključenem izobraževanju)

Q28 - Kazalnik 6: Nahajanje udeležencev izobraževanja (6 mesecev/1 leto ali več) po zaključenem izobraževanju

IF (18) (Kazalnik 6: nahajanje udeležencev izobraževanja (6 mesecev/1 leto) po zaključenem izobraževanju)

Q29 - Ali spremljate zaposlitveni položaj svojih dijakov po zaključenem izobraževanju?

Da

Ne

Drugo: _____

IF (18) (Kazalnik 6: nahajanje udeležencev izobraževanja (6 mesecev/1 leto) po zaključenem izobraževanju)

IF (19) Q29 = [1]

Q30 - Na kakšen način spremljate zaposlitveni položaj? Prosimo vas, da na kratko opišete metodologijo spremljanja in s kakšnimi podatki razpolagate ter kako jih uporabljate za vaše nadaljnje delo.

Q31 - Kazalnik 6 (EQAVET): Uporaba pridobljenih znanj/spretnosti kasneje na delovnem mestu

IF (20) (Kazalnik 6 (EQAVET): uporaba pridobljenih znanj/spretnosti kasneje na delovnem mestu)

Q32 - Ali spremljate zadovoljstvo svojih bivših dijakov in delodajalcev z njihovimi pridobljenimi znanji, spretnostmi in sposobnostmi?

Da

Ne

Drugo: _____

IF (20) (Kazalnik 6 (EQAVET): uporaba pridobljenih znanj/spretnosti kasneje na delovnem mestu)

IF (21) Q32 = [1]

Q33 - Na kakšen način spremljate zadovoljstvo svojih bivših dijakov in delodajalcev z njihovimi pridobljenimi znanji, spretnostmi in sposobnostmi? Prosimo vas, da na kratko opišete metodologijo spremljanja in s kakšnimi podatki razpolagate ter kako jih uporabljate za vaše nadaljnje delo.

IF (22) (Kazalnik 9 (EQAVET): mehanizmi prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela)

Q34 - Kazalnik 9 (EQAVET): Mehanizmi prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela

IF (22) (Kazalnik 9 (EQAVET): mehanizmi prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela)

Q35 - Ali ste v šolskem letu 2015/16 beležili izobraževalne potrebe lokalne skupnosti in gospodarstva ter temu prilagajali izobraževalne programe oziroma izvedbene kurikule?

Da

Ne

IF (22) (Kazalnik 9 (EQAVET): mehanizmi prepoznavanja izobraževalnih potreb na trgu dela)

IF (23) Q35 = [1]

Q36 - V šolskem letu 2015/16 smo beležili izobraževalne potrebe lokalne skupnosti in gospodarstva ter temu prilagajali:

Možnih je več odgovorov

- Odprti kurikulum
- Izbirne vsebine
- Izvedbo PUD
- Drugo: _____

Q37 - V kolikor nam želite še kaj sporočiti, vas vabimo, da to storite na tem mestu.

9.3 SODELUJOČI IZVAJALCI PSI V SPREMLJAVI

9.3.1 Samostojne šole/posamezne enote šolskih centrov

1. Anonimni vnos
2. III. gimnazija Maribor
3. Biotehniška šola Rakičan
4. CIRIUS Kamnik, Srednja šola
5. Dvojezična srednja šola Lendava
6. Ekonomska gimnazija in srednja šola Radovljica
7. Ekonomska in trgovska šola Brežice
8. Ekonomska šola Ljubljana
9. Ekonomska šola Murska Sobota
10. Ekonomska šola Novo mesto, srednja šola in gimnazija
11. Elektrotehniško-računalniška strokovna šola in gimnazija (Vegova) Ljubljana
12. Gimnazija Celje – Center
13. Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer
14. Gimnazija in srednja šola Rudolfa Maistra Kamnik
15. Gimnazija Jurija Vege Idrija
16. Gimnazija Ormož
17. Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran
18. Grm Novo mesto, Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija
19. Grm Novo mesto, Srednja šola za gostinstvo in turizem
20. IC Piramida Maribor
21. Srednja ekonomska šola Ljubljana
22. Srednja ekonomska šola Maribor
23. Srednja elektro računalniška šola Maribor
24. Srednja frizerska šola Ljubljana
25. Srednja gostinska in turistična šola Radovljica
26. Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna
27. Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor
28. Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana
29. Srednja medijska in grafična šola Ljubljana
30. Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad – Ljubljana

31. Srednja prometna šola Maribor
32. Srednja šola Izola
33. Srednja šola Jesenice
34. Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica
35. Srednja šola Slovenj Gradec in Muta
36. Srednja šola Slovenska Bistrica
37. Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina
38. Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo Ljubljana
39. Srednja šola za gostinstvo in turizem Maribor
40. Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci
41. Srednja šola za gostinstvo in turizem v Ljubljani
42. Srednja šola za oblikovanje in fotografijo Ljubljana
43. Srednja šola za oblikovanje Maribor
44. Srednja šola Zagorje
45. Srednja tehniška šola Koper
46. Srednja trgovska šola Ljubljana
47. Srednja upravno administrativna šola Ljubljana
48. Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana
49. Srednja zdravstvena šola Celje
50. Srednja zdravstvena šola Ljubljana
51. Srednja zdravstvena šola Murska Sobota
52. Srednja zdravstvena šola Slovenj Gradec
53. Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje
54. Šolski center Celje, Srednja šola za gradbeništvo in varovanje okolja
55. Šolski center Celje, Srednja šola za strojništvo, mehatroniko in medije
56. Šolski center Kranj, Srednja tehniška šola
57. Šolski center Krško – Sevnica, Srednja poklicna in strokovna šola Krško
58. Šolski center Nova Gorica, Elektrotehniška in računalniška šola
59. Šolski center Nova Gorica, Gimnazija in zdravstvena šola
60. Šolski center Nova Gorica, Strojna, prometna in lesarska šola
61. Šolski center Novo mesto, Srednja elektro šola in tehniška gimnazija
62. Šolski center Šentjur, Srednja poklicna in strokovna šola
63. Šolski center Škofja Loka, Srednja šola za lesarstvo
64. Šolski center Velenje, Elektro in računalniška šola
65. Šolski center Velenje, Šola za rudarstvo in varstvo okolja
66. Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije Ljubljana, Srednja tehniška in strokovna šola
67. Tehniški šolski center Maribor, Srednja šola

9.3.2 Šolski centri

1. Biotehniški izobraževalni center Ljubljana
2. Šolski center Kranj
3. Šolski center Nova Gorica
4. Šolski center Postojna
5. Šolski center Rogaška Slatina
6. Šolski center Slovenske Konjice-Zreče
7. Šolski center Škofja Loka

9.3.3 Organizacije za izobraževanje odraslih

1. Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje
2. Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza
3. B2, d.o.o.
4. CDI Univerzum
5. Center za izobraževanje in kulturo Trebnje
6. EDC Kranj
7. Izobraževalni center Memory
8. Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana
9. LANDIS, d.o.o., Ljubljana
10. Ljudska univerza Ajdovščina
11. Ljudska univerza Celje
12. Ljudska univerza Koper
13. Ljudska univerza Kranj
14. Ljudska univerza Murska Sobota
15. Ljudska univerza Ravne na Koroškem
16. Ljudska univerza Rogaška Slatina
17. Ljudska univerza Škofja Loka
18. Razvojno izobraževalni center Novo mesto
19. Šolski center Novo mesto, Enota za izobraževanje odraslih
20. Zasavska ljudska univerza Trbovlje
21. Zavod Znanje Postojna, OE Ljudska univerza Postojna

9.4 KATERE SO BILE GLAVNE NALOGE KOMISIJE ZA KAKOVOST V ŠOLSKEM LETU 2015/16?

9.4.1 Samostojne šole/posamezne enote šolskih centrov

1. Analiza predlaganih izboljšav in vključitev v letne cilje/LDN, spremljava, priprava vprašalnika, obdelava in analiza rezultatov, predstavitev kolektivu, na DS, svetu.
2. Barometer kakovosti na ŠC, poenotenje šolske dokumentacije, priprava poročila.
3. Cilj 1: Izboljšati funkcionalno pismenost. Cilj 2: Razvijati odgovorno ravnanje. Oblikovali smo skupino učiteljev različnih področij, ki bodo načrtovali spremembe pri izvajanju programa predšolska vzgoja.
4. Določitev področja za spremljavo ter izvedba spremljave.
5. Evalvacija, ustvarjanje razmer za uveljavljanje in razvijanje kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela, ugotavljanje kakovosti šole po različnih kazalcih, priprava poročila komisije za kakovost.
6. Izbira 2 kazalnikov; podpora skupini za promocijo šole po OŠ; anketa za dijake na področju splošnega zadovoljstva (informiranje, opremljenost šole, zadovoljstvo s teoretičnim in praktičnim poukom, svetovanje in podpora dijakom, prehrana, dodatna znanja in priložnosti, organizirane na ravni šole); prenova spletne strani Šolskega centra Šentjur (oblikovno in vsebinsko); izvedba tematske delavnice za zaposlene; minutka za kakovost na pedagoških konferencah.
7. Izboljšanje kakovosti PUD.
8. Izdelan načrt aktivnosti za razvoj kakovosti v letu 2015/16, izpeljevanje evalvacije in samoevalvacije, izpeljava animacije in promocije, izpeljava evalvacije zadovoljstva s šolo.
9. Načrtovanje dela (kazalniki 3, 4, 7, 8, 9, 10; umeščanje šole v lokalno okolje in širše, sodelovanje s šolami doma in v tujini), spremljanje načrtovanih aktivnosti in sprejemanje pripomb s strani dijakov, sodelavcev in deležnikov okolja, sodelovanje pri izvedbi načrtovanih aktivnosti, evalvacija dela, poročilo dela.
10. Namen delovanja komisije je izboljšati kakovost učenja in poučevanja ter sistematično spodbujati vzpostavitev celovitega sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti. Komisija za posamezno šolsko leto pripravi poročilo o spremljanju kakovosti in učinkovitosti dela na šoli ter predlaga nadaljnje korake za razvoj sistema kakovosti in priporočila za samoevalvacijo.

11. Narediti evalvacijo zadanih nalog prejšnjega leta, narediti vse aktivnosti v povezavi z zadano nalogo/nalogami prejšnjega leta, pripraviti poročilo o kakovosti v zavodu in določiti prioritete naloge za naslednje leto.
12. Njihove naloge so postavitev kazalcev kakovosti, njihovo spremljanje ter samoevalvacija teh kazalcev za posamezno šolsko leto. Na podlagi samoevalvacije potem komisija predlaga nadaljnje korake za spodbujanje kakovosti dela ter določanja kazalnikov kakovosti za naslednja šolska leta.
13. Odnosi v šoli, klima, šolska prehrana, mnenja staršev
14. Posnetek stanja, akcijski načrt, ocenjevanje kakovosti šole, poročilo skupine za kakovost, samoevalvacijsko poročilo.
15. Povečanje uspešnosti dijakov na poklicni maturi in zaključnem izpitu, povečanje realizacije pouka, večje zadovoljstvo zaposlenih na delovnem mestu, večje zadovoljstvo dijakov s šolsko prehrano.
16. Povečati ugled šole, izboljšati profesionalno usposobljenost strokovnih delavcev, vpeljevati sodobnejše in učinkovitejše metode poučevanja, spremljati, izboljšati in nadgrajevati uporabo ter delovanje IKT tehnologije, skrbeti za dobro šolsko klimo.
17. Povezovanje šole s kliničnim okoljem, ponovna izvedba dneva odprtih vrat, več medpredmetnega povezovanja, vključitev mentorjev na praktično usposabljanje v mednarodne izmenjave, pogostejša vključitev dijakov nižjih letnikov v klinično okolje – prostovoljstvo, strokovne ekskurzije, predstavitev posameznih služb.
18. Prednostno področje dela komisije v šolskem letu 2015/2016 tako še vedno ostajajo preventivni program in preventivne dejavnosti, ki se odvijajo na šoli. Postavljeni so bili sledeči cilji: - spremljanje izvajanja različnih dejavnosti v okviru preventivnega programa, - izobraževanje strokovnih delavcev in uvajanje novih načinov dela na področju preventivnih vsebin, - priprava predlogov za nadaljnje delo in uvajanje izboljšav na področju preventivnih dejavnosti.
19. Pregled izvajanja vaj pri pouku ter kakovost izvedbe PUD.
20. Prehodnost dijakov, uspeh na splošni in poklicni maturi.
21. Presoja kazalnikov kakovosti na področju doživljanja varnosti dijakov v šoli, na poti v šolo ter spletno varnost.
22. Priprava akcijskega načrta šole (posamezni učitelji s svojimi akcijskimi načrti v skladu s postavljenimi cilji), vmesna spremljava (konference, delovna srečanja), analiza poročil akcijskih načrtov, sodelovanje s šolskim razvojnim timom in skupno načrtovanje.
23. Priprava akcijskega načrta za razvoj kakovosti, izbira področij presoje kakovosti, izpeljava presoje, analiza rezultatov, priprava poročila o delu komisije za kakovost, spremljanje realizacije aktivnosti iz akcijskega načrta.
24. Priprava in izvedba anketiranja učiteljev in dijakov – učenje in poučevanje.
25. Priprava letnega načrta dela, določanje ciljev, področja dela komisije, optimizacija procesa izrekanja VU, optimizacija izvedbe IND, izvedba ankete – analiza učnega uspeha, počutje dijakov v šoli, izostajanje od pouka.
26. Priprava letnega poročila, razgovori o zadovoljstvu dijakov po končanih projektnih dnevih, obveščanje učiteljskega zbora o delu komisije za kakovost, sodelovanje pri pripravi nove spletne kampanje v šolskem letu 2016/2017, sodelovanje v komisiji za kakovost 'ime ustanove'.
27. Priprava poročila.
28. Problematika kajenja, ureditev okolice šole, les kot vrednota, seminarji: kreativna šola, les in izobraževanje.
29. Samoevalvacija pedagoškega in drugega strokovnega dela, pregled kazalnikov kakovosti, poročanje o načrtu dela in rezultatih.
30. Samoevalvacija, učenje učenja ...
31. Sestaviti poročilo, spremljati podatke, potrebne za izdelavo kazalnikov in poročila.
32. Sodelovanje z delodajalci, prepoznavnost poklicev, ki se izvajajo na šoli, kakovosten prenos znanja na dijake.
33. Sodelovanje z osnovnimi šolami in promocija programov, ki jih izvajamo na šoli. Učna gradiva za dijake. Izobraževanje učiteljev.
34. Spremlja, vrednoti in predlaga izboljšave na področju kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela na šoli. Strokovni delavci, ki so sodelovali v komisiji za kakovost, so se povezali s člani ŠRT in skupaj načrtovali, izvajali in evalvirali izboljšave na področju kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela.
35. Spremljanje dela aktivov, evalvacija, spremljanje uspešnosti dijakov.
36. Spremljanje dela učiteljev, predstavitev primerov dobre prakse na sestankih in različnih delavnicah za učitelje, tematske razredne ure, pregled vsebin strokovnih modulov in modulov OK, izdelava SWOT analize.
37. Spremljanje kakovosti pedagoškega dela na šoli, izboljšanje odnosov med dijaki in učitelji, boljša klima na šoli, še več udejstvovanja dijakov na mednarodnih tekmovanjih, oblikovanje SWOT analize.
38. Spremljanje kakovosti po različnih kriterijih: odnosi v šoli, varnost v šoli, opremljenost učilnic, pomoč dijakom, pedagoški proces. Predstavitev rezultatov, akcijski načrt za izboljšave.

39. Spremljanje kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela; še posebej na področju: - pridobivanja temeljnih splošnih in strokovnih znanj, - analize sodelovanja med učiteljem, dijakom in starši (govorilne ure), - pravočasnega zaznavanja težav in informiranja vseh deležnikov, - analize uspeha.
40. Spremljanje prednostnega cilja, dijake motivirati za učenje in jih seznaniti s strategijami za učenje.
41. Spremljanje razvojnega načrta, izvedba in analiza ankete o zadovoljstvu zaposlenih, priprava izboljšav ...
42. Spremljanje realizacije akcijskih načrtov prioritarnih ciljev šolskega leta, spremljanje uvajanja novosti.
43. Spremljanje uspešnosti absolventov. Uspešnost dijakov na praktičnem usposabljanju z delom – PUD. Zadovoljstvo delodajalcev z dijaki na praktičnem usposabljanju z delom – PUD. Zadovoljstvo staršev.
44. Spremljanje, ugotavljanje in spodbujanje kakovosti VI dela ter priprava poročila, izvajanje različnih evalvacij, sprejemanje predlogov in pobud za izboljšave.
45. Spremljati aktivnosti, ki smo si jih zadali kot prioritete naloge na ravni šole. Sestaviti poročilo o samoevalvaciji. Pripraviti akcijski načrt.
46. Spremljava in ugotavljanje kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela na naši šoli po kazalnikih; samoevalvacija, kjer je prednostno področje razredna klima.
47. Spremljava učnega uspeha in napredovanja dijakov v višji letnik. Spremljava prehodnosti dijakov v štiriletnem izobraževanju po programih. Spremljava rezultatov mature.
48. Učenje, poučevanje, ocenjevanje.
49. Ugotavljanje in spremljanje kakovosti VIZ dela zavoda na podlagi kazalnikov, oblikovanje anketnih vprašalnikov za dijake in starše in njihovo vrednotenje.
50. Ugotoviti naša močna in šibka področja, na podlagi tega oblikovati smernice in izboljšave. Ponovno pregledati in dopolniti vrednote, vizijo in poslanstvo šole.
51. Uresničitev ciljev: dvig učnega uspeha, medosebni odnosi, PUD, prehrana, spremljanje PM, ZI, aktivnosti učiteljev in dijakov na tekmovanjih.
52. Uspešnost dijakov.
53. V šolskem letu 2015/16 smo nadaljevali s spremljanjem treh ciljev: izboljšati kritično mišljenje dijakov, razvijati digitalno kompetenco pri dijakih in izboljšati spretnosti učenje učenja dijakov. Oblikovali smo strategijo doseganja ciljev in način spremljanja doseganja izbranih ciljev. Z metodo samoevalvacije smo zagotavljali povratne informacije o kakovosti našega dela.
54. Vpeljevanje novitet, prehrana, zadovoljstvo.
55. Vzpostavitev sistema v okviru razvojnega načrta šole.
56. Vzpostaviti sistem evalvacije kakovosti.

9.4.2 Šolski centri

1. Nadaljevali smo z aktivnostmi za izboljševanje komunikacije. Uvajanje procesnega pristopa in sistematičnega izboljševanja za uspešno uresničevanje razvojnega načrta *'ime ustanove'*: Nabavni proces: uvajanje elektronske naročilnice in dogovor z zunanjim izvajalcem za uvedbo dokumentnega sistema, ki bo vključeval tudi računovodske dokumente. Vzgojno-izobraževalni proces: posodobili smo vprašalnik za dijake, prek aktiva razrednikov uvedli standard dobrega razrednika, razredniki bodo izvedli sedem tematskih delavnic s svojimi dijaki, prek kazalnikov, ki smo jih definirali, smo spremljali uresničevanje poslanstva *'ime ustanove'*. Družini prijazno podjetje: aktivnosti za pridobitev polnega certifikata (delovna skupina za izbor dodatnih ukrepov), poskrbeli smo, da so vsi ukrepi formalizirani v okviru dokumenta interne narave. Nadaljevali smo z anketiranjem študentov in odraslih udeležencev. Ohranili smo primere in postopke, ki so se v preteklosti izkazali kot kakovostni. Analiza podatkov uspešnosti dijakov in odraslih udeležencev na maturi in poklicni maturi. S spremljanjem naših absolventov smo v šolskem letu 2015/16 kot že pretekla leta spremljali učinke izobraževanja pri nas. Evalvirali smo mentorstvo za novo imenovane razrednike in nove učitelje. Evalvirali smo Akcijski načrt za razvoj kakovosti 2015. Na podlagi evalvacije bomo sprejeli ukrepe za uresničitev vseh aktivnosti in spremljanje kazalnikov, ki so opredeljeni v Akcijskem načrtu *'ime ustanove'* za leto 2015.
2. Oblikovati načrt dela, določitev področja poglobljenega evalviranja, priprava orodij za evalvacijo, izpeljava evalvacije, priprava končnega poročila s predlogom izboljšav.
3. Skupaj s strokovnimi aktivisti smo pripravili tri prioritete naloge oziroma področja kakovosti, postavili kazalnike ter navedli naloge in odgovorne za posamezno aktivnost. Pripravili smo vprašalnike za starše, dijake, zaposlene, svet zavoda, svet staršev ter udeležence IO ter krajši vprašalnik za tečaje in druga krajša usposabljanja.

9.4.3 Organizacije za izobraževanje odraslih

1. Analiza ugotovitev na podlagi rezultatov, pridobljenih s pomočjo anket.
2. Glavne naloge komisije za kakovost so naslednje: izpeljava samoevalvacije na področju izobraževanja odraslih, izbiramo področja in kazalnike kakovosti, spremljamo zadovoljstvo udeležencev v izobraževanju, organiziramo in se udeležujemo zgledovalnih obiskov, pripravljamo samoevalvacijskega poročila, organizacija in izpeljava kolegialnega obiska, priprava akcijskega načrta razvoja kakovosti zavoda.
3. Izvedba samoevalvacije, priprava samoevalvacijskega poročila ter akcijskega načrta, spremljanje uresničevanjem akcijskega načrta.
4. Komisija za kakovost je na nivoju segmenta srednješolskih programov obravnavala naslednje teme: obravnava poročila o kakovosti na SŠ v šol letu 2015/16 skladno z zakonodajo, načrt dela na področju kakovosti za 2016/17, skupne aktivnosti na nivoju organizacije za pridobitev znaka kakovosti POKI.
5. Načrtovanje aktivnosti v šolskem letu 2015/16 na področju skrbi za razvoj kakovosti na 'ime ustanove' (akcijski načrt). Priprava dokumentacije za podaljšanje Zelenega znaka kakovosti POKI. Organizacija in izvedba anketiranja udeležencev v IO. Analiza rezultatov izobraževanja.
6. Naša komisija neprekinjeno deluje od leta 2005. Sestava je delno stalna, delno so se pridružili novi člani. Člani komisije so: pripravili popis aktivnosti – o spremljanju rezultatov in učinkov na različnih področjih izobraževanja odraslih v organizaciji, v AKCIJSKEM NAČRTU načrtovali aktivnosti na področju sistematične presoje kakovosti v organizaciji – tudi v sodelovanju z ACS Ljubljana – OMREŽJE SVETOVALCEV ZA KAKOVOST, izvajali dogovorjene aktivnosti v sodelovanju z zunanjimi sodelavci Ljudske univerze, preverjali izvedbo, rezultate ter poročali v ključnih dokumentih organizacije (LDN, letno poročilo) – vpeljevali izboljšave v lastno delo in delo organizacije, pripravljali vse potrebno za pripravo vloge (v letu 2017) za ponovno pridobitev znaka kakovosti PONUDIMO ODRASLIM KAKOVOSTNO IZOBRAŽEVANJE. Delo je potekalo s pomočjo različnih metod, kot so anketiranje, analiza dokumentacije, intervju in drugo. Skladno s predpisano zakonodajo skrbimo še za: obravnavanje vprašanj kakovosti znotraj organizacije, izobraževanje zaposlenih za samoevalvacijo, zapis notranjega sistema kakovosti v temeljnih strateških dokumentih Ljudske univerze in dobre komunikacijske poti ter prenos informacij o načrtnem delu za kakovost med zaposlenimi, partnerji, udeleženci in javnostjo.
7. Notranja evalvacija – ugotavljanje odstopanj od dogovorjenega dela (metode in analize rezultatov vprašalnikov za študente, diplomante, delodajalce, ukrepi za izboljšave), seznanitev z rezultati anket, pisanje samoevalvacijskega poročila.
8. Notranje presoje po standardu ISO 9001:2008 za leto 2015. Realizacija nalog v letu 2015 in dogovor za prenos v leto 2016. Priprava samoevalvacijskega poročila kakovosti za leto 2015. Zagotavljanje kakovosti v izrednem poklicnem in strokovnem izobraževanju v letu 2015. Pregled realizacije načrtovanih ciljev za leto 2016 po strateškem načrtu zavoda. Akcijski načrt za razvoj kakovosti po modelu POKI za leti 2016 in 2017. Akcijski načrt za razvoj kakovosti po modelu presojanja in razvijanja kakovosti v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih za leto 2016. Predlog vsebin s področja kakovosti za obravnavo na andragoškem zboru. Zagotavljanje kakovosti v izrednem poklicnem in strokovnem izobraževanju v letu 2016. Spremljanje zadovoljstva udeležencev v letu 2016. Spremljanje izvajanja akcijskega načrta za razvoj kakovosti. Spremljanje doseganje načrtovanih ciljev za leto 2016 po strateškem načrtu zavoda. Dogovori za pripravo poročila o kakovosti za leti 2015 in 2016. Predstavitve načina oddaje vloge za pridobivanje pravice do uporabe zelenega znaka POKI v letu 2017. Pregled poročila svetovalca instituta Ekvilib na izvedene aktivnosti v projektu Družini prijazno podjetje. Pregled nalog in načina dela projektne skupine.
9. Oblikovanje kazalnikov kakovosti, priprava samoevalvacije, akcijskega načrta za razvoj kakovosti za tekoče leto.
10. Organiziranje, vodenje ter izpeljava aktivnosti po letnem načrtu za razvoj kakovosti; organiziranje, vodenje ter izpeljava samoevalvacije.
11. Pregled uresničevanja akcijskega načrta za leto 2015 in priprava akcijskega načrta za leto 2016.
12. Pregled, obravnava in predlogi za pripravo letnega delovnega načrta in poročila o realizaciji LDN zavoda za šolsko leto za področje kakovosti. Priprava samoevalvacijskega načrta, instrumenta za samoevalvacijo, samoevalvacijsko poročilo in akcijski načrt za šolsko leto. Priprava in obravnava poročila komisije za kakovost. Priprava dokumentacije in samoočinitve za člane zunanje komisije za izvedbo ekspertne zunanje evalvacije (izvedba – Andragoški center Slovenije). Priprava dokumentacije za podaljšanje certifikata kakovosti – zeleni znak kakovosti POKI (Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje) do 31. 3. 2020. Umestitev in imenovanje svetovalca za kakovost, potrdi svet zavoda. Razmislek o viziji, poslanstvu, vrednotah in standardih kakovosti. Oblikovanje izjave o kakovosti.
13. Sprejem Samoevalvacijskega poročila za šolsko leto 2014/15, priprava evalvacijskih vprašalnikov za šolsko leto 2015/16, obravnava akcijskega načrta, določitev področij notranje evalvacije, obdelava podatkov 1ka, priprava poročila.
14. Spremljanje kakovosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju po nacionalno opredeljenih kazalnikih kakovosti, spremljanje stopnje zadovoljstva udeležencev in predavateljev srednješolskega izobraževanja: pregled opravljenega dela v preteklem šolskem letu, rezultati anketiranja udeležencev in predavateljev v šolskem letu 2015/16, rezultati uspeha pri POM in ZI v letu 2016, aktivnosti na področju kakovosti AZM-LU – zelenega znaka kakovosti.

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

15. Spremljanje učnega procesa, priprave pred poklicno matura, ostalo.
16. Takrat komisije še ni bilo. Za šolsko leto 2016/17 pa so glavne naloge spremljanje dela in uspeha slušateljev po posameznih programih oziroma razredih ter primerjava rezultatov šolskega uspeha in uspeha na zaključnem izpitu/poklicni maturi.
17. Ugotavljanje učinkov in rezultatov izobraževanja.
18. Ugotavljanje zadovoljstva udeležencev, zagotavljanje kakovostnih storitev, nadzor nad opravljenimi storitvami.

9.5 SESTAVA KOMISIJE ZA KAKOVOST SODELUJOČIH IZVAJALCEV PSI

Tabela 45: Sestava komisije za kakovost – strokovni sodelavci s šole/zavoda

Število strokovnih sodelavcev	Na šoli		V šolskem centru		V organizaciji za IO		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
2	3	4,5	/	/	1	4,8	4	4,2
3	22	32,8	/	/	4	19,0	26	27,4
4	18	26,9	2	28,6	5	23,8	25	26,3
5	8	11,9	/	/	5	23,8	13	13,7
6	4	6,0	/	/	3	14,3	7	7,4
7	/	/	1	14,3	1	4,8	2	2,1
8	1	1,5	/	/	/	/	1	1,1
10	/	/	/	/	1	4,8	1	1,1
11	1	1,5	/	/	/	/	1	1,1
15	/	/	1	14,3	/	/	1	1,1
Odgovori skupaj	57	85,1	4	57,1	20	95,2	81	85,3
Ni odgovora	4	6,0	1	14,3	/	/	5	5,3
Preskok vprašanja ⁷⁵	2	3,0	/	/	/	/	2	2,1
Prekinjeno izpolnjevanje ankete	4	6,0	2	28,6	1	4,8	7	7,4
Skupaj	67	100,0	7	100,0	21	100,0	95	100,0

Tabela 46: Sestava komisije za kakovost – dijaki

Število strokovnih sodelavcev	Na šoli		V šolskem centru		V organizaciji za IO		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
0	2	3,0	1	14,3	8	38,1	11	11,6
1	51	76,1	2	28,6	/	/	53	55,8
2	3	4,5	1	14,3	/	/	4	4,2
Odgovori skupaj	56	83,6	4	57,1	8	38,1	68	71,6
Ni odgovora	5	7,5	1	14,3	12	57,1	18	18,9
Preskok vprašanja ⁷⁶	2	3,0	/	/	/	/	2	2,1
Prekinjeno izpolnjevanje ankete	4	6,0	2	28,6	1	4,8	7	7,4
Skupaj	67	100,0	7	100,0	21	100,0	95	100,0

75 Na vprašanje niso odgovarjali tisti, ki so pri prvem vprašanju dejali, da nimajo ustanovljene komisije za kakovost ali da za zagotavljanje kakovosti skrbijo drugače.

76 Na vprašanje niso odgovarjali tisti, ki so pri prvem vprašanju dejali, da nimajo ustanovljene komisije za kakovost ali da za zagotavljanje kakovosti skrbijo drugače.

Tabela 47: Sestava komisije za kakovost – starši

Število strokovnih sodelavcev	Na šoli		V šolskem centru		V organizaciji za IO		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
0	2	3,0	/	/	8	38,1	10	10,5
1	47	70,1	3	42,9	/	/	50	52,6
2	6	9,0	1	14,3	/	/	7	7,4
Odgovori skupaj	55	82,1	4	57,1	8	38,1	67	70,5
Ni odgovora	6	9,0	1	14,3	12	57,1	19	20,0
Preskok vprašanja ⁷⁷	2	3,0	/	/	/	/	2	2,1
Prekinjeno izpolnjevanje ankete	4	6,0	2	28,6	1	4,8	7	7,4
Skupaj	67	100,0	7	100,0	21	100,0	95	100,0

Tabela 48: Sestava komisije za kakovost – delodajalci

Število strokovnih sodelavcev	Na šoli		V šolskem centru		V organizaciji za IO		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
0	2	3,0	/	/	1	4,8	3	3,2
1	25	37,3	3	42,9	9	42,9	37	38,9
2	20	29,9	1	14,3	2	9,5	23	24,2
3	4	6,0	/	/	/	/	4	4,2
4	1	1,5	/	/	/	/	1	1,1
Odgovori skupaj	52	77,6	4	57,1	12	57,1	68	71,6
Ni odgovora	9	13,4	1	14,3	8	38,1	18	18,9
Preskok vprašanja ⁷⁸	2	3,0	/	/	/	/	2	2,1
Prekinjeno izpolnjevanje ankete	4	6,0	2	28,6	1	4,8	7	7,4
Skupaj	67	100,0	7	100,0	21	100,0	95	100,0

Tabela 49: Sestava komisije za kakovost – odrasli udeleženci izobraževanja

Število strokovnih sodelavcev	Na šoli		V šolskem centru		V organizaciji za IO		Skupaj	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
0	14	20,9	1	14,3	2	9,5	17	17,9
1	1	1,5	/	/	12	57,1	13	13,7
2	/	/	/	/	3	14,3	3	3,2
6	1	1,5	/	/	/	/	1	1,1
Odgovori skupaj	16	23,9	1	14,3	17	81,0	34	35,8
Ni odgovora	45	67,2	4	57,1	3	14,3	52	54,7
Preskok vprašanja ⁷⁹	2	3,0	/	/	/	/	2	2,1
Prekinjeno izpolnjevanje ankete	4	6,0	2	28,6	1	4,8	7	7,4
Skupaj	67	100,0	7	100,0	21	100,0	95	100,0

77 Na vprašanje niso odgovarjali tisti, ki so pri prvem vprašanju dejali, da nimajo ustanovljene komisije za kakovost ali da za zagotavljanje kakovosti skrbijo drugače.

78 Na vprašanje niso odgovarjali tisti, ki so pri prvem vprašanju dejali, da nimajo ustanovljene komisije za kakovost ali da za zagotavljanje kakovosti skrbijo drugače.

79 Na vprašanje niso odgovarjali tisti, ki so pri prvem vprašanju dejali, da nimajo ustanovljene komisije za kakovost ali da za zagotavljanje kakovosti skrbijo drugače.

9.6 NA KATERE RAZVOJNE CILJE VAŠE ŠOLE/CENTRA/ZAVODA STE VEZALI IZVEDENO SAMOEVALVACIJO?

9.6.1 Samostojne šole/posamezne enote šolskih centrov

1. Cilj 1: Izboljšati funkcionalno pismenost; Cilj 2: Razvijati odgovorno ravnanje.
2. Čim večja učna uspešnost dijakov ob koncu šolskega leta (93 %). - Čim manjši osip dijakov (manj kot 7 %). - Čim večja uspešnost dijakov in odraslih udeležencev izobraževanja na poklicni maturi in zaključnem izpitu (97 %). - Spodbujati dijake k razmišljanju in jasnemu podajanju lastnih mnenj, da bodo lahko v prihodnosti aktivni, odgovorni in zadovoljni državljani. - Večja prepoznavnost šole v lokalnem in širšem oziroma mednarodnem okolju z aktivno udeležbo na različnih prireditvah, proslavah, tekmovanjih, projektih.
3. Diferenciacija pri pouku, doseganje optimalnih učnih in razvojnih rezultatov udeležencev izobraževanja, doseganje primerljivih učnih rezultatov s SLO povprečjem (matura).
4. Dijaki uspešno zaključijo posamezni letnik oziroma opravijo maturo. Cilj prednostne naloge 2: Dijaki so bolj motivirani za učenje. V šolskem letu 2015/16 smo načrtovali in izvajali sistematično spremljanje in evalviranje prednostne naloge šole. Dobre medpredmetne in timske povezave smo ohranili in nadgrajevali. Posebej smo razvijali projektno delo, medpredmetne ekskurzije in druge oblike v sklopu OIV. Pozornost smo posvečali raziskovalnemu, problemskemu in avtentičnemu učenju.
5. Dvig kakovosti pouka.
6. Izboljšanje uspeha.
7. Izboljšati komunikacijske veščine, razvijanje delovnih navad.
8. Kakovostna izvedba preverjanja in ocenjevanja znanja.
9. Konstantna skrb za razvijanje ustrezne delovne klime in kulture šole; - ponovno aktiviranje razvojnega tima (dopolnitev Razvojnega načrta '*ime ustanove*'); - zagotavljanje kakovosti v šoli s pomočjo samoevalvacije in njenih ugotovitev; - predstavljanje izobraževalnih programov na '*ime ustanove*' in promocija šole; - prizadevanje za uspešen začetek izvajanja novega izobraževalnega programa PREDŠOLSKA VZGOJA; - zagotavljanje zdrave tople malice dijakom v času pouka; - sistematično posodabljanje šolske opreme in učne tehnologije v skladu s finančnimi možnostmi; - sodelovanje v projektih Unesco - ASP-net; - sodelovanje v že začelih in novih mednarodnih projektih Erasmus+.
10. Krepitev dialoga z realnim okoljem; vsebinska in metodična posodobitev izvedbenih kurikulumov; spodbujanje timske organiziranosti učiteljskega zbora; inovativnost in ustvarjalnost.
11. Krepitev raznolikosti v dejavnostih preventivnih programov. Izobraževanja strokovnih delavcev in uvajanje novih načinov dela na področju preventivnih vsebin.
12. Kakovost znanja, kakovost učitelja.
13. Na doseganje zadanih nalog delodajalcev/udeležencev izobraževanja/zavoda pri PUD.
14. Obisk pouka, učni uspeh, sodelovanje s starši.
15. Organizacijska vitalnost.
16. Povečati uspešnost na PM in ZI, večje zadovoljstvo zaposlenih, večje zadovoljstvo dijakov s šolsko prehrano.
17. Prednostna cilja, ki smo ju določili v programu ŠR Usposabljanje za samoevalvacijo: 1. izboljšati funkcionalno pismenost in 2. razvijati zavedanje o pomenu znanja kot vrednote.
18. Prednostni področji kakovosti sta učenje in poučevanje (dosežki dijakov). Poleg pridobitve strokovnih znanj za zaposlitev želimo našim dijakom omogočiti nadaljevanje izobraževanja. Dijake želimo pripraviti na vseživljenjsko učenje, jih naučiti povezovanja znanj, predvsem splošnoizobraževalnih predmetov v stroki. V šolskem letu 2015/16 smo nadaljevali z razvojem metode dela razrednikov za boljše dosežke dijakov. Na podlagi strokovne razprave, analize rezultatov/dosežkov dijakov v preteklih šolskih letih, dolgoročnih ciljev šole in našega poslanstva, da dijake opremimo z znanji in veščinami za uspešno nadaljnjo življenjsko pot, smo opredelili naslednja izhodišča za doseganje ciljev: razvijanje veščin pisnega in ustnega sporazumevanja; razvijanje veščin projektne delo; povezovanje prakse s teorijo v poklicu z upoštevanjem zahtev in potreb gospodarstva; spodbujanje odgovornosti; sprejemanje vrednot, ki so pomembne za posameznika, okolje in razvoj.
19. Pripadnost šoli, medosebni odnosi, izboljšanje uspeha.
20. PUD, prehrana, odnosi, dvig učnega uspeha.
21. Razvoj šole, novi pristopi, oprema in delo.
22. Spodbujanje in razvijanje kritičnega mišljenja – učenje učenja – usmerjeno v dijake – vseživljenjsko učenje – razvijanje digitalne pismenosti.
23. Spremljanje uspešnosti absolventov in študentov, uspešnost dijakov in študentov na praktičnem usposabljanju.

24. Strokovno izobraževanje učiteljev – izboljšanje deleža uspešnih dijakov – delo z nadarjenimi dijaki in dijaki s PP – pomoč ranljivim skupinam – tesnejše sodelovanje s sorodnimi šolami – prepoznavanje izobraževalnih potreb na trgu dela in spodbujanje boljšega dostopa do izobraževanja.
25. Učenje učenja – razvijanje podjetnostnih kompetenc pri dijakih – uporaba didaktičnih posodobitev.
26. Učenje učenja, bralna pismenost, odgovornost.
27. Učenje, poučevanje, ocenjevanje, odnosi učitelj–dijak, odnosi dijak–dijak.
28. Uveljavitev šole kot sodobne tehniške in strokovne šole – zagotavljanje kakovostnega vzgojno-izobraževalnega dela, razvoj ustreznih metod in načinov dela, razvoj kariere učiteljev, promocija tehniškega in strokovnega izobraževanja, vključevanje v različne projekte.
29. V šolskem letu 2015/16 smo sprva želeli pridobiti pogled oziroma uvesti samoevalvacijo na področju dela šolske kuhinje ter krožkov in dijaških ekskurzij. Zaradi obširnosti in postopnosti uvajanja samoevalvacije tudi na ta področja ter naknadnih razgovorov z ravnateljem šole, v katerem smo zaznali večjo potrebo po vpogledu na delu šole s strani staršev, smo se najprej odločili za evalvacijo zadovoljstva s šolo s strani staršev dijakov.
30. Vpis, kakovost izvedbe izobraževanja.
31. Vpis, razvoj, odnose, varnost, opremo.
32. Za stabilen vpis dijakov in šolski uspeh.
33. Zapisane imamo naslednje dolgoročne cilje: V naslednjih petih letih dosegati najmanj 95-odstotno učno uspešnost dijakov v vseh letnikih in programih, ohraniti povprečno število dijakov po oddelku na nivoju, ki zagotavlja finančno stabilnost in ekonomičnost, zagotoviti boljše prostorske pogoje za izvajanje kakovostnega učnega procesa, internacionalizacija šole.
34. Zmanjšanje števila izostankov in učinkovitejše načrtovanje šolskega leta, motivacija dijakov za sprotno, domače in dodatno delo, razvoj in vzpostavitev delovanja tima razrednikov, spremljanje uvajanja novosti na učnem in obšolskem področju.

9.6.2 Šolski centri

1. A) Zagotavljati kakovosten in učinkovit vzgojno-izobraževalni proces in razvoj kadrov za spremljanje, razvijanje in zagotavljanje kakovosti. B) Razvijati inovativno, ustvarjalno in odprto okolje. C) Povečati vpis in skrbeti za prepoznavnost šolskega centra.
2. Področje doseganja ciljev izobraževanja, področje načrtovanja procesa poučevanja.
3. UDELEŽENCI (DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI UDELEŽENCI): 1. So uspešni pri nadaljnjem izobraževanju/zaposlovanju in karierni poti (usposobljeni so s kakovostnimi in uporabnimi znanji): • spodbujali bomo njihovo mednarodno mobilnost; • motivirali jih bomo za reševanje realnih problemov v gospodarstvu (projektne, seminarske, raziskovalne, diplomske naloge); • vključevali bomo bivše dijake, absolvente in diplomante v izobraževalni/študijski proces (predavanja, vsebine OIV, predstavitev za starše itd.). 2. So zadovoljni (motivirani so za delo in ponosni, da so (bili) naši udeleženci): • vključevali jih bomo v delovanje šole; • organizirali bomo razredne tabore; • skrbeli bomo za vrstniško pomoč in povezanost dijakov/šolencev med programi; • skrbeli bomo za vzpostavitev in delovanje klubov alumnov. ZAPOSLENI: 1. So usposobljeni (imajo aktualna strokovna znanja, se stalno usposabljujejo in sledijo spremembam in razvoju v stroki): • zagotavljali bomo mentorstvo novo zaposlenim • spodbujali bomo kolegialne hospitacije, ki omogočajo sodelovanje in izmenjavo izkušenj med učitelji; • spodbujali bomo zaposlene, da se stalno izobražujejo in usposabljujejo na svojih strokovnih področjih, na področju informacijske tehnologije, pedagoški kader pa tudi posebej na področju pedagoškega dela ter sodelovanja in konstruktivnega reševanja težav; • omogočili bomo izobraževanje (opravljanje prakse) učiteljev/predavateljev v podjetjih; • spodbujali bomo izmenjave učiteljev/predavateljev v tujini (Erasmus, Leonardo itd.). 2. Kakovostno opravljajo svoje delo (upoštevajo značilnosti in potrebe posameznih udeležencev, sodelujejo v zavodu in zunaj njega, vzpostavljajo in podpirajo sodelovalne odnose, prispevajo k razvoju zavoda): • spodbujali bomo skupne projekte zaposlenih med enotami in dejavnostmi v okviru zavoda; • skrbeli bomo za boljše povezanost znotraj zavoda s predstavitvijo primerov dobrih praks, skupnih projektov v okviru OIV. 3. So zadovoljni in motivirani za delo (imajo radi svoje delo, imajo dobre delovne pogoje, so informirani, radi se udeležujejo srečanj zaposlenih): • organizirali bomo izobraževanja/druženja za cel kolektiv; • skrbeli bomo za dobro informiranost (koledar itd.). DELOVANJE ZAVODA (PROCESI): 1. Izobraževalni proces je kakovosten in učinkovit (po programih): • zagotavljali bomo individualni in sodobni pristop k poučevanju; • zagotavljali bomo sodelovalno (medpredmetno) poučevanje in povezovanje (splošni in strokovni predmeti ter praksa); • zagotavljali bomo kakovostno praktično izobraževanje (večja povezanost s podjetji, več sodelovanja z delodajalci: individualni obiski pri mentorjih v podjetjih, vključiti delodajalce v aktivnosti zavoda, spodbuditi dijake in študente k sodelovanju z več različnimi podjetji); • zagotavljali bomo uporabnost in aktualnost pridobljenih znanj; • posodobili bomo in zagotovili množičnejšo uporabo spletnih učilnic. 2. Delo na področju drugih dejavnosti je kakovostno in učinkovito: • skrbeli bomo za razvoj novih izdelkov oziroma ponudbe; • delo bomo prilagodili potrebam in pričakovanjem uporabnikov. RAZVOJ: 1. Zavod je prepoznaven v okolju: • sodelovali bomo

z OŠ in SŠ za promocijo poklicev in prepoznavnost zavoda, šol oziroma naših izobraževalnih/študijskih programov; • sodelovali bomo na dogodkih in sejnih; • organizirali bomo aktivnosti za svetovalne delavce šol; • skrbeli bomo za celostno podobo, posodobili predstavitevno gradivo tudi v tujih jezikih; • skrbeli bomo za urejene spletne strani in prisotnost na družabnih omrežjih, objave v medijih, informacijske table; • organizirali bomo dan odprtih vrat. 2. Skrbimo za spremljanje in razvoj kakovosti: • pridobili bomo polni certifikat Družini prijazno podjetje; • ohranili bomo znak kakovosti POKI; • zagotovili si bomo še en certifikat za potrditev kakovostnega dela v zavodu. 3. Vzpostavili smo karierni center: • povezali bomo svetovalno dejavnost znotraj zavoda; • povezali se bomo s podjetji za prepoznavnost delovanja kariernega centra; • povezali se bomo z zunanjimi izvajalci za izvajanje predavanj in delavnic za naše dijake, študente in absolvente ter diplomante; 4. Z razvojnimi projekti odpiramo nove razvojne priložnosti: • vzpostavili bomo delovanje projektne pisarne (prijava na razpise za razvojne projekte in podpora pri izvajanju projektov); • povezali bomo projektne dejavnosti in zagotovili skupno podporo. 5. Razvijamo nove vrste in oblike izobraževanja: • izvajali bomo nova usposabljanja na naših strokovnih področjih za odrasle udeležence; • izvajali bomo delavnice s področja zdrave prehrane na SŠ. 6. Smo odzivni in prilagodljivi na razmere v okolju: • spremljali bomo delo drugih šol in šolskih centrov, spremembe v zavodu in zunaj njega, posebej strategijo razvoja izobraževanja in usposabljanja v Sloveniji in zunaj nje; • prilagajali bomo naše delovanje in delovne naloge posameznikov razmeram v okolju.

9.6.3 Organizacije za izobraževanje odraslih

1. Cilji: ohranitev števila študentov, možnost strokovnega izobraževanja zaposlenih, posodabljanje e-učilnice, spletne strani, svetovanje študentom, ponuditi študentom uporabna znanja, izbirnost, dvig kakovosti pedagoškega procesa, kakovostna izvedba PRI.
2. Ekspertna zunanja evalvacija izobraževanja odraslih s strani Andragoškega centra Slovenije, potekala je na dveh področjih; 1. notranji sistem kakovosti, 2. razvojna usmerjenost organizacije.
3. Gradivo, strokovnost, zadovoljstvo.
4. Posodobitev IKT opreme, nova oprema male učilnice, povečanje vpisa udeležencev izobraževanja odraslih.
5. Promocija in doseganje ranljivih ciljnih skupin, povezovanje z lokalnim gospodarstvom in vključevanje v razvojne načrte regije ter povezovanje različnih deležnikov, uspešnost podpornih dejavnosti za udeležence SŠ.
6. Samoevalvacija na področju rezultatov, podpodročje: zadovoljstvo partnerjev. V lanskem šolskem letu smo v okviru samoevalvacijskega cikla določili področje samoevalvacije, pripravili načrt samoevalvacije, izvedli analizo na temo ugotavljanje zadovoljstva partnerjev (delodajalcev) z izvedbo praktičnega usposabljanja ter na podlagi tega izdelali akcijski načrt za razvoj kakovosti.
7. Strateške usmeritve zavoda.
8. Širitev dejavnosti.
9. Zagotavljanje zadovoljstva udeležencem v IO in zagotavljanje kakovostnih učnih virov udeležencem v IO.

9.7 SODELUJOČI V PROCESU SAMOEVALVACIJE

9.7.1 Vodstvo

Odgovori samostojnih šol/posameznih enot šolskih centrov

1. Analiza.
2. Analiza izvedbe ocenjevanja.
3. Dostop do podatkov.
4. Hospitacije, razgovori z delodajalci, anketa z dijaki.
5. Intervju s predsednikom komisije in članom zunanje evalvacije.
6. Kot vodja tima za samoevalvacijo.
7. Letni razgovori, hospitacije.
8. Načrtovanje, informiranje, implementacija.
9. Opazovanje, spremljanje.
10. Podpora in spodbujanje na vseh ravneh.
11. Podpora samoevalvacije.
12. Priprava različnih gradiv in dokumentov.

13. Priprava vprašalnika, izvedba ankete, priprava poročila.
14. Priprava vprašalnika, pedagoška konferenca.
15. Priprava vprašalnikov, analiza, priprava načrta izboljšav in sklepnega poročila.
16. Ravnateljica in pomočnik sta aktivno sodelovala v in s timom za samoevalvacijo in komisijo za kakovost ter ŠRT, spodbujala in spremljala sta delo.
17. Razgovori in opazovanje.
18. Sestanki z delovnimi skupinami projektov, z aktivni, na konferencah, sestankih komisije za kakovost.
19. Sestava vprašalnikov.
20. Sodelovanje pri pripravi ankete in posredovanju rezultatov.
21. Sodelovanje pri delu komisije.
22. Sodelovanje s komisijo za kakovost, intervjuji.
23. Sodeluje pri celotnem procesu samoevalvacije.
24. Sodeluje v procesu načrtovanja anketiranja.
25. Spremljava dela učiteljev, oddelčnih učiteljskih zborov in strokovnih aktivov.
26. Usklajevanje ocenjevalnih področij.
27. Usmerjanje, podpora komisiji za kakovost, sodelovanje na konferencah.
28. Vizija.
29. Vzpostavitev aktivov razrednikov po letnikih; oblikovanje smernic za delo razrednikov.
30. Zadolžitve.

Odgovori šolskih centrov

1. Direktorica je vodila, spodbujala in usmerjala delo strokovnih aktivov.
2. Izpeljava letnih pogovorov z zaposlenimi (del pogovora je samoevalvacija dela).
3. Usmerja delo komisije za kakovost, seznanjena zaposlene z rezultati samoevalvacije, predstavi rezultate svetu zavoda BIC Ljubljana.

Odgovori organizacij za izobraževanje odraslih

1. Intervju.
2. Izvedba intervjuja.
3. Kot predsednik KK.
4. Načrtovanje in usmerjanje.
5. Pri analizi poslovanja, zbiranje ustreznih podatkov.
6. Priprava strateških smernic v skladu z nacionalnimi kazalniki, umeščanje tem kakovosti na andragoške zборе in svet zavoda ter v strateške dokumente zavoda.
7. Razvojne usmeritve, podpora, zagotavljanje pogojev za delo.
8. S poudarjanjem za upoštevanje zakonodaje, z upoštevanjem vizije šole, s sprejetjem ukrepov za izboljšavo.
9. Sodelovanje pri določitvi razvojnih ciljev šole in s tem povezanih kazalcev samoevalvacije.
10. Vodenje komisije za kakovost.

9.7.2 Komisija za kakovost

Odgovori samostojnih šol/posameznih enot šolskih centrov

1. Analiza dokumentov.
2. Analiza dokumentov, poročilo.
3. Analiza dokumentov, priprava poročila.
4. Analiza in potrditev poročila ter načrta izboljšav.
5. Analiza podatkov.
6. Člani komisije.
7. Izbirne skupine pri spremljanju kakovosti v vzgoji in izobraževanju.

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

8. Izdela poročilo, sodeluje pri določanju prednostnih ciljev.
9. Izdelava vprašalnika, izvedba ankete in analiza rezultatov ankete.
10. Izpeljava anket in analiza.
11. Izvedba ankete.
12. Koordinacija aktivnosti.
13. Oblikovala je vprašalnike, analizirala rezultate, predstavila (glej naloge).
14. Organizacija.
15. Priprava in analiza anketnih vprašalnikov.
16. Priprava poročil DS oziroma sestanki z delovnimi skupinami projektov, z aktivni, na konferencah, sestankih komisije za kakovost.
17. Priprava poročila, predstavitev poročila.
18. Priprava vprašalnika za dijake, izvedba anketiranja, analiza, priprava poročila.
19. Pripravila vzorce evalvacijskih vprašalnikov; izvedla anketo, analizirala rezultate.
20. Razvojni cilji šole so bili prednostni cilji komisije za kakovost.
21. Sestanki.
22. Sestanki in analiza.
23. Sestanki, ankete, analiza dokumentov.
24. Sestava anket.
25. Seznanitev z rezultati in oblikovanje priporočil za nadaljnje aktivnosti in razvoj sistema zagotavljanja kakovosti.
26. Spremljanje.
27. Spremljanje, vodenje, analiziranje in predstavitev učiteljskemu zboru.
28. Spremljava in pregled poročil strokovnih aktivov, podajanje usmeritev.
29. Strokovni delavci, člani komisije za kakovost so bili hkrati člani tima za samoevalvacijo in povezali so se s ŠRT, ki je bil zadolžen za samoevalvacijo v gimnazijskem programu; skupaj so načrtovali in spremljali ter evalvirali delo.
30. Vodenje procesa samoevalvacije, zbiranje razvojnih načrtov in poročil o delu, informiranje strokovnih delavcev o izvedenih aktivnostih, priprava samoevalvacijskega poročila, sestanki, metodologija.
31. Vsi člani.
32. Vzpodbujanje.

Odgovori šolskih centrov

1. Predsednica komisije je vodila srečanja, podajala predloge, pripravila in analizirala vprašalnike.
2. Pripravila je načrt samoevalvacije, opredelila področja, pripravila vprašalnika, poskrbela za tehnično umestitev vprašalnikov v spletno aplikacijo, izvedla anketiranje in pripravila analizo rezultatov.
3. Vključitev ugotovljenega v skupno poročilo o kakovosti.

Odgovori organizacij za izobraževanje odraslih

1. Analize anket, predlogi, pobude za predavateljski zbor.
2. Določitev področja samoevalvacije, priprava samoevalvacijskega načrta.
3. Intervju.
4. Izbor področij, podpodročij, kazalnikov.
5. Organizacija, vodenje ter izvedba samoevalvacije.
6. Podajanje predlogov, izvedba.
7. Pregled kazalnikov.
8. Pri SWOT analizi.
9. Priprava anketnih vprašalnikov, izvajanje in poročilo o kakovosti.
10. Priprava samoevalvacijskega načrta, instrumentov, priprava poročila in akcijskega načrta.
11. Priprava smernic za samoevalvacijo, koordiniranje aktivnosti, evalvacija rezultatov in določanje nalog za naslednji samoevalvacijski cikel, priprava in vodenje strateških sestankov kolektiva itd.

9.7.3 Učiteljski zbor

Odgovori samostojnih šol/posameznih enot šolskih centrov

1. Analiza rezultatov, predlogi izboljšav.
2. Anketirani.
3. Informacije in razprava na sestankih, odgovori na vprašalnike.
4. Izpolnjevanje anket.
5. Izvedba.
6. Izvedba aktivnosti v razredih.
7. Izvedba ankete.
8. Oblikovanje ciljev, navodil, meril in kriterijev za načrtovanje in vrednotenje dela razrednikov.
9. Obravnava rezultatov ankete in dodatni predlogi.
10. Organizacijsko vitalnost merimo s pomočjo anketnih vprašalnikov s pomočjo podjetja 'ime podjetja' že tretjič zapored, tako da lahko rezultate primerjamo med seboj. Rezultate med seboj primerjamo tudi z ostalimi šolami šolskega centra.
11. Podaja komentarjev ob predstavitvi osnutka poročila.
12. Podali svoje mnenje.
13. Poročanje in analiza, predlogi za izboljšave.
14. Posamezni učitelji so izvedli ankete.
15. Predlogi.
16. Predlogi za analizo.
17. Predlogi za ocenjevalna področja.
18. Pri pripravi poročil strokovnih aktivov.
19. Priprava poročil o delu in poročanje na konferencah.
20. Razprava o rezultatih.
21. Razprava, predlogi na pedagoški konferenci.
22. Samoevalvacija učiteljev pri pouku.
23. Sestanki aktivov, konference.
24. Sodelovanje pri izvajanju evalvacij, razprava in potrditev poročila o kakovosti, sestanki za načrtovanje aktivnosti v tekočem šolskem letu.
25. Sodelujejo pri določanju prednostnih ciljev.
26. Spodbujala in spremljala sem njihovo načrtovanje, meritve in samoevalviranje.
27. Timska organiziranost in implementacija.
28. Učitelji so pri pouku uporabljali različne komunikacijske pripomočke, analizirali so delo dijakov skupaj z dijaki, preverjali so samostojno zapisovanje učne snovi dijakov (aktivno poslušanje), preverjali vsebinsko ustreznost zapiskov dijakov, preverjali razumevanje danih navodil dijakom, izvedli delavnico o poslušanju, preverjali razumevanje prebranih besedil (pisanje obnov, povzetkov), spodbujali utemeljeno izražanje mnenja dijakov, vzpodbujali medsebojno pomoč med dijaki, vzpodbujali izražanje doživljanja pri dijakih, preverjali opravljanje domačih nalog, izpostavljali in nagrajevali napredek posameznega dijaka, preverjali prinašanje učnih pripomočkov, preverjali pravočasno prihajanje k pouku, preverjali urejenost učilnice, ugotavljali učni stil dijakov, preverjali ustreznost športne opreme, spodbujali in spremljali odgovoren odnos dijakov do zdravja, vzpodbujali in preverjali samostojnost in inovativnost.
29. Učitelji, ki so se javili sami na pedagoški konferenci, da želijo sodelovati.
30. Učiteljskemu zboru je bilo poročilo predstavljeno, učitelji so imeli možnost podati pripombe.
31. Vsak učitelj s svojim akcijskim načrtom in poročilom ter predlogi za izboljšave.
32. Vsi strokovni sodelavci so bili vključeni v program usposabljanja za samoevalvacijo.

Odgovori šolskih centrov

1. Podali so samooceno svojega dela in sodelovali pri uresničevanju standarda dobrega razrednika.
2. Priprava na letni pogovor ob vnaprej pripravljem vprašalniku (odgovore oddajo v pisni obliki).
3. Učitelji so aktivno sodelovali v okviru strokovnih aktivov, rednih sestankov so se udeleževali vodje strokovnih aktivov, ki so s kolegi delali na temah.

Odgovori organizacij za izobraževanje odraslih

1. Obravnava SE načrta, SE poročila in akcijskega načrta, analiza dokumentacije, sodelovanje v fokusni skupini.
2. Posamezni učitelji z različnih predmetnih področij in programov izobraževanja, intervjuji.
3. Priprava poročil, izvedba.
4. Sodelovanje v anketiranjih, obravnava tem na andragoškem zboru in strokovnih aktivih.
5. Sodelovanje v KZK (člani).
6. Sprejema pobude, predloge.

9.7.4 Udeleženci izobraževanja/dijaki

Odgovori samostojnih šol/posameznih enot šolskih centrov

1. Ankete.
2. Ankete, sestanki vodstva s predstavniki razredov, razredne ure.
3. Dijaki so izpolnjevali ankete, opazovali in analizirali smo njihovo delo, izvedene strategije.
4. Dijaki so izpolnjevali evalvacijski vprašalnik o delu učiteljev, sodelovanje staršev.
5. Dijaki so prek spletnih vprašalnikov in razgovorov na razrednih urah ali ob koncu določene dejavnosti evalvirali posamezne dejavnosti, aktivnosti učiteljev in dijakov.
6. Dijaki v različnih vlogah.
7. Evalvacija po PUD, anketa po hospitaciji.
8. Izpolnjevanje anket.
9. Izpolnjevanje anketnih vprašalnikov.
10. Izpolnjevanje vprašalnikov o zadovoljstvu.
11. Izpolnjevanje vprašalnikov, check-list, kratkih evalvacij, predlogi dijaške skupnosti.
12. Izvedba.
13. Izvedba ankete.
14. Na sestanku dijaške skupnosti.
15. Naključno izbrani razredi.
16. Ob začetku in zaključku izobraževanja ter eno leto po končanem šolanju pri nas smo jih prosili za izpolnitev vprašalnika, ki se je nanašal na njihovo zadovoljstvo glede znanj, klime in počutja na šoli.
17. Opazovanje.
18. Poročanje in analiza, predlogi za izboljšave.
19. Predlogi.
20. Prek RS in dijaške skupnosti.
21. Reševanje anketnih vprašalnikov, pogovor o pomenu skrbi za kakovost.
22. Reševanje vprašalnikov o delu učiteljev in samoocenitveni vprašalnik.
23. Sociogrami; anketiranje.
24. Tematske razredne ure.
25. V komisiji, obravnava rezultatov na DS, v svetu zavoda.
26. Vključeni v dejavnosti; evalvacija dejavnosti.
27. Z izpolnjevanjem anket in intervjuji.

Odgovori šolskih centrov

1. Dijaki so podali mnenje o delu učiteljev, študenti o delu predavateljev, referata in pogojih za študij in delo, udeleženci izobraževanja odraslih pa tudi o učiteljih, svetovanju in drugih pogojih za delo.

Odgovori organizacij za izobraževanje odraslih

1. Ankete, fokusne skupine.
2. Anketiranje udeležencev.
3. Član v KK, sodeluje na sejah.
4. Intervjuji z udeleženci različnih izobraževalnih programov.
5. Izpolnjevanje vprašalnikov o zadovoljstvu.

6. Prav tako sodelujejo v notranji evalvaciji, podajo svoja mnenja, pobude.
7. Sodelovanje v fokusni skupini in pri anketiranju.

9.7.5 Delodajalci v lokalnem okolju

Odgovori samostojnih šol/posameznih enot šolskih centrov

1. Analiza, predlogi za izboljšave.
2. Ankete po izvedenem praktičnem usposabljanju.
3. Delodajalci s trojne usmeritve, ki sodelujejo s šolo prek izvajanja PUD.
4. Izpolnjevanje anket.
5. Izrazili so svoja mnenja, pobude za posamezne kriterije meritev.
6. Krepitev dialoga.
7. Mentorji na PUD.
8. Mentorji PUD – evalvacija.
9. Podaja komentarjev ob predstavitvi osnutka poročila.
10. Povratne informacije in ocena dijakov, ki so opravljali praktično usposabljanje z delom (PUD).
29. Predstavnika v komisiji za kakovost, ostali predstavniki delodajalcev in mentorji so imeli priložnost sodelovati v okviru komisije, na srečanju mentorjev in strokovnih delavcev šole, usposabljanju mentorjev, med izvajanjem PUD in drugih priložnosti sodelovanja med šolo in delodajalci.
12. Priprava vprašalnikov, ki je bila izvedena v začetku šolskega leta 2016/17.
13. Seznanitev s poročilom o kakovosti, možnost podajanja predlogov.
14. Spremljanje, predlogi.
15. Ustne in pisne pohvale oziroma sugestije s strani lokalne skupnosti.
16. Vključeni v delo komisije za kakovost.
17. Z izpolnjevanjem anket in intervjuji.

Odgovori šolskih centrov

1. Delodajalci, ki imajo na PRI študente VSŠ, so podali mnenje o organizaciji PRI, znanju dijakov in sodelovanju z VSŠ.

Odgovori organizacij za izobraževanje odraslih

1. Član v KZK, sodeluje na sejah KZK.
2. Izpolnjevanje anketnih vprašalnikov.
3. Ne.
4. Sodelovanje v komisiji za kakovost.

9.7.6 Drugi

Odgovori samostojnih šol/posameznih enot šolskih centrov

1. Lokalna skupnost – priprava projektov po programskih področjih.
2. Lokalna skupnost (predstavniki občine) in starši so se aktivno vključevali ob različnih priložnostih, kot so tedni dejavnosti in dnevi odprtih vrat.
3. Starši na seji sveta staršev.
4. Svet staršev in svet zavoda: seznanitev s poročilom o kakovosti, možnost podajanja predlogov.
5. Svetovalna delavka, analiza vprašalnikov, ki so jih izpolnjevali dijaki.
6. Svetu šole je bilo poročilo predstavljeno, člani so imeli možnost podati pripombe.
7. Udeleženci izobraževanja odraslih – anketiranje.

Odgovori šolskih centrov

/

Odgovori organizacij za izobraževanje odraslih

/

9.8 NA KAKŠEN NAČIN SPREMLJATE ZAPOSLOTVENI POLOŽAJ?

9.8.1 Samostojne šole/posamezne enote šolskih centrov

1. Dijaki naše šole, v kolikor ne gredo študirat, se vsi zaposlijo na *'ime podjetja'*.
2. Elektronska pošta, srečanje čez eno leto.
3. Informacije od dijakov in delodajalcev.
4. Obiski dijakov (zaposlenih) na PUD.
5. Od šolskega leta 2012/2013 dijake zaključnih letnikov prosimo, da podpišejo soglasje, s katerim dovolijo, da jih kasneje kontaktiramo za izvedbo ankete o nadaljnjem študiju in zaposlitvi. Približno 6 mesecev po zaključku šolanja dijakom nato posredujemo spletno anketo, s katero pridobimo informacije o njihovem statusu po zaključenem izobraževanju (so v nadaljnjem izobraževanju, zaposleni ali brezposelni) ter informacije o smeri študija, v katerega so vključeni. Informacije uporabimo v procesu kariernega usmerjanja dijakov zaključnih letnikov.
6. Osební stiki, PUD, štipendiranje, projektno delo, natečaji zbornic ...
7. Razredniki spremljajo svoje dijake tudi po zaključeni srednji šoli, ko le-ti nadaljujejo bodisi na fakulteti ali se zaposlijo. Prek delodajalcev, s katerimi šola sodeluje pri PUD, lahko spremljamo uspešnost naših maturantov, ki se zaposlijo v teh podjetjih. Bivše dijake vabimo tudi na različne prireditve, pogosto pa tudi s svojimi izkušnjami soustvarjajo program (informativni dnevi ...). Na šoli smo izdali tudi časopis, v katerem smo predstavili naše dijake (njihovo poklicno pot) iz prav vseh poklicev, za katere izobražujemo. V okviru poklicne orientacije, ki jo izvajamo na šoli, pa so pogosto tisti, ki predstavijo svoje uspehe in delo tudi v razredu. Na posebni prireditvi za promocijo tehnike in naravoslovja med mladimi Tehnogenij pa se predstavijo tudi širši javnosti.
8. Spremljanje dijakov prek delodajalcev o njihovi zaposljivosti. Vabilo delodajalcev na zaključno prireditev in predstavitev projektih nalog dijakov. Diplomantom na VSŠ pošiljamo anketni vprašalnik o njihovi karierni poti. Letno srečanje diplomantov – alumni klub. Anketiranje mentorjev v podjetjih in kadrovskih služb in letno srečanje z njimi. Vabilo na podelitev diplom.
9. Svetovalna služba je oblikovala vprašalnik, ki ga posreduje našim nekdanjim dijakom. Podatki so psihologinji v pomoč pri svetovanju za študij oziroma zaposlitev.
10. V sodelovanju z *'ime ustanove'*, ki povezuje naše nekdanje dijake – anketni vprašalniki, sodelovanje nekdanjih dijakov pri študijskem, poklicnem in kariernem svetovanju.
11. Z anketiranjem podatki o zaposlitvenem statusu, vrsti zaposlitve.

9.8.2 Šolski centri

1. Anketni vprašalniki, pogovori.
2. Podatke smo zbirali na več načinov. Za naše absolvente, ki so uspešno končali šolanje, smo izvedli telefonski intervju oziroma anketo. Za ta način smo se odločili, ker smo menili, da ne bi dobili od anketirancev vrnenih anket, hkrati pa smo mnenja, da lahko z osebnim stikom, čeprav prek telefona, pridobimo več konkretnih podatkov. To se je izkazalo kot pravilna odločitev, kajti anketiranci so nam v neformalnem pogovoru povedali določene stvari, ki jih anketni vprašalnik ni zajemal, imajo pa velik vpliv na njihovo zaposlitev ali brezposelnost. Zbiramo podatke o zaposljivosti, na kakšen način so prišli do zaposlitve in ali so zaposleni v stroki. Tudi iz teh podatkov smo prepoznali potrebo po ustanovitvi Kariernega centra.

9.9 NA KAKŠEN NAČIN SPREMLJATE ZADOVOLJSTVO SVOJIH BIVŠIH DIJAKOV IN DELODAJALCEV Z NJIHOVIMI PRIDOBLENIMI ZNANJI, SPRETNOSTMI IN SPOSOBNOSTMI?

9.9.1 Samostojne šole/posamezne enote šolskih centrov

1. Anketa. (2 odgovora)
2. Anketa in intervju.
3. Bivše dijake, ki so se vpisali na nadaljnji študij, vprašamo, če so zadovoljni s pridobljenim znanjem, z anketnim vprašalnikom. Informacije pri delodajalcih pridobimo neformalno, ko spremljamo dijake na PUD.
4. Bivši dijaki ob vnaprejšnjem soglasju sodelujejo pri izpolnjevanju ankete po e-pošti.

5. Dijaki – soglasja dijakov, ki so zaključili izobraževanje – anketni vprašalniki; delodajalci – ankete, osebni stiki, izkušnje realizacije PUD in zaposljivost naših dijakov, sodelovanje z zborničnimi institucijami; postopno generiranje interne baze podatkov.
6. Obiski dijakov na PUD.
7. Povratna informacija delodajalcev s pomočjo anket in/ali razgovora vodstva, strokovnih delavcev in organizatorice PUD z delodajalci in mentorji, kar upoštevamo pri nadaljnjem načrtovanju izvajanja in izboljševanja kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela.
8. Pri letnih sestankih strokovnega aktiva z delodajalci.
9. S pomočjo anketnih vprašalnikov.
10. V sodelovanju z *'ime ustanove'*, ki povezuje naše nekdanje dijake (anketni vprašalniki, sodelovanje nekdanjih dijakov pri študijskem in poklicnem ter kariernem svetovanju), ter na letnem sestanku z delodajalci in v okviru projekta Izobraževalno središče *'ime ustanove'*.
11. Vprašalniki pri delodajalcih.
12. Vsakih štirinajst dni imamo sestanke s predstavniki *'ime podjetja'*, kjer so dijaki že v času šolanja na praksi in PUD.
13. Z anketiranjem – podatki o zadovoljstvu udeležencev izobraževanja s pridobljenimi znanji in spretnostmi; uporaba rezultatov spremljave pri načrtovanju in izpeljavi izobraževalnega procesa.
14. Z intervjuji.
15. Zadovoljstvo bivših dijakov dokazuje odlično sodelovanje z njimi tudi po zaključku šole, ko se vračajo in odzivajo na naša povabila ob informativnih dnevih, projektih, drugih aktivnostih, obiskujejo nas tudi, ko kdo najde čas za to, tudi neformalno. Na Facebooku podajajo svoja pozitivna mnenja in izkušnje z nami. Seveda se zmeraj najde kak poseameznik z negativnim mnenjem, v glavnem pa se svoje bivše šole radi spominjajo in se priložnostno vračajo. Njihove informacije so izjemno dragocene za našo analizo in načrt izboljšave šole, da ustvarjamo pozitivno učno okolje s sproščenimi in kakovostnimi medsebojnimi odnosi. Posebne metodologije spremljanja nismo razvili, ker imamo manjše število dijakov in se lahko bivšim dijakom posvečamo z individualnimi pogovori, v katerih bivši dijaki izražajo svoja mnenja in naklonjenost.

9.9.2 Šolski centri

1. Anketni vprašalniki, pogovori.
2. Podatke smo zbirali na več načinov. Za naše absolvente, ki so uspešno končali šolanje, smo izvedli telefonski intervju oziroma anketo. Za ta način smo se odločili, ker smo menili, da ne bi dobili od anketirancev vrnenih anket, hkrati pa smo mnenja, da lahko z osebnim stikom, čeprav prek telefona, pridobimo več konkretnih podatkov. To se je izkazalo kot pravilna odločitev, kajti anketiranci so nam v neformalnem pogovoru povedali določene stvari, ki jih anketni vprašalnik ni zajemal, imajo pa velik vpliv na njihovo zaposlitev ali brezposelnost. Ugotavljamo zadovoljstvo s pridobljenim znanjem in uporabnost pridobljenega znanja na delovnem mestu in katera znanja pogrešajo pri svojem delu pa bi jih lahko dobili v šoli ter pripravljenost za nadaljnje izobraževanje.
3. Vodja praktičnega izobraževanja sodeluje z delodajalci in na podlagi razgovorov pride do omenjenih informacij.

9.10 Primer vprašalnika za spremljanje absolventov in njihovega zadovoljstva s pridobljenimi znanji/spretnostmi kasneje na delovnem mestu

1. Spol: moški/ ženski
2. Starost: _____
3. Program, ki si ga zadnjega zaključil/a na naši šoli:
Program 1 / Program 2 / Program 3 / Program 4
4. Ali si zaposlen? DA (Nadaljujemo z vprašanjem 5.) / NE (Nadaljujemo z vprašanjem 14.)
5. Kje si zaposlen? (Navedi delovno organizacijo in delovno mesto) _____
6. Kako si zaposlen (redno, honorarno; za določen ali nedoločen čas)?
7. Kako si dobil zaposlitev?
 - Delovna organizacija me je štipendirala.
 - Pri njih sem opravljal delovno prakso.
 - Delovno mesto je bilo objavljeno v medijih.
 - Drugo: . _____

8. Kako bi ocenil znanje, ki si ga dobil v času šolanja? (Izberi en odgovor.)
Zelo slabo / Slabo / Niti dobro niti slabo / Dobro / Zelo dobro
9. Ali si iskal zaposlitev v stroki? DA (Nadaljujemo z vprašanjem 10.) / NE (Zakaj ne?; Končamo z vprašanji.)
10. Ali ti manjkajo kakšna znanja za uspešno opravljanje tvojega dela? DA (Nadaljujemo z vprašanjem 11.) / NE (Nadaljujemo z vprašanjem 12.)
11. Katera znanja ti manjkajo za uspešno opravljanje tvojega dela? (Naštej.)
12. Ali bi se vključil v dodatno izobraževanje, če bi ga organizirala šola? DA (Nadaljujemo z vprašanjem 13.) / NE (Končamo z vprašanji.)
13. Katere teme bi te zanimale? (Naštej; Končamo z vprašanji.)
14. Kakšen je tvoj sedanj status?
 - Iščem službo v stroki. (Nadaljujemo z vprašanjem 15.)
 - Iščem kakršnokoli zaposlitev. (Nadaljujemo z vprašanjem 15.)
 - Ne iščem zaposlitve. (Nadaljujemo z vprašanjem 15.)
 - Nadaljujem šolanje. (Nadaljujemo z vprašanjem 17.)
 - Drugo:
15. Ali bi nadaljeval šolanje? DA (Nadaljujemo z vprašanjem 16.) / NE (Končamo z vprašanji.)
16. Pod kakšnimi pogoji bi nadaljeval šolanje?
 - Če bi imel ustrežnejše predznanje.
 - Če bi imel ustrežnejši delavnik.
 - Če bi mi šolnino plačal delodajalec oziroma zavod za zaposlovanje.
 - Drugo: .
17. Kje nadaljuješ šolanje? .
18. Pri katerih predmetih nisi pridobil zadovoljivega znanja za nadaljnje šolanje? (Naštej.)
19. Katera praktična znanja ti primanjkujejo? (Naštej.)
20. Zakaj nadaljuješ šolanje? _____
 - Želja po znanju.
 - Nisem dobil zaposlitve.
 - Na željo staršev.
 - Štipendija.
 - Drugo: . _____

Najlepša hvala za sodelovanje!

9.11 DODATNO SPOROČILO SODELUJOČIH V RAZISKAVI

9.11.1 Samostojne šole/posamezne enote šolskih centrov

1. Kakovost izobraževanja in sodelovanja s podjetniki je izredno pomembna predvsem za poklicne šole, ker smo le tako lahko skupaj uspešni. Pomembno je, da imajo šole, zavodi komisije za kakovost, ker nam to lahko zagotavlja rezultate in pokazatelje, kje lahko naredimo več za kakovost izobraževanja, motivacijo dijakov, sodelovanja med šolami, delodajalci, zbornicami, CPI. S skupnimi močmi smo lahko uspešnejši!
2. Kot šola smo zelo aktivni na različnih področjih v šoli in izven šole (lokalno, regijsko, na ravni države in izven nje). Dijaki radi sodelujejo, seveda pa mnogi potrebujejo veliko spodbude in podpore. Ponosni smo na naše dijake in naše delo.
3. Manjka mi znanj o vzpostavitvi razvojnih ciljev in nalog ter spremljave kakovosti v šoli.
4. Poleg samoevalvacije zaposlenih je včasih pomembna tudi zunanja evalvacija.
5. Sledimo viziji razvoja šole.
6. Šole, ki izvajamo raznovrstne in veliko število programov, težimo k temu, da bi samoevalvacija zajela vse programe in prav zato smo se vključili v program ŠR Usposabljanje za samoevalvacijo. Združili smo delo komisije za kakovost, tima za samoevalvacijo in šolskega razvojnega tima ter poskusili oblikovati skupen načrt in tudi samoevalvacijsko poročilo. Projekt nas je povezal v procesu načrtovanja, izvajanja in evalviranja našega dela. Zunanji člani komisije za

kakovost sicer sodelujejo in predlagajo določene izboljšave, vendar zaradi obveznosti na delovnem mestu ne morejo aktivno ali bolj pogosto sodelovati v skupini. Dijaki so premalo aktivno vključeni v ta proces zaradi nezainteresiranosti ali neresnosti, vendar upoštevamo njihovo mnenje, če je le to podkrepjeno z dobrimi argumenti. Predlagamo, da se v bodoče načrtuje in poroča za daljše obdobje (npr. 3 leta) in da se šole pred tem vključi v program usposabljanja z jasnimi navodili ter konceptom načrta in poročila.

7. Zdi se nam, da je analiza vzgojno-izobraževalnega dela pomembna za načrtovanje šolskega leta, zato je neformalno vključena v vse naše dejavnosti, saj učitelji prav na osnovi ugotovitev in izkušenj načrtujejo izvedbo vsebin za prihodnje šolsko leto. Tako je to stalen proces, ki z upoštevanjem potreb na trgu dela šolo dela boljše in bolj odzivno času, v katerem živimo (potrebe trga dela, kompetenc ...).

9.11.2 Šolski centri

1. Odkar je vodstvo aktivno vključeno v delo komisije za kakovost in delo na kakovosti usmerja in vodi, delamo na tem področju sistematično, organizirano in vključeni smo vsi zaposleni. Vključujemo se tudi v spletno anketiranje EPOS (ŠC Velenje) in smo pilotna šola v okviru projekta OPK.

9.11.3 Organizacije za izobraževanje odraslih

1. Kakovost storitev in zadovoljstvo udeležencev, partnerjev, delodajalcev, zaposlenih 'ime ustanove' nam je izrednega pomena, saj je gotovo naša konkurenčna prednost. 'ime ustanove' izvaja sistematično delo za kakovost od leta 2005 – več kot 10 let. V tem času smo v organizaciji vpeljali različne načine presoje lastnega dela in vpeljave izboljšav na različnih področjih. Pravkar smo na ACS uspešno podaljšali pravico do uporabe znaka POKI, ki bo veljala do 31. 3. 2020. Delo za kakovost se nikoli ne konča. Trenutno pripravljamo samoevalvacijo na področju REZULTATI, UČINKI, ker si želimo to področje bolj načrtno spremljati. Na podlagi ugotovitev bomo pripravili nov AKCIJSKI NAČRT 2017–2019 in vpeljali nove izboljšave. Zadovoljni smo, ker smo in še imamo možnost pridobivati nova znanja na ACS, saj nas delo za kakovost bogati in prinaša koristi posamezniku ter širšemu okolju. Prav bi bilo, da bi se trud organizacij, ki načrtno skrbijo za kakovost, večkrat predstavil javnosti.
2. Vse načrtovanje, poročanje temelji na poslovnem koledarskem letu in ne šolskem, kot je to običaj v šolskem sistemu.
3. Že nekaj let ne izvajamo poklicnega in strokovnega izobraževanja.

9.12 ŠTEVILO IN DELEŽ DIJAKOV, VPISANIH V ZAČETNE LETNIKE SREDNJEŠOLSКИH PROGRAMOV, V ŠOLSLEM LETU 2015/16

Tabela 50: Število in delež dijakov, vpisanih v začetne letnike srednješolskih programov, v šolskem letu 2015/16

Vrsta IP	Ime izobraževalnega programa	f	f (%)
NPI	Obdelovalec lesa	56	10,1
	Obdelovalec lesa (gluhi in naglušni)	2	0,4
	Pomočnik pri tehnologiji gradnje	46	8,3
	Pomočnik v biotehnikih in oskrbi	233	42,0
	Pomočnik v tehnoloških procesih	182	32,8
	Pomočnik v tehnoloških procesih (gibalno ovirani)	5	0,9
	Pomočnik v tehnoloških procesih (gluhi in naglušni)	/	/
	Pomožni administrator (gibalno ovirani)	5	0,9
	Preoblikovalec tekstilij	26	4,7
	Preoblikovalec tekstilij (GLU, GJM)	/	/
NPI SKUPAJ		555	100,0

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Vrsta IP	Ime izobraževalnega programa	f	f (%)
SPI	Administrator	97	2,1
	Administrator (gibalno ovirani)	7	0,2
	Administrator (slepi in slabovidni)	/	/
	Avtokaroserist	141	3,1
	Avtoserviser	674	14,7
	Avtoserviser (DV)	/	/
	Avtoserviser (IS)	2	0,0
	Bolničar-negovalec	212	4,6
	Cvetličar	65	1,4
	Dimnikar	2	0,0
	Elektrikar	263	5,8
	Frizer	494	10,8
	Gastronomske in hotelske storitve	469	10,3
	Gastronomske in hotelske storitve (DV)	11	0,2
	Gastronomske in hotelske storitve (IS)	5	0,1
	Geostrojnik rudar	4	0,1
	Gospodar na podeželju	48	1,1
	Gozdar	36	0,8
	Grafični operater	/	/
	Grafični operater (GLU, GLM)	3	0,1
	Inštalater strojnih inštalacij	135	3,0
	Inštalater strojnih inštalacij (DV)	/	/
	Izdelovalec kovinskih konstrukcij	2	0,0
	Izdelovalec oblačil	13	0,3
	Izdelovalec oblačil (gluhi in naglušni)	3	0,1
	Izvajalec suhomontažne gradnje	7	0,2
	Kamnosek	3	0,1
	Klepar-krovec	5	0,1
	Mehanik kmetijskih in delovnih strojev	62	1,4
	Mehatronik operater	220	4,8
	Mehatronik operater (DV)	9	0,2
	Mesar	25	0,5
	Metalurg	8	0,2
	Mizar	218	4,8
	Mizar (GLU, GJM)	2	0,0
	Oblikovalec kovin - orodjar	222	4,9
	Oblikovalec kovin - orodjar (IS)	/	/

Vrsta IP	Ime izobraževalnega programa	f	f (%)
SPI	Oblikovalec kovin - orodjar (gluhi in naglušni)	2	0,0
	Pek	57	1,2
	Pečar - polagalec keramičnih oblog	57	1,2
	Pečar - polagalec keramičnih oblog (DV)	2	0,0
	Računalnikar	215	4,7
	Računalnikar (GLU, GJM)	3	0,1
	Računalnikar (IS)	4	0,1
	Računalnikar (gibalno ovirani)	11	0,2
	Slaščičar	225	4,9
	Slikopleskar - črkoslikar	28	0,6
	Tapetnik	1	0,0
	Tesar	11	0,2
	Trgovec	388	8,5
	Trgovec (DV)	5	0,1
	Trgovec (IS)	/	/
	Upravljalca težke gradbene mehanizacije	27	0,6
	Vrtnar	52	1,1
	Zidar	16	0,4
	SPI SKUPAJ		4.571
SSI	Aranžerski tehnik	129	1,5
	Ekonomski tehnik	930	11,0
	Ekonomski tehnik (DV)	9	0,1
	Ekonomski tehnik (IS)	6	0,1
	Ekonomski tehnik (gibalno ovirani)	/	/
	Ekonomski tehnik (slepi in slabovidni)	/	/
	Elektrotehnik	486	5,7
	Farmaceutski tehnik	217	2,6
	Fotografski tehnik	32	0,4
	Gastronomija in turizem	651	7,7
	Geodetski tehnik	13	0,2
	Geotehnik	1	0,0
	Gozdarski tehnik	36	0,4
	Gradbeni tehnik	104	1,2
	Grafični tehnik	31	0,4
	Hortikulturni tehnik	27	0,3
	Kemijski tehnik	166	2,0
	Kemijski tehnik (DV)	13	0,2

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Vrsta IP	Ime izobraževalnega programa	f	f (%)
SSI	Kmetijsko-podjetniški tehnik	152	1,8
	Kozmetični tehnik	240	2,8
	Lesarski tehnik	109	1,3
	Logistični tehnik	127	1,5
	Medijski tehnik	394	4,6
	Medijski tehnik (gluhi in naglušni)	5	0,1
	Naravovarstveni tehnik	121	1,4
	Okoljevarstveni tehnik	91	1,1
	Plovbni tehnik	32	0,4
	Predšolska vzgoja	717	8,5
	Strojni tehnik	798	9,4
	Strojni tehnik (DV)	12	0,1
	Tehnik elektronskih komunikacij	82	1,0
	Tehnik laboratorijske biomedicine	30	0,4
	Tehnik mehatronike	271	3,2
	Tehnik oblikovanja	170	2,0
	Tehnik optik	31	0,4
	Tehnik računalništva	809	9,5
	Tehnik steklarstva	7	0,1
	Tehnik varovanja	90	1,1
	Ustvarjalec modnih oblačil	38	0,4
	Veterinarski tehnik	180	2,1
	Zdravstvena nega	1.013	11,9
	Zobotehnik	59	0,7
	Živilsko prehranski tehnik	48	0,6
	SSI SKUPAJ		8.477
GIM	Ekonomska gimnazija - Ekonomska gimnazija /š./	23	0,3
	Ekonomska gimnazija	228	3,2
	Ekonomska gimnazija (SI)	32	0,5
	Gimnazija - Gimnazija /š./	363	5,1
	Gimnazija	4.572	64,5
	Gimnazija (A. M. Slomšek) - Program Škofijske gimnazije Antona Martina Slomška	88	1,2
	Gimnazija (DV)	16	0,2
	Gimnazija (IS)	23	0,3
	Gimnazija (SI) - Gimnazija (SI) /š./	22	0,3
	Gimnazija (SI)	142	2,0

Vrsta IP	Ime izobraževalnega programa	f	f (%)
GIM	Gimnazija (Vipava) - Program Škofijske gimnazije Vipava	71	1,0
	Gimnazija (Želimlje) - Program Gimnazije Želimlje	64	0,9
	Klasična gimnazija	188	2,7
	Klasična gimnazija (Šentvid) - Program Škofijske klasične gimnazije Ljubljana-Šentvid	160	2,3
	Mednarodna gimnazija	22	0,3
	Mednarodna matura	75	1,1
	Tehniška gimnazija	494	7,0
	Tehniška gimnazija (SI)	43	0,6
	Umetniška gimnazija - Dramsko gledališka smer	59	0,8
	Umetniška gimnazija - Glasbena smer, A - glasbeni stavek	6	0,1
	Umetniška gimnazija - Glasbena smer, B - petje - instrument	91	1,3
	Umetniška gimnazija - Glasbena smer, C - jazz - zabavna glasba	6	0,1
	Umetniška gimnazija - Likovna smer	119	1,7
	Umetniška gimnazija - Plesna smer, A - balet	4	0,1
	Umetniška gimnazija - Plesna smer, B - sodobni ples	18	0,3
	Umetniška gimnazija (SI) - Glasbena smer, B - petje - instrument (SI)	11	0,2
	Umetniška gimnazija (SI) - Likovna smer (SI)	16	0,2
	Umetniška gimnazija (SI) (interdisciplinarni) - Glasbena smer, B - petje - instrument (SI)	6	0,1
	Umetniška gimnazija (interdisciplinarni) - Glasbena smer, A - glasbeni stavek	5	0,1
	Umetniška gimnazija (interdisciplinarni) - Glasbena smer, B - petje - instrument	61	0,9
	Umetniška gimnazija (interdisciplinarni) - Glasbena smer, C - jazz - zabavna glasba	15	0,2
	Umetniška gimnazija (interdisciplinarni) - Plesna smer, A - balet	13	0,2
	Waldorfska gimnazija	32	0,5
GIM SKUPAJ		7.088	100,0
PTI	Avtoservisni tehnik	204	9,9
	Ekonomski tehnik (DV)	3	0,1
	Ekonomski tehnik (IS)	/	/
	Ekonomski tehnik (gibalno ovirani)	7	0,3
	Ekonomski tehnik	320	15,6
	Ekonomski tehnik (slepi in slabovidni)	1	0,0
	Elektrotehnik (gibalno ovirani)	7	0,3
	Elektrotehnik	166	8,1
	Gastronomija (IS)	/	/
	Gastronomija	227	11,0
Geotehnik	8	0,4	

ZVEZEK 2 – PODROBNEJŠI PRIKAZ PODATKOV

Vrsta IP	Ime izobraževalnega programa	f	f (%)
PTI	Gradbeni tehnik	74	3,6
	Grafični tehnik (GLU, GJM)	/	/
	Hortikulturni tehnik	54	2,6
	Kmetijsko-podjetniški tehnik	60	2,9
	Lesarski tehnik	109	5,3
	Lesarski tehnik (GLU, GJM)	/	/
	Logistični tehnik	62	3,0
	Strojni tehnik (DV)	3	0,1
	Strojni tehnik (IS)	/	/
	Strojni tehnik	323	15,7
	Strojni tehnik (GLU, GJM)	/	/
	Tehnik mehatronike (DV)	7	0,3
	Tehnik mehatronike	73	3,5
	Tehnik računalništva (GLU, GJM)	1	0,0
	Tehnik računalništva (IS)	8	0,4
	Tehnik računalništva	125	6,1
	Ustvarjalec modnih oblačil (GLU, GJM)	2	0,1
	Zdravstvena nega	108	5,3
	Živilsko prehranski tehnik	105	5,1
	PTI SKUPAJ		2.057
PT	Ekonomski tehnik	170	62,7
	Gastronomija in turizem	34	12,5
	Predšolska vzgoja	67	24,7
	Tehnik računalništva	/	/
PT SKUPAJ		271	100,0
MT	Maturitetni tečaj	394	100,0
MT SKUPAJ		394	100,0

Vir: Černoša in Rački, 2017, 24–28

**Nacionalna referenčna točka za kakovost
poklicnega in strokovnega izobraževanja in
usposabljanja v Sloveniji – EQAVET NRP v Sloveniji**

Center RS za poklicno izobraževanje

Kajuhova 32 U, 1000 Ljubljana

Tel.: +386 1 586 42 26

E-pošta: eqavetnrp.slo@cpi.si

www.eqavet-nrp-slo.si

